SLUJBA ÎNMORMÂNTĂRII

SLUJBA ÎNMORMÂNTĂRII MIRENILOR

RÂNDUIALA CE SE FACE LA CASA RĂPOSATULUI

Adormind întru Domnul vreunul dintre creștini, îndată rudeniile să cheme pe preot; acesta venind la casa unde este trupul celui răposat, își pune epitrahilul, pune tămâie în cădelniță și, cădind trupul celui adormit și pe cei de față, începe Litia mică pentru morți (Trisaghionul):

Binecuvântat este **Dumnezeul nostru...**, Citețul: **Amin. Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția...** (paginile 9-10).

Apoi troparele acestea, glasul al 4-lea:

Cu duhurile drepților, celor ce s-au săvârșit, odihnește Mântuitorule, sufletul adormitului robului Tău, păzindu-l pe el întru viața cea fericită, care este la Tine, Iubitorule de oameni.

Întru odihna Ta, Doamne, unde toți sfinții Tăi se odihnesc, odihnește și sufletul adormitului robului Tău, că Tu singur ești fără de moarte.

Slavă...

Tu ești Dumnezeu, Care Te-ai pogorât în iad și ai dezlegat durerile celor ferecați; Însuți și sufletul adormitului robului Tău, odihnește-l.

Și acum..., a Născătoarei:

Una curată și preanevinovată Fecioară, care ai născut pe Dumnezeu mai presus de fire, pe Acela roagă-L să mântuiască și sufletul adormitului robului tău.

Apoi preotul (diaconul) zice ectenia:

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).

Încă ne rugăm pentru odihna sufletului adormitului robului lui Dumnezeu (N), și pentru ca să i se ierte lui toată greșeala cea de voie și cea fără de voie.

Ca Domnul Dumnezeu să așeze sufletul lui unde drepții se odihnesc.

Mila lui Dumnezeu, împărăția cerurilor și iertarea păcatelor lui, de la Hristos, Împăratul cel fără de moarte și Dumnezeul nostru, să cerem.

Strana: Dă, Doamne.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Citețul: Doamne, miluiește.

Preotul zice rugăciunea:

Dumnezeul duhurilor și a tot trupul, Care ai călcat moartea și pe diavol l-ai surpat și ai dăruit viață lumii Tale, Însuți, Doamne, odihnește sufletul adormitului robului Tău (N), în loc

luminat, în loc de verdeață, în loc de odihnă, de unde au fugit toată durerea, întristarea și suspinul. Și orice greșeală a săvârșit el cu cuvântul, cu fapta, sau cu gândul, ca un Dumnezeu bun și iubitor de oameni, iartă-i. Că nu este om care să fie viu și să nu greșească; numai Tu singur ești fără de păcat, dreptatea Ta este dreptate în veac și cuvântul Tău este adevărul.

Ecfonisul:

Că Tu ești învierea și viața și odihna adormitului robului Tău (N), Hristoase, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Celui fără de început al Tău Părinte și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Citețul: Amin.

Dacă este obiceiul, se citesc stâlpii, adică Evangheliile Învierii și celelalte (caută-le la p. 375-399).

Preotul: Slavă Ție Hristoase..., Citețul: Slavă..., Și acum..., Doamne, miluiește (de trei ori), Părinte, binecuvintează.

Și preotul face otpustul așa:

Cel ce a înviat din morți, Hristos, Adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici, ale sfinților slăviților și întru tot lăudaților apostoli, ale cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor Părinți ai noștri, ale sfântului și dreptului Lazăr, cel înviat a patra zi din morți, și pentru ale tuturor sfinților, sufletul robului Său (N), cel mutat de la noi, în corturile drepților să-l așeze, în sânurile lui Avraam să-l odihnească, împreună cu drepții să-l numere, și să ne miluiască pe noi ca un bun și de oameni iubitor.

Apoi cântă lin și duios: **Sfinte Dumnezeule...** Și, ridicând trupul celui răposat, îl duc la biserică, mergând înainte preoții cu făclii, iar diaconul cu făclie și cădelniță; și, venind la biserică, pun sicriul cu trupul în pridvor.

SLUJBA ÎN BISERICĂ

Și, când sunt gata toate ale înmormântării, preotul iarăși face început: **Binecuvântat este Dumnezeul nostru, totdeauna acum și pururea și în vecii vecilor.** Strana: **Amin.** Și se citește

PSALMUL 90

Cel ce locuiește întru ajutorul Celui Preaînalt, întru acoperământul Dumnezeului cerului se va sălășlui. Va zice Domnului: «Sprijinitorul meu ești și scăparea mea; Dumnezeul meu, voi nădăjdui spre Dânsul». Că El te va izbăvi din cursa vânătorilor și de cuvântul tulburător. Cu spatele te va umbri pe tine și sub aripile Lui vei nădăjdui; ca o armă te va înconjura adevărul Lui. Nu te vei teme de frica de noapte, de săgeata ce zboară ziua, de lucrul ce umblă în întuneric, de molima și de diavolul ce bântuie întru amiază. Cădea-vor dinspre latura ta o mie și zece mii de-a dreapta ta, dar de tine nu se vor apropia. Însă cu ochii tăi vei privi și răsplătirea păcătoșilor vei vedea. Pentru că pe Domnul, nădejdea mea, pe Cel Preaînalt L-ai pus scăpare ție. Nu vor veni către tine rele și bătaie nu se va apropia de lăcașul tău. Că îngerilor Săi va porunci pentru tine ca să te păzească în toate căile tale. Pe mâini te vor înălța, ca nu cumva să împiedici de piatră piciorul tău. Peste aspidă și vasilisc vei păși și vei călca peste leu și peste balaur. «Că spre Mine a nădăjduit și-l voi izbăvi pe el, zice Domnul; îl voi acoperi pe el, că a cunoscut numele Meu. Striga-va către Mine și-l voi auzi pe el; cu acesta sunt

în necaz și-l voi scoate pe el și-l voi slăvi. Cu lungime de zile îl voi umple pe el și-i voi arăta lui mântuirea Mea».

Apoi preotul și cântăreții cântă: **Aliluia** (de trei ori), glasul al 8-lea; a doua oară cu stihurile:

1. **Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne** (*Psalm* 64: 4).
2. **Sufletul lui întru bunătăți se va sălășlui și seminția lui va moșteni pământul** (*Psalm* 24: 14).
3. **Și pomenirea lui în neam și în neam** (cf. *Psalm* 101: 13).

Apoi se cântă

TROPARUL, glasul al 8-lea:

Cel ce, prin adâncul înțelepciunii, cu iubirea de oameni, toate le chivernisești și ceea ce este de folos tuturor le dăruiești; Unule, Ziditorule, odihnește, Doamne, sufletul adormitului robului Tău, că spre Tine nădejdea și-a pus, spre Făcătorul și Ziditorul și Dumnezeul nostru.

Slavă... Și acum..., al Născătoarei:

Pe tine zid și liman te avem și rugătoare bine primită către Dumnezeu; pe Care L-ai născut, Născătoare de Dumnezeu, nenuntită, a credincioșilor mântuire.

Urmează apoi starea întâi din Psalmul 118, glasul al 6-lea, zicând după fiecare stih:

† **Fericiți cei fără prihană în cale, care umblă în legea Domnului.**

Aliluia.

Fericiți cei ce păzesc poruncile Lui și-L caută cu toată inima lor.

Că n-au umblat în căile Lui cei ce lucrează fărădelegea.

Tu ai poruncit ca poruncile Tale să fie păzite foarte.

O, de s-ar îndrepta căile mele, ca să păzesc poruncile Tale!

Atunci nu mă voi rușina când voi privi spre toate poruncile Tale.

Lăuda-Te-voi întru îndreptarea inimii, ca să învăț judecățile dreptății Tale.

Îndreptările Tale voi păzi; nu mă părăsi până în sfârșit.

Prin ce își va îndrepta tânărul calea sa? Prin păzirea cuvintelor Tale.

Cu toată inima Te-am căutat pe Tine; să nu mă lepezi de la poruncile Tale.

În inima mea am ascuns cuvintele Tale, ca să nu greșesc Ție.

Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă îndreptările Tale.

Cu buzele am rostit toate judecățile gurii Tale.

În calea mărturiilor Tale m-am desfătat, ca de toată bogăția.

La poruncile Tale voi cugeta și voi cunoaște căile Tale.

La îndreptările Tale voi cugeta și nu voi uita cuvintele Tale.

Răsplătește robului Tău! Voi trăi și voi păzi poruncile Tale.

Descoperă ochii mei și voi cunoaște minunile din legea Ta.

Străin sunt eu pe pământ, să nu ascunzi de la mine poruncile Tale.

† Aprins e sufletul meu de dorirea judecăților Tale, în toată vremea.

Certat-ai pe cei mândri; blestemați sunt cei ce se abat de la poruncile Tale.

Ia de la mine ocara și defăimarea, că mărturiile Tale am păzit.

Pentru că au șezut căpeteniile și pe mine mă cleveteau, iar robul Tău cugeta la îndreptările Tale.

Că mărturiile Tale sunt cugetarea mea, iar îndreptările Tale, sfatul meu.

Lipitu-s-a de pământ sufletul meu; viază-mă, după cuvântul Tău.

Vestit-am căile mele și m-ai auzit; învață-mă îndreptările Tale.

Fă să înțeleg calea îndreptărilor Tale și voi cugeta la minunile Tale.

† Istovitu-s-a sufletul meu de supărare; întărește-mă întru cuvintele Tale.

Depărtează de la mine calea nedreptății și cu legea Ta mă miluiește.

Calea adevărului am ales și judecățile Tale nu le-am uitat.

Lipitu-m-am de mărturiile Tale, Doamne, să nu mă rușinezi.

Pe calea poruncilor Tale am alergat, când ai lărgit inima mea.

Lege pune mie, Doamne, calea îndreptărilor Tale și o voi păzi pururea.

Înțelepțește-mă și voi căuta legea Ta și o voi păzi cu toată inima mea.

Povățuiește-mă pe cărarea poruncilor Tale, că aceasta am voit.

† Pleacă inima mea la mărturiile Tale și nu la lăcomie.

Întoarce ochii mei ca să nu vadă deșertăciunea; în calea Ta viază-mă.

Împlinește robului Tău cuvântul Tău, care este pentru cei ce se tem de Tine.

Îndepărtează ocara, de care mă tem, căci judecățile Tale sunt bune.

Iată, am dorit poruncile Tale; întru dreptatea Ta viază-mă.

Să vină peste mine mila Ta, Doamne, mântuirea Ta, după cuvântul Tău.

Și voi răspunde cuvânt celor ce mă ocărăsc, că am nădăjduit în cuvintele Tale.

Să nu îndepărtezi din gura mea cuvântul adevărului, până în sfârșit, că întru judecățile Tale am nădăjduit.

Și voi păzi legea Ta pururea, în veac și în veacul veacului.

Am umblat întru lărgime, că poruncile Tale am căutat.

Am vorbit întru mărturiile Tale, înaintea împăraților, și nu m-am rușinat.

Am cugetat la poruncile Tale pe care le-am iubit foarte.

Am ridicat mâinile mele la poruncile Tale pe care le-am iubit și am cugetat la îndreptările Tale.

Adu-Ți aminte de cuvântul Tău, către robul Tău, întru care mi-ai dat nădejde.

Aceasta m-a mângâiat întru smerenia mea, căci cuvântul Tău m-a viat.

Cei mândri m-au batjocorit peste măsură, dar de la legea Ta nu m-am abătut.

Adusu-mi-am aminte de judecățile Tale cele din veac, Doamne, și m-am mângâiat.

† Mâhnire m-a cuprins din pricina păcătoșilor, care părăsesc legea Ta.

Cântate erau de mine îndreptările Tale, în locul pribegiei mele.

Adusu-mi-am aminte de numele Tău, Doamne, și am păzit legea Ta.

Aceasta s-a făcut mie, că îndreptările Tale am căutat.

Partea mea ești, Doamne, zis-am să păzesc legea Ta.

Rugatu-m-am feței Tale, din toată inima mea, miluiește-mă după cuvântul Tău.

Cugetat-am la căile Tale și am întors picioarele mele la mărturiile Tale.

Gata am fost și nu m-am tulburat să păzesc poruncile Tale.

Funiile păcătoșilor s-au înfășurat împrejurul meu, dar legea Ta n-am uitat.

La miezul nopții m-am sculat ca să Te laud pe Tine, pentru judecățile dreptății Tale.

† Părtaș sunt cu toți cei ce se tem de Tine și păzesc poruncile Tale.

De mila Ta, Doamne, este plin pământul; îndreptările Tale mă învață.

Bunătate ai făcut cu robul Tău, Doamne, după cuvântul Tău.

Învață-mă bunătatea, învățătura și cunoștința, că în poruncile Tale am crezut.

Mai înainte de a fi umilit, am greșit; pentru aceasta cuvântul Tău am păzit.

Bun ești Tu, Doamne, și întru bunătatea Ta, învață-mă îndreptările Tale.

Înmulțitu-s-a asupra mea nedreptatea celor mândri, iar eu cu toată inima mea voi cerceta poruncile Tale.

Închegatu-s-a ca laptele inima lor, iar eu cu legea Ta m-am desfătat.

Bine este mie că m-ai smerit, ca să învăț îndreptările Tale.

Bună-mi este mie legea gurii Tale, mai mult decât mii de comori de aur și argint.

Slavă... Și acum... După aceea ectenia: **Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm. Încă ne rugăm pentru odihna...** și celelalte. Apoi rugăciunea și ecfonisul cum s-a scris la începutul înmormântării (caută la pag. 242-243).

În continuare, se începe a doua stare, glasul al 5-lea, și, după fiecare stih, se zice: **Miluiește pe robul Tău.**

† Mâinile Tale m-au făcut și m-au zidit, înțelepțește-mă și mă voi învăța poruncile Tale.

Miluiește pe robul Tău.

Cei ce se tem de Tine mă vor vedea și se vor veseli, că în cuvintele Tale am nădăjduit.

Cunoscut-am, Doamne, că drepte sunt judecățile Tale și întru adevăr m-ai smerit.

Facă-se, dar, mila Ta, ca să mă mângâie, după cuvântul Tău, către robul Tău.

Să vină peste mine îndurările Tale și voi trăi, că legea Ta cugetarea mea este.

Să se rușineze cei mândri, că pe nedrept m-au nedreptățit; iar eu voi cugeta la poruncile Tale.

Să mă întoarcă pe mine cei ce se tem de Tine și cei ce cunosc mărturiile Tale.

Să fie inima mea fără prihană, întru îndreptările Tale, ca să nu mă rușinez.

Se topește sufletul meu după mântuirea Ta; în cuvântul Tău am nădăjduit.

Sfârșitu-s-au ochii mei după cuvântul Tău, zicând: "Când mă vei mângâia?".

† Că m-am făcut ca un foale la brumă, dar îndreptările Tale nu le-am uitat.

Câte sunt zilele robului Tău? Când vei judeca pe cei ce mă prigonesc?

Spusu-mi-au călcătorii de lege deșertăciuni, dar nu sunt ca legea Ta, Doamne.

Toate poruncile Tale sunt adevăr; pe nedrept m-au prigonit. Ajută-mă!

Puțin a fost de nu m-am sfârșit pe pământ, dar eu n-am părăsit poruncile Tale.

După mila Ta, viază-mă și voi păzi mărturiile gurii Tale.

În veac, Doamne, cuvântul Tău rămâne în cer;

În neam și în neam adevărul Tău. Întemeiat-ai pământul și rămâne.

După rânduiala Ta rămâne ziua, că toate sunt slujitoare Ție.

De n-ar fi fost legea Ta gândirea mea, atunci aș fi pierit întru necazul meu.

În veac nu voi uita îndreptările Tale, că prin ele m-ai viat, Doamne.

† Al Tău sunt eu, mântuiește-mă, că îndreptările Tale am căutat.

Pe mine m-au așteptat păcătoșii ca să mă piardă. Mărturiile Tale am priceput.

La tot lucrul desăvârșit am văzut sfârșit, dar porunca Ta este fără de sfârșit.

Că am iubit legea Ta, Doamne, ea toată ziua cugetarea mea este.

Mai mult decât pe vrăjmașii mei m-ai înțelepțit, cu porunca Ta, că în veac a mea este.

Mai mult decât învățătorii mei am priceput, că la mărturiile Tale gândirea mea este.

Mai mult decât bătrânii am înțeles, că poruncile Tale am căutat.

De la toată calea cea rea mi-am oprit picioarele mele, ca să păzesc cuvintele Tale.

† De la judecățile Tale nu m-am abătut, că Tu ai pus mie lege.

Cât sunt de dulci limbii mele cuvintele Tale, mai mult decât mierea, în gura mea!

Din poruncile Tale m-am făcut priceput; pentru aceasta am urât toată calea nedreptății.

Făclie picioarelor mele este legea Ta și lumină cărărilor mele.

Juratu-m-am și m-am hotărât să păzesc judecățile dreptății Tale.

Umilit am fost până în sfârșit: Doamne, viază-mă, după cuvântul Tău.

Cele de bunăvoie ale gurii mele binevoiește-le, Doamne, și judecățile Tale mă învață.

Sufletul meu în mâinile Tale este pururea și legea Ta n-am uitat.

Pusu-mi-au păcătoșii cursă mie, dar de la poruncile Tale n-am rătăcit.

Moștenit-am mărturiile Tale în veac, că bucurie inimii mele sunt ele.

† Plecat-am inima mea ca să fac îndreptările Tale în veac, spre răsplătire.

Pe călcătorii de lege am urât și legea Ta am iubit.

Ajutorul meu și sprijinitorul meu ești Tu, în cuvântul Tău am nădăjduit.

Depărtați-vă de la mine cei ce vicleniți și voi cerceta poruncile Dumnezeului meu.

Apără-mă, după cuvântul Tău, și mă viază și să nu-mi dai de rușine așteptarea mea.

Ajută-mă și mă voi mântui și voi cugeta la îndreptările Tale, pururea.

Defăimat-ai pe toți cei ce se depărtează de la îndreptările Tale, pentru că nedrept este gândul lor.

Socotit-am călcători de lege pe toți păcătoșii pământului; pentru aceasta am iubit mărturiile Tale, pururea.

Străpunge cu frica Ta trupul meu, că de judecățile Tale m-am temut.

Făcut-am judecată și dreptate; nu mă da pe mâna celor ce-mi fac strâmbătate.

Primește pe robul Tău în bunătate, ca să nu mă clevetească cei mândri.

Sfârșitu-s-au ochii mei după mântuirea Ta și după cuvântul dreptății Tale.

Fă cu robul Tău, după mila Ta, și îndreptările Tale mă învață.

Robul Tău sunt eu; înțelepțește-mă și voi cunoaște mărturiile Tale.

† Vremea este a sluji Domnului, că oamenii au stricat legea Ta.

Pentru aceasta am iubit poruncile Tale, mai mult decât aurul și topazul.

Pentru aceasta spre toate poruncile Tale m-am îndreptat, toată calea nedreaptă am urât.

Minunate sunt mărturiile Tale, pentru aceasta le-a cercetat pe ele sufletul meu.

Arătarea cuvintelor Tale luminează și înțelepțește pe prunci.

Gura mea am deschis și am primit duh, că de poruncile Tale am dorit.

Slavă... Și acum... Apoi ectenia: **Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm. Încă ne rugăm pentru odihna...** și apoi rugăciunea și ecfonisul, cum s-a scris la începutul înmormântării (caută la paginile 242-243).

Apoi se începe a treia stare, glasul al 3-lea, și după fiecare stih se zice: **Aliluia.**

† Caută spre mine și mă miluiește, după judecata Ta, față de cei ce iubesc numele Tău.

Pașii mei îndreptează-i după cuvântul Tău și să nu mă stăpânească nicio fărădelege.

Izbăvește-mă de clevetirea oamenilor și voi păzi poruncile Tale.

Fața Ta arat-o robului Tău și mă învață poruncile Tale.

Izvoare de apă au curs din ochii mei, pentru că n-am păzit legea Ta.

Drept ești, Doamne, și drepte sunt judecățile Tale.

Poruncit-ai cu dreptate mărturiile Tale și cu tot adevărul.

Topitu-m-a râvna casei Tale, că au uitat cuvintele Tale vrăjmașii mei.

Lămurit cu foc este cuvântul Tău foarte și robul Tău l-a iubit pe el.

† Tânăr sunt eu și defăimat, dar îndreptările Tale nu le-am uitat.

Dreptatea Ta este dreptate în veac și Legea Ta adevărul.

Necazuri și nevoi au dat peste mine, dar poruncile Tale sunt gândirea mea.

Drepte sunt mărturiile Tale, în veac; înțelepțește-mă și voi fi viu.

Strigat-am cu toată inima mea: Auzi-mă, Doamne! îndreptările Tale voi căuta.

Strigat-am către Tine: Mântuiește-mă, și voi păzi mărturiile Tale.

Din zori m-am sculat și am strigat: Întru cuvintele Tale am nădăjduit.

Deschis-am ochii mei dis-de-dimineață, ca să cuget la cuvintele Tale.

† Glasul meu auzi-l, Doamne, după mila Ta; după judecata Ta mă viază.

Apropiatu-s-au cei ce mă prigonesc cu fărădelege, dar de la legea Ta s-au îndepărtat.

Aproape ești, Tu, Doamne, și toate poruncile Tale sunt adevărul.

Din început am cunoscut, din mărturiile Tale, că în veac le-ai întemeiat pe ele.

Vezi smerenia mea și mă scoate, că legea Ta n-am uitat.

Judecă pricina mea și mă izbăvește; după cuvântul Tău, fă-mă viu.

Departe de păcătoși este mântuirea, că îndreptările Tale n-au căutat.

Îndurările Tale multe sunt, Doamne; după judecata Ta mă viază.

Mulți sunt cei ce mă prigonesc și mă necăjesc, dar de la mărturiile Tale nu m-am abătut.

Văzut-am pe cei nepricepuți și mă sfârșeam, că n-au păzit cuvintele Tale.

Vezi că poruncile Tale am iubit, Doamne; întru mila Ta mă viază.

Începutul cuvintelor Tale este adevărul și veșnice toate judecățile dreptății Tale.

† Căpeteniile m-au prigonit în zadar; iar de cuvintele Tale s-a înfricoșat inima mea.

Bucura-mă-voi de cuvintele Tale, ca cel ce a aflat comoară mare.

Nedreptatea am urât și am disprețuit, iar legea Ta am iubit.

De șapte ori pe zi Te-am lăudat pentru judecățile dreptății Tale.

Pace multă au cei ce iubesc legea Ta și nu se smintesc.

Așteptat-am mântuirea Ta, Doamne, și poruncile Tale am iubit.

Păzit-a sufletul meu mărturiile Tale și le-a iubit foarte.

Păzit-am poruncile Tale și mărturiile Tale, că toate căile mele înaintea Ta sunt, Doamne.

Să se apropie rugăciunea mea înaintea Ta, Doamne; după cuvântul Tău mă înțelepțește.

Să ajungă cererea mea înaintea Ta, Doamne; după cuvântul Tău mă izbăvește.

Să răspândească buzele mele laudă, că m-ai învățat îndreptările Tale.

Rosti-va limba mea cuvintele Tale, că toate poruncile Tale sunt drepte.

Mâna Ta să mă izbăvească, pentru că poruncile Tale am ales.

Dorit-am mântuirea Ta, Doamne, și legea Ta cugetarea mea este.

† Viu va fi sufletul meu și Te va lăuda și judecățile Tale îmi vor ajuta mie.

Rătăcit-am ca o oaie pierdută; caută pe robul Tău, că poruncile Tale nu le-am uitat.

Și îndată se cântă Binecuvântările înmormântării, glasul al 5-lea:

Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă îndreptările Tale.

Ceata sfinților a aflat izvorul vieții și ușa Raiului; să aflu și eu calea prin pocăință; eu sunt oaia cea pierdută; cheamă-mă, Mântuitorule, și mă mântuiește.

Binecuvântat ești, Doamne...

Cei ce pe Mielul lui Dumnezeu ați mărturisit și ați fost junghiați ca niște miei, fiind mutați la viața cea neîmbătrânitoare și pururea veșnică, sfinților; Aceluia cu dinadinsul, mucenicilor, vă rugați, să ne dăruiască nouă dezlegare datoriilor.

Binecuvântat ești, Doamne...

Cei ce ați umblat pe calea cea strâmtă și cu chinuri; toți care, în viață, crucea ca jugul ați luat și Mie ați urmat cu credință; veniți de luați darurile, pe care le-am pregătit vouă, și cununile cerești.

Binecuvântat ești, Doamne...

Chipul slavei Tale celei negrăite sunt, deși port rănile păcatelor; miluiește zidirea Ta, Stăpâne, și o curățește cu îndurarea Ta; și moștenirea cea dorită dăruiește-mi, făcându-mă pe mine iarăși cetățean al Raiului.

Binecuvântat ești, Doamne...

Cel ce cu mâna dintru neființă m-ai zidit și cu chipul Tău cel dumnezeiesc m-ai cinstit, iar pentru călcarea poruncii iarăși m-ai întors în pământ, din care am fost luat, la cel după

asemănare mă ridică, cu frumusețea cea dintâi iarăși împodobindu-mă.

Binecuvântat ești, Doamne...

Odihnește, Dumnezeule, pe robul Tău și-l așază în Rai, unde cetele sfinților, Doamne, și drepții ca luminătorii strălucesc; pe adormitul robul Tău odihnește-l, trecându-i lui toate greșelile.

Slavă...

Pe o Dumnezeire în trei străluciri cu dreaptă credință să o lăudăm, strigând: Sfânt ești Părinte fără de început, Fiule cel împreună fără de început și Duhule cel dumnezeiesc; luminează-ne pe noi, care, cu credință, slujim Ție, și ne scoate din focul cel de veci.

Și acum..., a Născătoarei:

Bucură-te, curată, ceea ce ai născut pe Dumnezeu cu trup spre mântuirea tuturor; că neamul omenesc a aflat mântuire prin tine, iar noi să aflăm Raiul, Născătoare de Dumnezeu, curată și binecuvântată.

Aliluia, Aliluia, Aliluia; slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori). Apoi diaconul: Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm. Încă ne rugăm pentru odihna... și celelalte, cum s-a scris la început. După ecfonis, se cântă sedealna, glasul al 5-lea:

Odihnește, Mântuitorul nostru, cu drepții pe robul Tău și-l sălășluiește în curțile Tale, precum este scris, trecând ca un bun greșelile lui cele de voie și cele fără de voie și toate cele cu știință și cu neștiință, Iubitorule de oameni.

Slavă... Și acum..., al Născătoarei:

Cel ce ai răsărit lumii din Fecioară, Hristoase Dumnezeule, și prin aceasta fiii luminii ne-ai arătat, miluiește-ne pe noi.

Apoi Psalmul 50 (caută-l la pagina 425) și

CANONUL

Alcătuire a lui Teofan.

Cântarea I, glasul al 6-lea

Irmos: *Ca pe uscat umblând Israel...*

Stih: Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

În cămările cerești, biruitorii Mucenici pururea Te roagă pe Tine, Hristoase; pe acest credincios, pe care l-ai mutat de pe pământ, învrednicește-l să dobândească bunătățile cele veșnice.

Stih: Doamne, odihnește cu drepții pe adormitul robul Tău.

Cel ce ai înfrumusețat toate, m-ai zidit pe mine omul, făptură amestecată din smerenie și din mărire; pentru aceasta, Mântuitorule, sufletul robului Tău odihnește-l.

Slavă...

Locuitor și lucrător al Raiului m-ai rânduit din început, dar, călcând porunca Ta, m-ai izgonit. Pentru aceasta, Mântuitorule, sufletul robului Tău odihnește-l.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Cel ce din coastă a zidit la început pe Eva, strămoașa noastră, din preacuratul tău pântece S-a îmbrăcat cu trup, prin care tăria morții, Preacurată, a stricat.

Cântarea a 3-a

Irmos: *Nu este Sfânt...*

După lege s-au nevoit Mucenicii Tăi, Dătătorule de viață, și, cu cunună de biruință fiind împodobiți de către Tine, mijlocesc mântuire veșnică celui ce în credință s-a săvârșit.

Mai întâi m-ai învățat prin multe minuni și semne pe mine rătăcitul; iar mai pe urmă Însuți, smerindu-Te ca un îndurat și căutându-mă, m-ai aflat și m-ai mântuit.

Slavă...

Pe cel ce a trecut la Tine din stricăciunea aceasta nestatornică învrednicește-l, Bunule, să locuiască în corturile cele veșnice cu bucurie, socotindu-l drept prin credință și prin har.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Nimeni nu este fără de prihană, ca tine, Preacurată Maica lui Dumnezeu; căci tu singură din veac ai zămislit în pântece pe adevăratul Dumnezeu, Care a stricat puterea morții.

Irmosul:

Nu este Sfânt precum Tu, Doamne, Dumnezeul meu, Care ai înălțat fruntea credincioșilor Tăi, Bunule; și ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Iar diaconul zice ectenia mică pentru cei răposați: Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm..., Încă ne rugăm pentru odihna... și celelalte. Și după ecfonis, sedealna, glasul al 6-lea:

Cu adevărat deșertăciune sunt toate și viața aceasta este umbră și vis; că în deșert se tulbură tot pământeanul, precum a zis Scriptura: când dobândim lumea, atunci în groapă ne sălășluim, unde împreună sunt împărații și săracii. Pentru aceasta, Hristoase Dumnezeule, pe robul Tău acesta, mutat de la noi, odihnește-l, ca un iubitor de oameni.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, în vremea vieții mele nu mă părăsi pe mine, ajutorului omenesc nu mă încredința, ci singură mă apără și mă miluiește.

Cântarea a 4-a

Irmos: *Hristos este puterea mea, Dumnezeu și Domnul...*

Făcând dovada înțelepciunii celei înalte și a bunătății celei bogate prin daruri, Stăpâne, cetele Mucenicilor le-ai numărat împreună cu îngerii.

Pe acesta ce s-a mutat la Tine, acolo unde este lăcașul celor ce se veselesc și glasul curatei bucurii, învrednicește-l, Hristoase, să dobândească mărirea Ta cea de negrăit.

Slavă...

Pe cel pe care l-ai mutat de pe pământ, care laudă puterea Ta cea dumnezeiască, primește-l, făcându-l fiu al luminii și curățindu-l de ceața păcatului, mult-îndurate.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Lăcaș preacurat, biserică întru totul fără prihană, chivot preasfânt, loc fecioresc de sfințenie, pe tine, frumusețea lui Iacob, te-a ales Stăpânul.

Cântarea a 5-a

Irmos: *Cu dumnezeiască strălucirea Ta...*

Mucenicii, care s-au adus ca o jertfă sfințită și ca o pârgă a firii omenești lui Dumnezeu cel preaslăvit, mijlocesc pururea mântuire pentru noi.

Învrednicește, Doamne, de viața cea cerească și de împărăția darurilor pe credinciosul robul Tău cel adormit, dându-i dezlegare de păcate.

Slavă...

Cel ce prin fire numai Tu ești Făcător de viață, Cel ce ești adâncul cu adevărat de nepătruns al bunătății, pe acesta ce s-a săvârșit fă-l vrednic, Îndurate, de împărăția Ta, Cel ce ești singur fără de moarte.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Tărie și cântare și mântuire s-a făcut celor pierduți Cel ce S-a născut din tine, Stăpâna lumii, Care a scos din porțile iadului pe cei ce cu credință te fericesc pe tine.

Cântarea a 6-a

Irmos: *Marea vieții văzând-o...*

Pe Cruce fiind răstignit, ai adunat la Tine cetele Mucenicilor, care au urmat Pătimirii Tale, Bunule. Pentru aceasta ne rugăm Ție: Pe acesta, care s-a mutat acum la Tine, odihnește-l.

Când vei veni întru slava Ta cea de negrăit în chip înfricoșător să judeci toată lumea, binevoiește, Izbăvitorule, să Te întâmpine cu bucurie pe nori credinciosul Tău rob, pe care l-ai luat de pe pământ.

Slavă...

Izvor de viață ești, Stăpâne, Care, cu bărbăție dumnezeiască, dezlegi pe cei ferecați; deci și pe robul Tău acesta, care cu credință a venit la tine, așază-l în desfătarea raiului.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

În pământ ne-am întors, călcând porunca cea sfântă a lui Dumnezeu; iar prin tine, Fecioară, la cer de pe pământ ne-am înălțat, scuturând stricăciunea morții.

Irmosul:

Marea vieții văzând-o înălțându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: scoate din stricăciune viața mea, mult-milostive.

Apoi ectenia: **Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm...** și rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...**, iar după ecfonis

CONDACUL, glasul al 8-lea:

Cu sfinții odihnește, Hristoase, sufletul adormitului robului Tău, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit.

ICOS

Tu singur ești fără de moarte, Cel ce ai făcut și ai zidit pe om; iar noi pământenii din pământ suntem zidiți și în același pământ vom merge, precum ai poruncit, Cel ce m-ai zidit și mi-ai zis: Pământ ești și în pământ vei merge, unde toți pământenii mergem, făcând tânguire de îngropare cântarea: Aliluia.

Și iarăși se cântă: **Cu sfinții odihnește, Hristoase...**

Cântarea a 7-a

Irmos: *Dătător de rouă cuptorul...*

Fiind răscumpărați prin sângele Tău de greșeala cea dintâi și fiind curățiți prin sângele lor, Mucenicii au închipuit lămurit junghierea Ta; binecuvântat ești, Dumnezeul părinților noștri.

Cuvântule, Izvorâtorule al vieții, Cel ce ai omorât moartea cea semeață, primește acum și pe acesta ce în credință a adormit, care cântă și zice Ție, Hristoase: Binecuvântat ești, Dumnezeul părinților noștri.

Slavă...

Cel ce m-ai însuflețit pe mine, omul, cu suflarea cea dumnezeiască, Dumnezeule cel fără de început, pe cel mutat fă-l vrednic, Stăpâne, de împărăția Ta, ca să-Ți cânte Ție, Mântuitorule: Binecuvântat ești, Dumnezeul părinților noștri.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Mai presus de toată făptura te-ai făcut, preanevinovată, zămislind pe Dumnezeu, Care a sfărâmat porțile morții și a frânt încuietorile. Pentru aceasta, Curată, pe tine cu cântări te mărim credincioșii, ca pe Maica lui Dumnezeu.

Cântarea a 8-a

Irmos: *Din văpaie, rouă ai izvorât cuvioșilor...*

Purtând luptele cu tărie, biruitorilor mucenici ai lui Hristos, v-ați împodobit cu cunună de biruință, strigând: pe Tine Te preaînălțăm, Hristoase, în veci.

Pe credincioșii care au părăsit viața în sfințenie și s-au mutat la tine, Stăpâne, primește-i cu blândețe, odihnind, ca un îndurat, pe cei care te preaînalță pe tine, Hristoase în veci.

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul.

Binevoiește acum, Mântuitorule, ca toți cei mai înainte adormiți să se sălășluiască în pământul celor blânzi, socotind drepți, prin credința către Tine și prin har, pe cei care Te preaînalță întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Fericimu-te toți, preafericită, pe tine, care ai născut pe Cuvântul cel cu adevărat fericit, Cel ce pentru noi S-a întrupat, și pentru aceasta Îl preaînălțăm întru toți vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: *Pe Dumnezeu a-L vedea...*

Nădejdea a întărit cetele mucenicilor și spre dragostea Ta i-a întraripat, arătând mai dinainte odihna cea cu adevărat netulburată a celor viitoare; de care învrednicește, Bunule, să aibă parte și credinciosul ce s-a mutat de aici.

Binevoiește, Hristoase, ca acesta care s-a mutat în credință să se facă părtaș al strălucirii Tale celei luminoase și dumnezeiești, dăruindu-i, ca un singur mult-milostiv, odihnă în sânurile lui Avraam și făcându-l vrednic de fericirea cea veșnică.

Slavă...

Cel ce ești din fire bun și milostiv, voitor de milă și adâncul îndurării, pe cel pe care l-ai mutat din locul acesta al răutății și din umbra morții, Mântuitorule, așază-l unde strălucește lumina Ta.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Cort sfânt te cunoaștem pe tine, Curată, și chivot și tabla legii harului; căci prin tine s-a dăruit iertare celor ce au fost găsiți drepți prin sângele Celui ce S-a întrupat din pântecele tău, ceea ce ești cu totul fără prihană.

Irmosul:

Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putință oamenilor, spre Care nu cutează a căuta oștile îngerești; iar prin tine, Preacurată, S-a arătat oamenilor Cuvântul întrupat, pe Care slăvindu-L, cu oștile cerești, pe tine te fericim.

Apoi ectenia: Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm: și celelalte; iar după ecfonis, se cântă stihirile Sfântului Ioan Damaschin, monahul:

Glasul 1:

Care desfătare lumească este lipsită de întristare? Care mărire stă pe pământ neschimbată? Toate sunt mai neputincioase decât umbra, toate mai înșelătoare decât visurile; o clipă numai și pe toate acestea moartea le primește. Ci întru lumina feței Tale, Hristoase, și întru îndulcirea frumuseții Tale, pe cel pe care l-ai ales odihnește-l, ca un iubitor de oameni.

Glasul al 2-lea:

Vai, câtă luptă are sufletul când se desparte de trup! Vai, cât lăcrimează atunci și nu este cine să-l miluiască pe el! Către îngeri ridicându-și ochii, în zadar se roagă; către oameni mâinile tinzându-și, nu are cine să-i ajute. Pentru aceasta, iubiții mei frați, cunoscând scurtimea vieții noastre, pentru cel adormit să cerem odihnă de la Hristos și pentru sufletele noastre mare milă.

Glasul al 3-lea:

Deșertăciuni sunt toate cele omenești. Câte nu rămân după moarte! Nu merge cu noi bogăția, nu ne însoțește mărirea, căci, venind moartea, toate acestea pier. Pentru aceasta, lui Hristos Celui fără de moarte să-I strigăm: pe acesta ce s-a mutat de la noi odihnește-l unde este lăcașul tuturor celor ce se veselesc.

Glasul al 4-lea:

Unde este dezmierdarea cea lumească? Unde este nălucirea celor trecătoare? Unde este aurul și argintul? Unde este mulțimea slugilor și strigarea? Toate sunt țărână, toate cenușă, toate umbră. Ci veniți să strigăm Împăratului celui fără de moarte: Doamne, veșnicelor Tale bunătăți învrednicește pe acesta ce s-a mutat de la noi, odihnindu-l întru fericirea cea neîmbătrânitoare.

Glasul al 5-lea:

Adusu-mi-am aminte de prorocul ce strigă: eu sunt pământ și țărână; și iarăși m-am uitat în morminte și am văzut oase goale și am zis: oare, cine este împăratul sau ostașul, bogatul sau săracul, dreptul sau păcătosul? Ci, odihnește, Doamne, cu drepții pe robul Tău.

Glasul al 6-lea:

Început și temei mi-a fost mie hotărârea Ta de a mă zidi; că, voind să mă faci ființă vie din firea cea nevăzută și din cea văzută, ai plăsmuit trupul meu din pământ și mi-ai dat suflet prin insuflarea Ta cea dumnezeiască și făcătoare de viață. Pentru aceasta, Hristoase, odihnește pe robul Tău în latura celor vii și în lăcașurile drepților.

Glasul al 7-lea:

După chipul și după asemănarea Ta ai plăsmuit din început pe om și l-ai pus în Rai să stăpânească peste făpturile Tale; dar, din pizma diavolului, fiind amăgit, s-a făcut părtaș mâncării, călcător poruncilor Tale făcându-se. Pentru aceasta, l-ai osândit să se întoarcă iarăși în pământul din care a fost luat, Doamne, și să-și ceară odihnă.

Glasul al 8-lea:

Plâng și mă tânguiesc când gândesc la moarte și văd în morminte frumusețea noastră, cea zidită după chipul lui Dumnezeu, zăcând: grozavă, fără mărire și fără chip. O, minune! Ce taină este aceasta, ce s-a făcut cu noi? Cum ne-am dat stricăciunii? Cum ne-am înjugat cu moartea? Cu adevărat, precum este scris după porunca lui Dumnezeu, Care dă adormitului odihnă.

Apoi Fericirile, glasul al 6-lea:

Pomenește-ne pe noi, Doamne, când vei veni întru împărăția Ta.

Fericiți cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăția cerurilor.

Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

Fericiți cei flămânzi și însetați de dreptate, că aceia se vor sătura.

Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

Pe tâlharul, care a strigat Ție pe cruce: pomenește-mă, l-ai făcut, Hristoase, mai înainte cetățean al Raiului. De pocăința aceluia învrednicește-mă și pe mine, nevrednicul.

Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Cel ce ești Stăpânul vieții și al morții, odihnește în lăcașurile sfinților pe acesta pe care l-ai mutat din cele trecătoare, care strigă: Pomenește-mă când vei veni întru împărăția Ta.

Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Cel ce ești Stăpânul sufletelor și al trupurilor, în a Cărui mână este suflarea noastră, mângâierea celor întristați, odihnește în latura drepților pe acesta pe care l-ai mutat.

Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

Hristos să te odihnească în latura celor vii, și ușile Raiului să-ți deschidă și moștenitor împărăției Sale să te arate, și iertare să-ți dăruiască de cele ce ai greșit în viață, iubitorule de Hristos.

Fericiți veți fi, când, din pricina Mea, vă vor ocărî și vă vor prigoni pe voi și, minținд, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră.

Să mergem și să vedem în morminte că oase goale este omul, mâncare viermilor și putreziciune și să cunoaștem ce este bogăția, frumusețea, tăria și podoaba.

Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.

Să auzim ce strigă Atotțiitorul: Vai de cei ce caută să vadă ziua cea înfricoșătoare a Domnului! Că aceea este întuneric, pentru că va lămuri toate prin foc.

Slavă...

Mă închin Tatălui, Cel ce a născut și purces, prin naștere și purcedere fără început; slăvesc pe Fiul, Cel ce S-a născut; și laud pe Duhul Sfânt, Cel ce strălucește, împreună cu Tatăl și cu Fiul.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Cum izvorăști lapte din pieptul tău, Fecioară? Cum hrănești pe Hrănitorul făpturii? Precum știe Cel ce a izvorât apă din piatră, pâraie de ape poporului celui însetat, precum este scris.

Și de va fi diacon, zice: Să luăm aminte. Preotul: Pace tuturor. Cântărețul: Și duhului tău.

Prochimen, glasul al 6-lea:

Fericită este calea în care mergi astăzi, suflete, că s-a pregătit ție loc de odihnă.

Stih: Către Tine, Doamne, voi striga.

APOSTOLUL (*1 Tesaloniceni* 4: 13-17)

Diaconul: Înțelepciune.

Cititul: Din *Epistola întâi către Tesaloniceni a Sfântului Apostol Pavel*, citire. Diaconul: Să luăm aminte. Cititul:

Fraților, despre cei ce au adormit, nu voim să fiți în neștiință, ca să nu vă întristați ca și ceilalți, care nu au nădejde. Pentru că, de credem că Iisus a murit și a înviat, tot așa credem că Dum-

nezeu, pe cei adormiți întru Iisus, îi va aduce împreună cu El. Și aceasta vă spunem, după cuvântul Domnului, că noi, cei vii, care vom fi rămas până la venirea Domnului, nu vom lua înainte celor adormiți, pentru că Însuși Domnul, întru poruncă, la glasul arhanghelului și întru trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâi. După aceea, noi, cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți, împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh, și așa pururea cu Domnul vom fi.

Preotul: Pace ție, cititorule. Citețul: Și duhului tău. Apoi: Aliluia, glasul a 6-lea. Stih: Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne. Locui-va în curțile Tale și se va umple de bunătățile casei Tale (*Psalm* 64: 4-5).

Diaconul: Înțelepciune. Drepți. Să ascultăm Sfânta Evanghelie. Preotul: Pace tuturor. Strana: Și duhului tău.

EVANGHELIA (*Ioan* 5: 24–30)

Preotul: Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*, citire. Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție. Diaconul: Să luăm aminte. Preotul:

Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la El: Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvântul Meu și crede în Cel Care M-a trimis pe Mine are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață. Adevărat, adevărat zic vouă, că vine ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei care vor auzi vor învia. Căci, precum Tatăl are viață în Sine, așa I-a dat și Fiului să aibă viață în Sine; și I-a dat Lui pu-

tere să facă judecată, pentru că este Fiul Omului. Nu vă miraţi de aceasta, că vine ceasul în care toţi cei din morminte vor auzi glasul Lui; şi vor ieşi cei care au făcut cele bune, spre învierea vieţii, iar cei care au făcut cele rele, spre învierea osândirii. Eu nu pot să fac de la Mine nimic; precum aud, judec; dar judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut voia Mea, ci voia Tatălui Meu, Care M-a trimis.

Strana: Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie.

Apoi diaconul zice ectenia: Miluieşte-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta... Încă ne rugăm pentru odihna sufletului robului lui Dumnezeu... şi celelalte, iar arhiereul sau protosul zice rugăciunea: Dumnezeul duhurilor... cu glas mare, venind aproape de sicriu, şi împreună cu el şi ceilalţi preoţi.

SE CUVINE A ŞTI că, până când diaconul zice ecteniile, fiecare din preoţi citeşte la rândul său în taină rugăciunea de mai sus, aproape de cel adormit şi zice ecfonisul: Că Tu eşti învierea şi viaţa şi odihna...

Apoi arhiereul sau preotul citeşte

RUGĂCIUNILE DE IERTARE

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Cititul: Doamne, miluieşte.

Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce, cu înţelepciunea Ta cea de negrăit, ai zidit pe om din ţărână şi, întocmindu-l după chipul şi asemănarea Ta, l-ai împodobit cu înfăţişare şi frumuseţe, ca pe o cinstită făptură cerească, spre măreţia şi stră-

lucirea slavei și a împărăției Tale; dar el călcând cuvântul poruncii Tale și nepăzind chipul Tău, de care era învrednicit – pentru ca răutatea să nu fie fără de moarte – din iubire de oameni, ca un Dumnezeu al părinților noștri, ai poruncit amestecului și împreunării acesteia și acestei negrăite legături a Ta – prin vrerea Ta cea dumnezeiască – să se desfacă și să se risipească, pentru ca sufletul să meargă acolo de unde și-a luat ființă, până la obștească înviere, iar trupul să se desfacă în cele din care a fost alcătuit; Ție ne rugăm: Părintelui celui fără de început și Unuia-Născut Fiului Tău și Preasfântului, de o ființă și de viață făcătorului Tău Duh, să nu îngădui ca făptura Ta să fie înghițită de pieire; ci trupul să se desfacă în cele din care a fost alcătuit, iar sufletul să se așeze în ceata drepților.

Așa, Doamne, Dumnezeul nostru, să biruiască mila Ta cea nemăsurată și iubirea de oameni cea neasemănată. Și, de a căzut robul Tău acesta sub blestemul tatălui său, sau al maicii sale, sau sub blestemul său; de a amărât pe vreun preot și a luat de la el legătură nedezlegată; de a căzut în grea afurisenie de la arhiereu și din nepăsare sau din lenevie n-a dobândit iertare; iartă-l pe acesta prin mine păcătosul și nevrednicul Tău slujitor; trupul lui dezleagă-l în cele din care a fost alcătuit, iar sufletul lui rânduiește-l în corturile sfinților. Așa, Doamne Dumnezeul nostru, Care ai dat sfinților Tăi ucenici

și apostoli această putere ca să dea iertare de păcate, zicând: oricâte veți lega și veți dezlega, să fie legate și dezlegate, și prin ei și nouă, deși suntem nevrednici, din iubire de oameni, ne-ai dăruit această putere, dezleagă pe adormitul robul Tău (N), de păcatul sufletesc și trupesc, și să fie iertat și în veacul de acum și în cel ce va să fie, pentru rugăciunile Preacuratei și pururea Fecioarei Maicii Tale și ale tuturor sfinților Tăi.

Strana: Amin.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Cititul: Doamne, miluiește.

Stăpâne mult-îndurate, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Care ai dat sfinților Tăi ucenici și apostoli cheile împărăției cerurilor, iar după sfântă învierea Ta, cea de a treia zi, cu harul Tău le-ai dăruit puterea de a lega și dezlega păcatele oamenilor, ca să fie legate și în cer câte de ei pe pământ s-au legat, și tot așa să fie dezlegate și în cer câte de ei pe pământ s-au dezlegat; Cel ce, prin nespusa Ta iubire de oameni ne-ai învrednicit și pe noi, smeriții și nevrednicii Tăi robi, să fim moștenitori ai aceluiași preasfânt dar și har, ca și noi, de asemenea, să legăm și să dezlegăm cele ce se întâmplă în poporul Tău; Însuți, preabunule Împărate, prin mine, smeritul și nevrednicul Tău slujitor, iartă adormitului robului Tău (N), orice a greșit ca un om în această viață; și-i iartă lui toate câte a păcătuit cu cuvântul, sau cu fapta, sau cu gândul, dezlegându-l

și de legătura pusă în orice chip asupra lui, cu care el însuși din mânie sau din altă pricină s-a legat pe sine, sau de la arhiereu, sau de la preot, sau de la altcineva a suferit o alunecare ca aceasta, din invidia și lucrarea diavolului. Binevoiește, preabunule și mult-îndurate, ca sufletul lui să se așeze cu sfinții, care din veac au bineplăcut Ție, iar trupul să se dea firii celei zidite de Tine. Că binecuvântat și preaslăvit ești în veci.

Strana: **Amin.**

Diaconul: **Domnului să ne rugăm.** Citețul: **Doamne, miluiește.**

Domnul Iisus Hristos, Dumnezeul nostru, Care a dat sfinților Săi ucenici și apostoli dumnezeieștile porunci, ca să lege și să dezlege păcatele celor căzuți, și de la ei asemenea și noi am primit putere să facem aceasta, să te ierte pe tine, fiule duhovnicesc (N), de tot ce ai greșit în viață ca om, cu voie sau fără voie; acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: **Amin.**

Apoi se face sărutarea icoanei sau a Sfintei Cruci aflate pe pieptul mortului, în care timp preoții și strana cântă stihirile:

Glasul al 2-lea: *Când de pe lemn...*

Veniți, fraților, să dăm mortului sărutarea cea mai de pe urmă, mulțumind lui Dumnezeu; căci acesta a ieșit din rudenia sa și de groapă se apropie, nemaiîngrijindu-se de cele deșarte și de trupul cel mult-pătimitor. Unde sunt acum rudele și prietenii, căci, iată, ne despărțim? Să ne rugăm ca Domnul să-i facă odihnă.

Ce despărțire este, o, fraților! Ce tânguire, ce plângere în ceasul de acum! Deci, veniți să sărutăm pe cel ce puțin mai înainte a fost cu noi. Că se dă gropii, cu pământ se acoperă, în întuneric se sălășluiește, cu morții se îngroapă. Toate rudele și prietenii, acum când ne despărțim, să ne rugăm ca Domnul să-i facă odihnă.

Acum toată mărirea cea înșelătoare a deșertăciunii vieții se desface; pentru că sufletul a părăsit lăcașul său, vasul s-a spart; lutul s-a făcut negru, fără glas, fără simțire, mort, nemișcat; pentru care, petrecându-l la groapă, să ne rugăm Domnului să-i dea odihnă în veci.

Ce este viața noastră? Cu adevărat floare și abur și rouă de dimineață. Veniți să vedem lămurit în morminte: unde este frumusețea trupului, unde sunt tinerețile? Unde sunt ochii și chipul trupului? Toate s-au veștejit ca iarba, toate au pierit. Veniți, deci, să cădem la Hristos cu lacrimi.

Mare plâns și tânguire, mare suspin și nevoie este despărțirea sufletului. Atunci apare iadul și pierzarea pentru viața cea trecătoare, care este umbră fără ființă, vis de înșelăciune care se arată ca o nălucă, chin al vieții pe pământ. Să fugim departe de tot păcatul lumesc, ca să moștenim cele cerești.

Văzând pe cel mort zăcând, toți să ne gândim la ceasul din urmă, căci omul trece ca fumul pe pământ, ca floarea a înflorit, ca iarba s-a tăiat, cu pânză se înfășoară, cu pământ se acoperă. Pe acesta lăsându-l acoperit, lui Hristos să ne rugăm, ca să-i dea odihnă în veci.

Veniți, urmașii lui Adam, să vedem pus în pământ pe cel după chipul nostru, dezbrăcat de toată frumusețea, topit în mormânt, putrejune viermilor, de întuneric stricat, de pă-

mânt învelit; pe acesta lăsându-l acoperit, lui Hristos să ne rugăm ca să-i dea odihnă în veci.

Când sufletul este răpit cu putere din trup, de îngeri înfricoșători, el uită de toate rudele și cunoscuții și poartă grijă de cele viitoare, de judecățile ce vor fi asupra deșertăciunii și trupului mult chinuit. Veniți să rugăm pe Judecătorul și toți să cerem ca Domnul să-i ierte cele ce a greșit.

Veniți, fraților, la groapă, să vedem țărâna și praful din care am fost zidiți. Unde mergem acum? Și ce ne-am făcut? Cine este săracul sau bogatul? Cine este stăpânul? Cine este cel slobod? Oare nu sunt toți țărână? Frumusețea chipului a putrezit și toată floarea tinereților a veștejit-o moartea.

Cu adevărat, toate dulcețile și măririle vieții sunt deșertăciune și stricăciune, pentru că toți vom pieri, toți vom muri; împărații și stăpânii, judecătorii și căpeteniile, bogații și săracii și toată firea oamenilor; cei ce oarecând erau în viață acum sunt așezați în morminte; pentru care să ne rugăm Domnului să le dea odihnă.

Toate mădularele trupului se arată acum netrebnice; cele ce, puțin mai înainte, erau mișcătoare, toate sunt nelucrătoare, moarte și nesimțitoare; că ochii au apus, picioarele s-au legat, mâinile și auzul au încetat, limba cu tăcere s-a îngrădit și gropii se dă. Cu adevărat deșertăciune sunt toate cele omenești.

Mântuiește pe cei ce nădăjduiesc întru tine, Maica Soarelui celui neapus, Născătoare de Dumnezeu, și fă milostiv pe Preabunul Dumnezeu cu rugăciunile tale, rugămu-ne, ca să dea odihnă celui ce a răposat acum, unde sufletele drepților se odihnesc; arată-l moștenitor bunătăților celor

dumnezeiești în lăcașurile drepților, întru pomenire veșnică, ceea ce ești cu totul fără prihană.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Văzându-mă zăcând fără glas și fără suflare, plângeți toți pentru mine, fraților și prietenilor, rudelor și cunoscuților, căci ieri vorbeam cu voi și fără de veste mi-a venit înfricoșătorul ceas al morții. Ci veniți, toți care mă iubiți, să mă sărutați cu sărutarea cea mai de pe urmă, că de acum nu voi mai umbla, nici nu voi mai vorbi cu voi. Pentru că mă duc la Judecătorul, unde nu este părtinire; căci sluga și stăpânul împreună vor sta; împăratul și ostașul, bogatul și săracul în aceeași cinste vor fi; și fiecare, după faptele sale, sau se va preamări sau se va rușina. Ci vă rog pe toți și cer vouă, să vă rugați neîncetat lui Hristos-Dumnezeu pentru mine, ca să nu fiu rânduit, după păcatele mele, la locul de pedeapsă, ci să mă așeze unde este lumina vieții.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Hristoase, pentru rugăciunile celei ce Te-a născut, ale Înaintemergătorului Tău, ale apostolilor, prorocilor, arhiereilor, cuvioșilor și drepților, și ale tuturor sfinților, odihnește pe robul Tău cel adormit.

Apoi: Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția..., troparele: Cu duhurile drepților... și celelalte. Diaconul zice ectenia pentru morți și preotul rugăciunea: Dumnezeul duhurilor..., iar după ecfonis se face otpustul acesta:

Cel ce a înviat din morți, Hristos, Adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile preacuratei Sale Maici, ale sfinților, slăviților și întru tot lăudaților apostoli, ale cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor Părinți ai noștri, ale sfântului și dreptului Lazăr cel înviat a patra zi din morți și

ale tuturor sfinților, sufletul adormitului robului Său (N), cel mutat de la noi, în corturile drepților să-l așeze, în sânurile lui Avraam să-l odihnească, împreună cu drepții să-l numere, și să ne miluiască pe noi ca un bun și de oameni iubitor.

Apoi preotul (diaconul) zice:

Întru fericită adormire, veșnică odihnă dă, Doamne, sufletului adormitului robului Tău (N), și-i fă lui veșnică pomenire.

Preotul sau soborul cântă o dată, iar cântăreții cântă de două ori: **Veșnică pomenire...**

LA MORMÂNT

Apoi, ridicând trupul, îl duce, cântând: **Sfinte Dumnezeule...** și celelalte, la groapă, unde preotul toarnă peste trupul celui răposat, în chipul Sfintei Cruci, vin amestecat cu untdelemn, zicând: **Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai mult decât zăpada mă voi albi.** Iar după ce este coborât coșciugul în groapă, preotul, luând pământ cu lopata, aruncă cruciș deasupra, zicând: **Al Domnului este pământul și plinirea lui, lumea și toți cei ce locuiesc în ea,** apoi varsă în groapă cenușa din cădelniță și se astupă groapa cu pământ, după datină, timp în care se cântă troparele: **Cu duhurile drepților...** și celelalte. La sfârșit se zice: **Slavă lui Dumnezeu, Care așa a binevoit.**

SE CADE A ȘTI CĂ: această slujbă, precum s-a arătat mai sus, se cântă și la femei și la copiii răposați la vârste mai mari de șapte ani.

Îndrumări privind înmormântarea sinucigașilor

Potrivit Hotărârii nr. 9973/2015 a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, la înmormântarea celor ce s-au sinucis, se va ține cont de următoarele:

1. În privința sinucigașilor dovediți medical ca *demenți* (*ieșiți din minți*) se va oficia *Slujba înmormântării* după ritual redus, astfel:

Un singur preot, purtând numai epitrahilul, va da binecuvântare la casa mortului și va săvârși acolo rânduiala obișnuită, apoi, în timp ce se cântă **Sfinte Dumnezeule...** funebru, va însoți scoaterea sicriului și procesiunea până la cimitir. Trupul decedatului nu va fi adus în biserică și nu se vor trage clopotele. Slujba se va săvârși fie în curtea casei, fie lângă biserica din cimitir sau pe marginea mormântului, după următoarea rânduială: binecuvântarea mică, rugăciunile începătoare, **Aliluia** și troparul: **Cel ce prin adâncul înțelepciunii...**, ectenia întreită pentru morți cu rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...**, rugăciunile de iertare, otpustul și **Veșnica pomenire.** La punerea în mormânt, preotul aruncă pământ peste sicriu, zicând: **Al Domnului este pământul...** (*Psalm* 23: 1). Nu se vor ține cuvântări despre viața decedatului, ci preotul poate rosti un scurt cuvânt pastoral de consolare a celor îndoliați. Slujbele de pomenire se vor săvârși după rânduiala obișnuită.

2. În cazul sinucigașilor care nu au fost dovediți medical ca *demenți* (*ieșiți din minți*), nu se oficiază obișnuita *Slujbă de înmormântare*, dar, cu binecuvântarea Chiriarhului, preotul va săvârși rânduiala de mai jos, pentru consolarea familiei:

Un singur preot, purtând numai epitrahilul, va da binecuvântare la casa mortului și, în timp ce se cântă **Sfinte Dumnezeule...** funebru, va însoți scoaterea sicriului și procesiunea până la cimitir, fără ectenii și fără pomenirea numelui decedatului. Trupul decedatului nu va fi adus în biserică și nu se vor trage clopotele. Slujba se va săvârși fie în curtea casei, fie lângă biserica din cimitir sau pe marginea mormântului, după următoarea rân-

duială: binecuvântarea mică, rugăciunile începătoare, troparele de umilință, *Psalmul* 50, Evanghelia din rânduiala înmormântării mirenilor, rugăciunea de consolare a celor îndoliați (vezi textul de mai jos) și otpustul mic.

Rugăciunea de consolare a celor îndoliați

Doamne al puterilor, Cel ce ești alinarea celor întristați și mângâierea celor ce plâng și sprijinitorul tuturor celor slabi la suflet, mângâie cu milostivirea Ta pe cei cuprinși de plângere pentru cel răposat; vindecă toată durerea care este pusă acum în inima lor, primește-le rugăciunile și ridică-i prin încrederea în milostivirea Ta, pentru că și acesta, care a părăsit viața pământească, se află încredințat iubirii Tale părintești. Că Tu ești nădejdea tuturor și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Nu se vor ține cuvântări despre viața decedatului, ci preotul poate rosti un scurt cuvânt pastoral de consolare a celor îndoliați. La punerea în mormânt, preotul aruncă pământ peste sicriu, zicând: **Al Domnului este pământul...** (*Psalm* 23: 1).

După înmormântare, pot fi săvârșite, la casa decedatului, *Sfințirea apei* și *Binecuvântarea casei*. Aceste Slujbe se pot săvârși și după scoaterea sicriului din casă, înainte de a se merge la cimitir, dacă rudele nu se întorc la casa decedatului după înmormântare. În locul tuturor Slujbelor de pomenire (parastas, panihidă) se va săvârși aceeași *Rânduială*, care s-a săvârșit la mormânt.

RÂNDUIALA ÎNMORMÂNTĂRII PRUNCILOR

La casa pruncului răposat se săvârșește obișnuitul trisaghion (pag. 241-243) cu deosebirea că în locul rugăciunii **Dumnezeu duhurilor...** se zice rugăciunea **Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru...** (pag. 283).

Slujba în biserică se săvârșește astfel: făcând preotul obișnuitul început, se citește Psalmul 90 (pag. 244), apoi: **Aliluia,** glasul al 8-lea, cu stihurile respective. După aceea troparele: **Cel ce prin adâncul înțelepciunii...,** Slavă..., **Și acum...,** al Născătoarei de Dumnezeu: **Pe tine zid și liman te avem...** (pag. 245). Apoi Psalmul 50 (pag. 425) și

CANONUL

Cântarea I, glasul al 8-lea

Irmos: *Apa trecând-o ca pe uscat...*

Stih: **Doamne, odihnește pe pruncul acesta!**

Cuvântule al lui Dumnezeu, Care ai sărăcit luând trup și ai binevoit a Te face prunc fără schimbare, rugămu-Te, așază în sânurile lui Avraam pe pruncul pe care l-ai luat.

Prunc Te-ai arătat, Cel ce ești mai înainte de toți vecii, și pruncilor, ca un Bun, le-ai făgăduit împărăția cerurilor, cu care numără și pe pruncul acesta.

Slavă...

Pe nevinovatul prunc, pe care l-ai luat, Hristoase Mântuitorule, mai înainte de a ajunge la cunoașterea plăcerilor

celor de pe pământ, învrednicește-l de veșnicele bunătăți, ca un Iubitor de oameni.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Ceea ce în chip de negrăit ai născut Înțelepciunea și Cuvântul Tatălui, tămăduiește cumplita rană a sufletului nostru și durerea inimii o potolește.

Cântarea a 3-a

Irmos: *Doamne, Cel ce ai făcut...*

Cuvântule, Cel ce ești preadesăvârșit, arătându-Te prunc desăvârșit, pe acest prunc nedesăvârșit cu vârsta l-ai mutat la Tine; pe care odihnește-l cu drepții, care au bineplăcut Ție, Unule, Iubitorule de oameni.

Pe pruncul acesta nestricat, pe care l-ai mutat, cu dumnezeiasca Ta poruncă și care a fost răpit, fără să guste din dulcețile lumești, Te rugăm, Îndurate, arată-l părtaș de dulcețile cele mai presus de lume.

Slavă...

Cămărilor cerești și odihnei celei luminate și cetei celei preasfințite a sfinților, Doamne, părtaș fă pe acest prunc curat, pe care ai binevoit, Mântuitorule, a-l muta de aici.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Lipsiți de toate alergăm numai sub acoperământul tău, preacurată Stăpână; ajută-ne, că multă bogăție de păcate am strâns și suntem cu totul plini de sărăcia bunătăților.

Irmosul:

Doamne, Cel ce ai făcut cele de deasupra crugului ceresc și ai zidit Biserica, Tu mă întărește întru dragostea Ta, că Tu

ești plinirea doririlor și credincioșilor întărire, Unule, Iubitorule de oameni.

După aceasta preotul rostește ectenia:

Iară și iară cu pace, Domnului să ne rugăm.

Cântărețul: Doamne, miluiește.

Încă ne rugăm pentru odihna nevinovatului prunc (N) și pentru ca Domnul, după a Sa făgăduință, să-l învrednicească de cereasca Sa împărăție.

Cântărețul: Doamne, miluiește (de trei ori).

Ca Domnul Dumnezeu să așeze sufletul lui unde toți drepții se odihnesc.

Mila lui Dumnezu, împărăția cerurilor și odihna cu sfinții a sufletului său, de la Hristos, Împăratul cel fără de moarte și Dumnezeul nostru, să cerem.

Cântărețul: Dă, Doamne.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Citețul: Doamne, miluiește.

Apoi preotul citește această

Rugăciune

Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Tu ai făgăduit să dai împărăția cerurilor celor născuți din apă și din Duh și în neprihănire mutați la Tine. Tu ai zis: Lăsați pruncii să vină la Mine, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor. Cu smerenie ne rugăm, fă părtaș împărăției Tale, după cum ai făgăduit, pe robul Tău, nevinovatul prunc (N), mutat acum de la noi. Iar pe noi ne în-

vrednicește să viețuim și să sfârșim neprihănită viața creștinească și să ne sălășluim cu toți sfinții Tăi în cămările cerești.

Că Tu ești învierea și viața și odihna tuturor robilor Tăi, precum și a robului Tău acum răposat, pruncul (N), Hristoase, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Celui fără de început al Tău Părinte și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: **Amin.** Apoi S E D E A L N A, glasul al 6-lea:

Cu adevărat deșertăciune sunt toate și viața aceasta este umbră și vis; că în deșert se tulbură tot pământeanul, precum a zis Scriptura: când dobândim lumea, atunci în groapă ne sălășluim, unde împreună sunt împărații și săracii. Pentru aceasta, Hristoase Dumnezeule, pe robul Tău acesta, mutat de la noi, odihnește-l, ca un iubitor de oameni.

Cântarea a 4-a

Irmos: *Auzit-am, Doamne, taina iconomiei Tale...*

Să nu plângem pe prunci, ci mai vârtos pe noi înșine, care greșim totdeauna, să ne tânguim ca să ne izbăvim de gheena.

Lipsit-ai, Stăpâne, pe pruncul acesta de desfătările pământești, dar ca un Judecător drept, învrednicește-l pe el de bunătățile cele cerești.

Slavă...

Cetățean Raiului te-a arătat pe tine, cu adevărat, fericite pruncule, Cel ce te-a luat de pe pământ și cu cetele sfinților te va așeza împreună.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Cu totul curată te cunoaștem pe tine, Născătoare de Dumnezeu, noi, toți cei luminați prin botez, că ai născut pe Soarele dreptății, pururea Fecioară.

Cântarea a 5-a

Irmos: ***Pentru ce m-ai lepădat de la fața Ta...***

Cu judecata Ta cea dreaptă, mai înainte de a crește el deplin, ai secerat ca pe o iarbă verde pe pruncul acesta pe care l-ai mutat, Doamne; ci, luându-l pe el, Cuvinte, răsădește-l în muntele cel dumnezeiesc al veșnicelor bunătăți.

Ca pe o stâlpare tânără, sabia morții venind te-a tăiat pe tine, cel ce n-ai ajuns la cunoașterea dulceților lumești, o, fericite! Ci, iată, Hristos îți deschide ție porțile cerești, numărându-te cu aleșii Săi, ca un îndurat.

Slavă...

Nu mă plângeți pe mine, că n-am făcut nimic vrednic de plâns, strigă pruncul cel răposat; ci mai degrabă plângeți-vă pe voi toți, rudelor și prietenilor, cei ce păcătuiți, ca să nu aveți parte de osândă la chinuri.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Noi înșine deznădăjduim, când privim la mulțimea faptelor noastre; dar, când ne vii în minte tu, Maica lui Dumnezeu, ceea ce mai presus de minte ai născut pe Dom-

nul, ne răcorim cu nădejdea că pe tine singură folositoare te-am câștigat.

Cântarea a 6-a

Irmos: *Rugăciunea mea voi vărsa...*

Ca un prunc în iesle ai fost culcat și ai fost dat în brațele bătrânului, Cel ce plăsmuiești pe prunci în pântece și muți la viață pe acesta, mai înainte de a ajunge la creșterea desăvârșită; pentru aceasta, cu bună mulțumire Te slăvim pe Tine.

Zis-ai apostolilor, Cuvântule: lăsați pruncii să vină la Mine, că împărăția Mea este hărăzită pentru cei nevinovați ca ei. Deci pe pruncul acesta, mutat la Tine, învrednicește-l de lumina Ta.

Slavă...

Lipsit-ai pe pruncul Tău acesta de bunătățile cele pământești, ca să-l arăți pe el părtaș bunătăților Tale celor cerești, căci încă n-a călcat porunca Ta cea dumnezeiască; slăvim adâncul cel nemăsurat al judecăților Tale, Bunule.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Pe tine te avem zid de scăpare și mântuire desăvârșită a sufletelor și ușurare în necazuri, Fecioară, și de lumina ta pururea ne bucurăm; pentru care, Stăpână, și acum de chinuri și de nevoi ne izbăvește.

Irmosul:

Rugăciunea mea voi vărsa către Domnul și Lui voi spune întristările mele, că s-a umplut sufletul meu de răutăți și viața mea s-a apropiat de iad; și ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

După aceasta preotul rostește ectenia: Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm... și celelalte, iar după ecfonis

CONDACUL, glasul al 8-lea:

Cu sfinții odihnește, Hristoase, sufletul adormitului robului Tău, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit.

ICOS

Tu singur ești fără de moarte, Cel ce ai făcut și ai zidit pe om; iar noi pământenii din pământ suntem zidiți și în același pământ vom merge, precum ai poruncit, Cel ce m-ai zidit și mi-ai zis: Pământ ești și în pământ vei merge, unde toți pământenii mergem, făcând tânguire de îngropare cântarea: Aliluia.

Apoi și aceste icoase:

Nimic nu este mai jalnic pentru o maică, nimic mai întristător pentru un tată, decât când își petrec pruncii de aici la groapă; căci înlăuntrul lor se tulbură și mare jale au inimile lor pentru prunci, mai ales dacă au ajuns să vorbească bine, căci își aduc aminte de cuvintele lor, cântând: Aliluia.

De multe ori, înaintea mormântului, mamele își bat pieptul și zic: o, fiul meu și copilul meu, cel preadulce, nu auzi ce-ți spune maica ta? Iată și pântecele care te-a purtat; pentru ce nu vorbești cum ne vorbeai, ci taci așa, fără să vorbești cu noi? Aliluia.

Dumnezeule, Dumnezeule, Care m-ai chemat, fii acum mângâiere casei mele, căci plângere mare s-a întâmplat lor, pentru că toți spre mine priveau, fiind iubitul lor copil. Ci Însuți, Cel ce Te-ai născut din pântecele Fecioarei, mângâie

cele din lăuntrul maicii mele și răcorește inima tatălui meu, de la care auzi: Aliluia.

Și se cântă iarăși Condacul: **Cu sfinții odihnește...**

Cântarea a 7-a

Irmos: *Tinerii evrei în cuptor...*

Scrie în cartea celor mântuiți, ca un Iubitor de oameni, Îndurate, pe pruncul Tău, ca, bucurându-se, să strige puterii slavei Tale: Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeule, în veci.

Cu lumina feței Tale, Cuvântule, luminează pe pruncul Tău acesta, care în credință s-a mutat acum la Tine, în vârstă nedesăvârșită, și-Ți cântă Ție: Doamne Dumnezeule, binecuvântat ești.

Slavă...

Pricină de întristări s-a arătat acum despărțirea ta pentru cei ce te iubesc; dar ție adevărată pricină de bucurie și de veselie, că moștenești, pruncule, viața de veci.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Vezi întristarea noastră, Fecioară, pe care ne-a adus-o mulțimea răutăților noastre, și, mai înainte de plecarea de aici, dă-ne ușurare cu rugăciunile tale cele de Maică, făcându-ne nouă milostiv pe Dumnezeu.

Cântarea a 8-a

Irmos: *Cuptorul haldeilor...*

În sânurile lui Avraam, în loc de odihnă, unde este bucuria celor ce pururea prăznuiesc, în lăcașurile de liniște, unde este apa cea vie, Hristos, Cel ce S-a făcut prunc pentru

noi, să te așeze pe tine care strigi Lui fără încetare: Preoți lăudați-L, popoare, preaînălțați-L întru toți vecii.

Pricină de întristare și de lacrimi s-a făcut nouă despărțirea ta, cea cu adevărat de neuitat, că, mai înainte de gustarea desfătărilor din viața aceasta, ai lăsat pământul și sânurile părinților; dar te-a primit pe tine sânul lui Avraam, ca pe un prunc neîmpărtășit de nicio întinăciune.

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul.

De ce mă plângeți pe mine? strigă tainic pruncul cel adormit, căci nu sunt de plâns, de vreme ce bucuria tuturor drepților s-a rânduit pruncilor, care n-au făcut fapte vrednice de lacrimi și care cântă lui Hristos: Preoți, lăudați-L, popoare, preaînălțați-L întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Ridică-te în ajutorul nostru, Născătoare de Dumnezeu; ia aminte la rugăciunile noastre și ne izbăvește de osânda cea cumplită, de întrebarea cea grea, de întuneric și de foc, de scrâșnirea dinților, de supărările diavolilor și de toată nevoia în ziua judecății, că tu ești nădejdea celor fără de nădejde și viața celor răpuși de moarte.

Cântarea a 9-a

Irmos: *Spăimântatu-s-a de aceasta...*

Hristoase, Cel ce Te-ai făcut prunc fără schimbare și Crucea ai primit de voie și ai căutat la durerea de Maică a celei ce Te-a născut, ușurează întristarea și durerea cumplită a credincioșilor părinți ai acestui prunc adormit, ca să slăvim puterea Ta.

Trimis-ai dintru înălțime, Împărate al tuturor, și, luând pe fericit pruncul acesta, Stăpâne, ca pe o pasăre curată în cuiburile cerești, mântuit-ai duhul lui de lațurile cele felurite și l-ai împreunat cu duhurile dreptților, spre a se desfăta în împărăția Ta.

Slavă...

Pruncilor, care nimic n-au făcut, Cuvântule al lui Dumnezeu, le-ai dat a locui în ceruri, că așa ai binevoit, Bunule; între aceia numără și făptura Ta, pe pruncul ce acum a venit la Tine, Însuți ușurând durerea părinților, ca un atotîndurat și de oameni iubitor.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Cu ochiul inimii noastre pururea căutând la tine, Preanevinovată, care ai rugăciune de mamă către Cel ce S-a născut din tine, te rugăm, Preacurată, adoarme patimile sufletelor noastre, spre dimineața pocăinței ne deșteaptă, Fecioară, și cu lumina ta ne luminează.

Irmosul:

Spăimântatu-s-a de aceasta cerul și marginile pământului s-au minunat, pentru că Dumnezeu S-a arătat oamenilor în trup și pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile. Pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, mai-marii cetelor îngerești și omenești pe tine te măresc.

Apoi LUMINÂNDA

Acum m-am odihnit și am aflat ușurare multă, că m-am mutat din stricăciune și m-am dus la viață; Doamne, slavă Ție.

Se cântă cu stihurile acestea (*Psalm* 102: 15, 16; 116: 2):

Stih 1: Omul, ca iarba, zilele lui, ca floarea câmpului, așa va înflori.

Stih 2: Că duh a trecut prin el și nu va fi și nici nu-și va mai cunoaște nici locul său.

Stih 3: Și adevărul Domnului rămâne în veac.

Și după fiecare stih, se cântă luminânda:

Apoi: Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Acum am ales pe Fecioara, Maica lui Dumnezeu, că dintru ea S-a născut Hristos, Izbăvitorul tuturor; Doamne, slavă Ție.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Cititul: Doamne, miluiește.

Preotul, cu glas mare:

Că sfânt ești Dumnezeul nostru și întru sfinți Te odihnești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin. Sfinte Dumnezeule... Și de va fi diacon zice: Să luăm aminte. Preotul: Pace tuturor. Cântărețul: Și duhului tău.

Prochimen, glasul al 6-lea (*Psalm* 114: 7):

Fericită este calea în care mergi astăzi, suflete, că s-a pregătit ție loc de odihnă.

Stih: Întoarce-te, suflete al meu, la odihna ta, că Domnul bine a făcut ție.

APOSTOLUL (*1 Corinteni* 15: 39-45)

Diaconul: Înțelepciune.

Cititul: Din *Epistola întâi către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel*, citire. Diaconul: Să luăm aminte. Cititul:

Fraților, nu toate trupurile sunt la fel, ci unul este trupul oamenilor și altul este trupul dobitoacelor și altul este trupul păsărilor și altul este trupul peștilor. Sunt și trupuri cerești și trupuri pământești; dar alta este slava celor cerești și alta a celor pământești. Alta este strălucirea soarelui

și alta strălucirea lunii și alta strălucirea stelelor. Și stea de stea se deosebește în strălucire. Așa este și învierea morților: se seamănă trupul întru stricăciune, înviază întru nestricăciune; se seamănă întru necinste, înviază întru slavă; se seamănă întru slăbiciune, înviază întru putere; se seamănă trup firesc, înviază trup duhovnicesc. Dacă este trup firesc, este și trup duhovnicesc. Precum și este scris: Făcutu-s-a omul cel dintâi, Adam, cu suflet viu; iar Adam cel de pe urmă, cu duh dătător de viață.

Preotul: Pace ție, cititorule. **Cititul:** Și duhului tău. **Apoi:** Aliluia, glasul al 6-lea (*Psalm* 64: 4; 24: 14): **Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne. Stih:** Sufletul lui întru bunătăți se va sălășlui.

Diaconul: Înțelepciune. Drepți. Să ascultăm Sfânta Evanghelie. **Preotul:** Pace tuturor. **Strana:** Și duhului tău.

EVANGHELIA (*Luca* 18: 15-17, 26-27)

Preotul: Din *Sfânta Evanghelie de la Luca*, citire. **Strana:** Slavă Ție, Doamne, slavă Ție. **Diaconul:** Să luăm aminte. **Preotul:**

În vremea aceea, aduceau la Iisus pruncii, ca să Se atingă de El. Și, văzând aceasta, ucenicii îi certau. Iar Iisus, chemându-i, le-a zis: Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, că a unora ca aceștia este împărăția lui Dumnezeu. Adevărat grăiesc vouă: Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un prunc, nu va intra în ea. Zis-au cei ce ascultau: Și cine poate să se mântuiască? Iar El a zis: Cele ce sunt cu neputință la oameni, sunt cu putință la Dumnezeu.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Cititul: Doamne, miluiește.

Preotul rostește această

Rugăciune

Doamne, Cel ce păzești pruncii în viața de acum, iar în cea viitoare, pentru nerăutatea și nevinovăția minții lor, umpli cu ei sânurile lui Avraam și-i sălășluiești în locuri luminoase, unde se veselesc sufletele drepților, primește în pace și sufletul robului Tău (N); că Tu ai zis: A unora ca aceștia este împărăția cerurilor. Că a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După aceea se face sărutarea icoanei sau a Sfintei Cruci, aflată pe pieptul pruncului adormit, în timp ce cântăreții cântă aceste stihiri, glasul al 8-lea:

Podobie: *O, preaslăvită minune...*

O, cine nu va plânge, fiul meu, mutarea ta cea jalnică din viața aceasta? Căci, ca un prunc fără de vârstă, ai zburat acum grabnic din brațele maicii, ca o pasăre, și la Ziditorul tuturor ai alergat. O, fiule, cine nu va plânge, văzând veștejită fața ta cea veselă, care mai înainte era ca un trandafir frumos?

O, cine nu va suspina, fiul meu, și nu va striga cu plângere pentru podoaba și frumusețea cea multă a vieții tale celei curate? Căci, precum corabia, ce n-are urmă, așa de grabnic ai apus de la ochii mei. Veniți, prietenii mei, rudele și vecinii

împreună cu mine, să sărutăm pe acesta, însoțindu-l la groapă.

Moartea este ușurare pentru prunci, pentru că s-au arătat neîntinați de relele lumești și la odihnă și bucurie cerească au ajuns; în sânurile lui Avraam se bucură și cu cetele cele dumnezeiești ale sfinților prunci acum se veselesc și cu credință dănțuiesc, căci s-au mutat curați de stricăciunea cea iubitoare de păcat.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Durere a fost pentru Adam gustarea din pomul de demult în Eden, când și-a vărsat șarpele veninul, căci prin aceasta a intrat moartea, care mănâncă tot neamul omenesc; ci, venind Stăpânul, a surpat șarpele și nouă odihnă ne-a dăruit. Deci, către Hristos să strigăm: Iartă-ne, Mântuitorule, și pe cel pe care l-ai luat odihnește-l cu sfinții, ca un Iubitor de oameni.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Schimbarea celor întristați, izbăvirea celor neputincioși fiind, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, miluiește cetatea și poporul, tu, pacea celor din războaie, liniștea celor înviforați, singura folositoare a credincioșilor.

Ajungând la mormânt, se zice: **Sfinte Dumnezeule...**, **Preasfântă Treime...**, **Tatăl nostru...**, **Că a Ta este împărăția...**, troparele: **Cu duhurile drepților...** și celelalte; rugăciunea: **Doamne Iisuse Hristoase...** (pag. 283) și cele știute ale înmormântării; apoi otpustul.

SE CADE A ȘTI că, deși nu se află scris până la ce vârstă să se săvârșească această slujbă a înmormântării pruncilor, noi credem că se cuvine să se săvârșească până la vârsta de șapte ani a pruncului.

Îndrumări
privind înmormântarea pruncilor nebotezaţi

Potrivit hotărârii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, înmormântarea pruncilor morţi nebotezaţi se va săvârşi la cererea părinţilor (părintelui) de confesiune creştină ortodoxă, ţinându-se cont de următoarele:

1. La înmormântarea pruncilor morţi nebotezaţi, cărora nu li s-a citit nici rugăciunea punerii numelui în ziua a opta după naştere, se va urma rânduiala următoare, lângă mormânt:

Un singur preot, purtând numai epitrahilul, va da binecuvântarea mică. După ce se cântă **Sfinte Dumnezeule...** (de trei ori), se rostesc celelalte rugăciuni începătoare, apoi preotul citeşte Evanghelia de la *Slujba înmormântării pruncilor* şi rosteşte: **Domnului să ne rugăm!** Apoi citeşte *Rugăciunea de consolare a celor îndoliaţi* (vezi mai jos) şi face otpustul mic. Preotul va ţine apoi un scurt cuvânt pastoral în care va aminti şi despre necesitatea săvârşirii Tainei Sfântului Botez pentru prunci. La punerea în mormânt, preotul aruncă pământ peste sicriu, zicând: **Al Domnului este pământul şi plinirea lui, lumea şi toţi cei ce locuiesc în ea** (*Psalm* 23: 1).

2. La înmormântarea pruncilor morţi nebotezaţi, dar cărora li s-a citit rugăciunea punerii numelui în ziua a opta după naştere, se va urma rânduiala următoare, lângă mormânt:

Un singur preot, purtând numai epitrahilul, va da binecuvântarea mică. După ce se cântă **Sfinte Dumnezeule...** (de trei ori), se rostesc celelalte rugăciuni începătoare; se citeşte Psalmul 90 şi se cântă, din Canonul de la *Slujba înmormântării pruncilor,* Irmoasele Cântărilor 3, 6 şi 9; se citesc Apostolul şi Evanghelia de la *Slujba înmormântării pruncilor* (din ultima ediţie), după care preotul rosteşte: **Domnului să ne rugăm!** Apoi citeşte:

Rugăciunea de consolare a celor îndoliaţi

Doamne al puterilor, Cel ce eşti alinarea celor întristaţi şi mângâierea celor ce plâng şi sprijinitorul tuturor celor slabi la suflet, mângâie cu milostivirea Ta pe cei cuprinşi de plângere pentru cel răposat; vindecă toată durerea care este pusă acum în inima lor, primeşte-le rugăciunile şi ridică-i prin încrederea în milostivirea Ta, pentru că şi acesta, care a părăsit viaţa pământească, se află încredinţat iubirii Tale părinteşti. Că Tu eşti nădejdea tuturor şi Ţie slavă înălţăm, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preotul va face otpustul mic, apoi va ţine un scurt cuvânt pastoral, în care va aminti şi despre necesitatea săvârşirii Tainei Sfântului Botez pentru prunci. La punerea în mormânt, preotul aruncă pământ peste sicriu, zicând: **Al Domnului este pământul şi plinirea lui, lumea şi toţi cei ce locuiesc în ea** (*Psalm* 23: 1).

În locul Slujbelor de pomenire, dacă sunt solicitate, se va săvârşi aceeaşi Rânduială, care s-a săvârşit la mormânt.

RÂNDUIALA ÎNMORMÂNTĂRII PREOȚILOR ȘI A DIACONILOR DE MIR

RÂNDUIALA CE SE FACE LA CASA RĂPOSATULUI

Dacă se va muta către Domnul vreunul din preoții sau diaconii de mir, merg trei preoți și, luându-l de pe pat, îl pun jos, pe o rogojină sau pe un așternut. Și, deoarece nu se cuvine a-l scălda și nici trupul să i se vadă gol, îl dezbracă și-l șterg cu un burete muiat în untdelemn curat, iar unde nu vor avea untdelemn și burete, să ude o pânză în apă curată și să-l șteargă. După aceea să-l îmbrace mai întâi în hainele ce a purtat și apoi în toate veșmintele preoțești; să-i acopere fața cu un procovăț și să se pună pe pieptul lui Sfânta Evanghelie. Apoi preoții își iau epitrahilul și săvârșesc obișnuitul trisaghion: **Binecuvântat este Dumnezeul nostru..., Împărate ceresc..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția...** Apoi troparele: **Cu duhurile dreptilor...** și celelalte, după care diaconul rostește ectenia pentru morți, și preotul zice rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...,** iar după ecfonis face sfârșit. La rostirea ecteniilor și a rugăciunilor din cuprinsul rânduielii înmormântării preoților și diaconilor, numele celor răposați este pomenit astfel: (N) **preotul** (sau **diaconul**), **fratele nostru.**

Și îndată, ridicând trupul, îl așază în sicriu, apoi îl duc în mijlocul bisericii și pun împrejurul lui patru sfeșnice, cruciș, cu făclii aprinse. Trupul decedatului rămâne în biserică până în ziua înmormântării. În tot acest timp preoții, vecinii și credincioșii din parohie fac rugăciuni pentru cel răposat și privegheri de noapte la care preoții citesc Sfânta Evanghelie, iar de nu vor fi preoți, mirenii citesc Psaltirea.

SLUJBA DIN BISERICĂ

În ziua înmormântării, un sobor de preoți, după săvârșirea Sfintei Liturghii, face slujba înmormântării rânduită pentru preoții și diaconii de mir.

După ce protosul zice: **Binecuvântat este Dumnezeul nostru...**, urmează aceeași slujbă, ca și la mireni, până după terminarea Binecuvântărilor. Apoi ectenia pentru morți și sedelnele: **Odihnește, Mântuitorul nostru..., Slavă..., Și acum..., Cel ce din Fecioară ai răsărit...** (pag. 244-258).

Apoi îndată se cântă A N T I F O A N E L E

Antifonul întâi, glasul al 6-lea:

Spre cer ridic ochii mei, către Tine, Cuvântule, miluiește-mă ca să viez Ție.

Miluiește-ne pe noi, defăimații, făcându-ne vase de bună trebuință, Ție, Cuvântule.

Slavă... Și acum...

În Sfântul Duh este pricina a toată mântuirea; de suflă Acesta spre cineva după vrednicie, curând îl ridică din cele de pe pământ, îl întraripează, îl crește și sus îl așază.

Antifonul al doilea:

De nu era Domnul cu noi, nimeni dintre noi nu s-ar fi putut împotrivi luptei vrăjmașului; că toți cei ce biruiesc prin aceasta se înalță.

În dinții lor să nu se prindă sufletul meu ca o pasăre, Cuvântule. Vai mie, cum voi scăpa de vrăjmași, fiind iubitor de păcate?

Slavă... Și acum...

Prin Sfântul Duh este îndumnezeirea tuturor, bunăvoirea, înțelegerea, pacea și binecuvântarea, pentru că este lucrător deopotrivă cu Tatăl și cu Cuvântul.

Antifonul al treilea

Cei ce se încred în Domnul înfricoșează pe vrăjmași și tuturor sunt minunați, pentru că sus privesc.

Mântuitorule, ceata dreptților, având-Te pe Tine într-ajutor, nu întinde mâinile la nelegiuiri.

Slavă... Și acum...

Sfântului Duh se cuvine stăpânirea peste toate, Căruia se închină oștile cele de sus, împreună cu toată suflarea celor de jos.

După aceea, de va fi diacon, zice: **Să luăm aminte.** Preotul: **Pace tuturor.** Cântărețul: **Și duhului tău.**

Prochimen, glasul al 6-lea:

Fericită este calea în care mergi astăzi, suflete, căci s-a pregătit ție loc de odihnă.

Stih: **Întoarce-te, suflete al meu, la odihna ta, căci Domnul bine a făcut ție** (*Psalm* 114: 7).

(1) APOSTOLUL (*1 Tesaloniceni* 4: 13-17)

Diaconul: **Înțelepciune.**

Cititul: **Din *Epistola întâi către Tesaloniceni a Sfântului Apostol Pavel*, citire.** Diaconul: **Să luăm aminte.** Cititul:

Fraților, despre cei ce au adormit, nu voim să fiți în neștiință, ca să nu vă întristați ca și ceilalți, care nu au nădejde. Pentru că, de credem că Iisus a murit și a înviat, tot așa credem că Dumnezeu, pe cei adormiți întru Iisus, îi va aduce împreună cu El. Căci aceasta vă spunem, după cuvântul Domnului, că noi cei vii, care vom fi rămas până la venirea Domnului, nu vom lua înainte celor adormiți, pentru că Însuși Domnul, întru poruncă, la

glasul arhanghelului și întru trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâi. După aceea, noi, cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți, împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh, și așa pururea cu Domnul vom fi.

Preotul: Pace ție, cititorule. Cântărețul: Și duhului tău. Apoi: Aliluia, glasul al 8-lea (*Psalm* 64: 4; 101: 13): Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne. Stih: Și pomenirea lui în neam și în neam.

Diaconul: Înțelepciune. Drepți. Să ascultăm Sfânta Evanghelie. Preotul: Pace tuturor. Strana: Și duhului tău.

(1) EVANGHELIA (*Ioan* 5: 24–30)

Preotul: Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*, citire. Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție. Diaconul: Să luăm aminte. Preotul:

Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la El: Adevărat, adevărat, zic vouă: Cel ce ascultă cuvântul Meu și crede în Cel Care M-a trimis pe Mine are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață. Adevărat, adevărat zic vouă, că vine ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei care vor auzi vor învia. Căci, precum Tatăl are viață în Sine, așa I-a dat și Fiului să aibă viață în Sine; și I-a dat putere să facă judecată, pentru că este Fiul Omului. Nu vă mirați de aceasta, că vine ceasul în care toți cei din morminte vor auzi glasul Lui; și vor ieși cei care au făcut cele bune, spre învierea vieții, iar cei care au făcut cele rele, spre învierea osândirii. Eu nu pot să fac de la Mine nimic; precum aud, judec; dar jude-

cata Mea este dreaptă, pentru că nu caut voia Mea, ci voia Tatălui Meu, Care M-a trimis.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Cititul: Doamne, miluiește.

Preotul citește această

(1) Rugăciune

Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce singur ai nemurire, Care locuiești în lumina cea neapropiată; Cel ce omori și iarăși faci viu; Care duci în iad și scoți; Cel ce cu înțelepciune ai făcut pe om din pământ și ai legiuit să se întoarcă iarăși în pământ, pentru greșeala lui, primește sufletul robului Tău (N) și-l odihnește în sânurile lui Avraam, ale lui Isaac și ale lui Iacov. Și-i dă lui cununa dreptății Tale, parte cu cei mântuiți, în mărirea aleșilor Tăi, ca să ia multă plată în lăcașurile sfinților Tăi pentru cele ce s-a ostenit în lumea aceasta, pentru numele Tău. Cu harul și cu îndurările și cu iubirea de oameni ale Unuia-Născut Fiului Tău, cu Care ești binecuvântat, împreună cu Preasfântul și bunul și de viață făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După aceasta S E D E A L N A, glasul al 2-lea:

Astăzi mă despart de neamul meu și alerg la Tine, Cel ce singur ești fără de păcat; în corturile drepților, cu aleșii Tăi mă odihnește.

Apoi se zice Antifonul întâi, Psalmul 22, cântând după fiecare stih: Aliluia (de trei ori), glasul 1.

Domnul mă paște și nimic nu-mi va lipsi.

La loc de pășune, acolo m-a sălășluit; la apa odihnei m-a hrănit; sufletul meu l-a întors.

Povățuitu-m-a pe cărările dreptății, pentru numele Lui.

Că de voi și umbla în mijlocul umbrei morții, nu mă voi teme de rele; că Tu cu mine ești. Toiagul Tău și varga Ta, acestea m-au mângâiat.

Gătit-ai masă înaintea mea, împotriva celor ce mă necăjesc; uns-ai cu untdelemn capul meu și paharul Tău este adăpându-mă ca un puternic.

Și mila Ta mă va însoți în toate zilele vieții mele, ca să locuiesc în casa Domnului, întru lungime de zile.

Slavă..., Aliluia (de trei ori), Și acum..., Aliluia (de trei ori).

Apoi T R O P A R U L acesta, glasul al 2-lea:

De vreme ce toți mergem la același lăcaș și sub aceeași piatră vom intra și peste puțin vom fi pulbere, pentru cel adormit să cerem de la Hristos odihnă; că viața noastră, fraților, este pe pământ ca o jucărie: ceea ce n-am fost ne facem și din ceea ce suntem ne stricăm; vis nestătător suntem, suflare care nu are putere, zbor de pasăre călătoare, corabie pe mare, care nu lasă urmă. Pentru aceasta să strigăm către Împăratul cel fără de moarte: Doamne, învrednicește-l pe acesta de fericirea Ta cea fără de sfârșit.

Și de va fi diacon, zice: Să luăm aminte. Preotul: Pace tuturor. Cântărețul: Și duhului tău.

Prochimen, glasul al 6-lea (*Psalm* 64: 4; 24: 14):

Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne, locui-va în curțile Tale. Stih: Sufletul lui întru bunătăți se va sălășlui.

(2) APOSTOLUL (*Romani* 5: 12-21)

Diaconul: Înțelepciune.

Cititul: Din *Epistola către Romani a Sfântului Apostol Pavel,* citire.

Diaconul: Să luăm aminte. Cititul:

Fraților, precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa moartea a trecut la toți oamenii, pentru că toți au păcătuit în el. Căci, până la Lege, păcatul era în lume, dar păcatul nu se socotește când nu este lege. Ci moartea a împărățit de la Adam până la Moise și peste cei ce nu păcătuiseră, după asemănarea greșelii lui Adam, care este chip al Celui ce avea să vină. Însă, nu e cu greșeala cum e cu harul, căci, dacă prin greșeala unuia, cei mulți au murit, cu mult mai mult harul lui Dumnezeu și darul Lui au prisosit asupra celor mulți, prin harul unui singur om, Iisus Hristos. Și ce aduce darul nu seamănă cu ce a adus acel unul, care a păcătuit; căci judecata dintr-unul duce la osândire, iar harul din multe greșeli duce la îndreptare. Căci, dacă prin greșeala unuia moartea a împărățit prin unul singur, cu mult mai mult cei ce primesc prisosința harului și a darului dreptății vor împărăți în viață, prin Unul Iisus Hristos. Așadar, după cum prin greșeala unuia a venit osânda pentru toți oamenii, așa și prin îndreptarea adusă de Unul a venit, pentru toți oamenii, îndreptarea care dă viață;

căci, precum prin neascultarea unui om s-au făcut păcătoși cei mulți, tot așa prin ascultarea Unuia se vor face drepți cei mulți. Iar Legea a intrat și ea ca să se înmulțească greșeala; iar unde s-a înmulțit păcatul a prisosit harul; pentru că, precum a împărățit păcatul prin moarte, așa și harul să împărățească prin dreptate, spre viața veșnică, prin Iisus Hristos, Domnul nostru.

Preotul: Pace ție, cititorule. Cititul: Și duhului tău. Aliluia, glasul al 6-lea (*Psalm* 64: 4, 1): Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne. Stih: Ție se cuvine cântare, Dumnezeule, în Sion.

Diaconul: Înțelepciune. Drepți. Să ascultăm Sfânta Evanghelie. Preotul: Pace tuturor. Strana: Și duhului tău.

(2) EVANGHELIA (*Ioan* 5: 17–24)

Preotul: Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan,* citire. Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție. Diaconul: Să luăm aminte. Preotul:

Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la El: Tatăl Meu până acum lucrează, și Eu lucrez. Deci, pentru aceasta, căutau și mai mult iudeii să-L omoare, nu numai pentru că dezlega sâmbăta, ci și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, făcându-Se pe Sine deopotrivă cu Dumnezeu. A răspuns, deci, Iisus și le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Fiul nu poate să facă nimic de la Sine, dacă nu va vedea pe Tatăl făcând; întrucât cele pe care le face Acela, pe acestea le face și Fiul întocmai. Că Tatăl iubește pe Fiul și-I arată toate câte face; și lucrări mai mari decât acestea va arăta Lui, ca voi să vă mirați. Că, după cum Tatăl învie pe cei morți și

le dă viață, tot așa și Fiul dă viață cui voiește. Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului, ca toți să cinstească pe Fiul, precum cinstesc pe Tatăl. Cel ce nu cinstește pe Fiul, nu cinstește nici pe Tatăl Care L-a trimis. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvântul Meu și crede în Cel Care M-a trimis pe Mine, are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție. Diaconul: Domnului să ne rugăm. Cititul: Doamne, miluiește.

Iar preotul citește această

(2) Rugăciune

Mulțumim Ție, Doamne, Dumnezeul nostru, că numai Tu ai viață fără de moarte, și slava Ta este neajunsă și mila Ta nemăsurată și iubirea Ta de oameni mai presus de cuvânt, și împărăția Ta nesfârșită, și părtinire nu este la Tine, iar pentru toți oamenii ai pus sfârșit obștesc, când se împlinește firul vieții. Pentru aceasta, Te rugăm, Doamne, Dumnezeul nostru: Robului Tău (N), care a fost împreună-slujitor cu noi și a adormit în nădejdea învierii vieții celei veșnice, fă-i odihnă în sânurile lui Avraam, ale lui Isaac și ale lui Iacob. Și, precum l-ai pus pe el pe pământ slujitor în Biserică, așa îl arată și în altarul Tău cel ceresc, Doamne. De vreme ce l-ai împodobit pe acesta între oameni cu vrednicie duhovnicească, primește-l neosândit și în mărirea Ta cea hărăzită îngerilor; Tu ai preamărit viața lui pe

pământ, și ieșirea vieții lui fă-o ca o intrare între drepții Tăi cei sfinți și numără sufletul lui cu toți care din veac au bineplăcut Ție. Că Tu ești învierea și viața și odihna adormitului ro-bului Tău (N), Hristoase, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău Celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: **Amin.**

Antifonul al doilea, Psalmul 23,

cântând la fiecare stih: **Aliluia** (de trei ori), glasul al 2-lea.

Al Domnului este pământul și plinirea lui, lumea și toți cei ce locuiesc în ea.

Acesta pe mări l-a întemeiat pe el și pe râuri l-a așezat pe el.

Cine se va sui în muntele Domnului și cine va sta în locul cel sfânt al Lui?

Cel nevinovat cu mâinile și curat cu inima, care n-a luat în deșert sufletul său și nu s-a jurat cu vicleșug aproapelui său.

Acesta va lua binecuvântare de la Domnul și milostenie de la Dumnezeu, Mântuitorul său.

Acesta este neamul celor ce-L caută pe Domnul, al celor ce caută fața Dumnezeului lui Iacob.

Ridicați, căpetenii, porțile voastre și vă ridicați porțile cele veșnice și va intra Împăratul slavei.

Cine este Acesta, Împăratul slavei? Domnul cel tare și puternic, Domnul cel tare în război.

Ridicați, căpetenii, porțile voastre și vă ridicați porțile cele veșnice și va intra Împăratul slavei.

Cine este Acesta, Împăratul slavei? Domnul puterilor, Acesta este Împăratul slavei.

Slavă..., Aliluia (de trei ori), **Și acum..., Aliluia** (de trei ori).

Apoi T R O P A R U L acesta, glasul al 2-lea:

În credință și dragoste, în nădejde și în blândețe, în curățenie și în vrednicia preoțească, pururea pomenite, cu bună cinste te-ai înfrumusețat. Pentru aceasta, preaveșnicul Dumnezeu, Căruia ai și slujit, va așeza sufletul tău în loc luminos și vesel, unde drepții se odihnesc; și vei dobândi de la Hristos, la judecată, iertare și mare milă.

Apoi S E D E A L N A, glasul al 5-lea:

Știi, Dumnezeul nostru, că în păcate ne-am născut. Pentru aceasta Te rugăm: Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni, pe acesta, ce s-a mutat de la noi, odihnește-l, trecându-i ca un Bun păcatele, pe care, ca un om muritor, le-a făcut în viață.

Și de va fi diacon, zice: **Să luăm aminte.** Preotul: **Pace tuturor.** Cântărețul: **Și duhului tău.**

Prochimen, glasul al 6-lea (*Psalm* 64: 4; 101: 13):

Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne, locui-va în curțile Tale. Stih: **Și pomenirea lui în neam și în neam.**

(3) A P O S T O L U L (*1 Corinteni* 15: 1-11)

Diaconul: **Înțelepciune.**

Cititul: **Din *Epistola întâi către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel*, citire.** Diaconul: **Să luăm aminte.** Cititul:

Fraților, vă aduc aminte Evanghelia pe care v-am binevestit-o, pe care ați și primit-o, întru care și stați, prin care și sunteți mântuiți; cu ce cuvânt v-am binevestit-o – dacă o țineți cu tărie, afară nu-

mai dacă n-ați crezut în zadar – căci v-am dat, întâi de toate, ceea ce și eu am primit, că Hristos a murit pentru păcatele noastre, după Scripturi; și că a fost îngropat și că a înviat a treia zi, după Scripturi; și că S-a arătat lui Chefa, apoi celor doisprezece; în urmă S-a arătat deodată la peste cinci sute de frați, dintre care cei mai mulți trăiesc până astăzi, iar unii au și adormit; după aceea S-a arătat lui Iacob, apoi tuturor apostolilor; iar la urma tuturor, ca unui născut înainte de vreme, mi S-a arătat și mie. Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli, care nu sunt vrednic să mă numesc apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu. Dar, prin harul lui Dumnezeu, sunt ceea ce sunt; și harul Lui, care este în mine, n-a fost în zadar; ci m-am ostenit mai mult decât ei toți. Dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine. Deci, ori eu, ori aceia, așa propovăduim și voi așa ați crezut.

Preotul: Pace ție, cititorule. Cântărețul: Și duhului tău. Apoi: Aliluia, glasul al 6-lea (*Psalm* 64: 4; 101: 13): Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne. Stih: Și pomenirea lui în neam și în neam.

Diaconul: Înțelepciune. Drepți. Să ascultăm Sfânta Evanghelie. Preotul: Pace tuturor. Strana: Și duhului tău.

(3) EVANGHELIA (*Ioan* 6: 35–39)

Preotul: Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*, citire. Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție. Diaconul: Să luăm aminte. Preotul:

Zis-a Domnul către iudeii care crezuseră în El: Eu sunt Pâinea vieții; cel ce vine la Mine nu va flămânzi și cel ce crede în Mine nu va înseta niciodată. Dar am spus vouă că M-ați și văzut și nu

credeți. Tot ce-Mi dă Tatăl va veni la Mine; și pe cel care vine la Mine nu-l voi da afară, pentru că M-am coborât din cer, nu ca să fac voia Mea, ci voia Celui Care M-a trimis pe Mine. Și aceasta este voia Celui Care M-a trimis ca, din toți pe care Mi i-a dat Mie, să nu pierd pe niciunul, ci să-i înviez pe ei în ziua cea de apoi.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Cititul: Doamne, miluiește.

Preotul citește această

(3) Rugăciune

Doamne al puterilor, Cel ce ești alinarea celor întristați și mângâierea celor ce plâng și sprijinitor al tuturor celor slabi de inimă, mângâie cu milostivirea Ta pe cei cuprinși de plângere pentru fratele nostru, preotul (N) cel adormit; vindecă toată durerea care este pusă acum în inima lor; și fă odihnă în sânurile lui Avraam robului Tău, preotul (N) întru nădejdea învierii vieții celei veșnice.

Că Tu ești învierea și viața și odihna adormitului robului Tău (N), Hristoase Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Antifonul 3, Psalmul 83,
cântând după fiecare stih: **Aliluia** (de trei ori), glasul al 3-lea.

Cât de iubite sunt lăcașurile Tale, Doamne al puterilor! Dorește și se sfârșește sufletul meu după curțile Domnului.

Inima mea și trupul meu s-au bucurat de Dumnezeul cel viu.

Că pasărea și-a aflat casă și turtureaua cuib, unde-și va pune puii săi; altarele Tale, Doamne al puterilor, Împăratul meu și Dumnezeul meu.

Fericiți sunt cei ce locuiesc în casa Ta; în vecii vecilor Te vor lăuda.

Fericit este bărbatul al cărui ajutor este de la Tine, Doamne; suișuri în inima sa a pus.

În valea plângerii, în locul care i-a fost pus; că binecuvântare va da Cel ce pune lege.

Merge-vor din putere în putere, arăta-Se-va Dumnezeul dumnezeilor în Sion.

Doamne, Dumnezeul puterilor, auzi rugăciunea mea! Ascultă, Dumnezeul lui Iacob!

Apărătorul nostru, vezi, Dumnezeule, și caută spre fața unsului Tău!

Că mai bună este o zi în curțile Tale, decât mii.

Ales-am a fi lepădat în Casa lui Dumnezeu, mai mult decât a locui în lăcașurile păcătoșilor.

Că mila și adevărul iubește Domnul; Dumnezeu har și mărire va da.

Dumnezeu nu va lipsi de bunătăți pe cei ce umblă întru nerăutate.

Doamne al puterilor, fericit este omul care nădăjduiește în Tine.

Slavă... Aliluia (de trei ori) **Și acum... Aliluia** (de trei ori).

Apoi T R O P A R E L E acestea, glasul al 2-lea:

Frații mei cei iubiți, nu mă uitați pe mine când lăudați pe Domnul, ci vă aduceți aminte de dorul și de dragostea mea. Aduceți-vă aminte și de frăție, și rugați pe Dumnezeu să mă odihnească pe mine cu drepții.

Fără de veste a venit asupra mea moartea și m-a despărțit astăzi de ai mei; ci, Hristoase, Cel ce m-ai mutat, în locuri răcoroase odihnește-mă.

Apoi: **Miluiește-ne pe noi, Doamne, miluiește-ne..., Slavă..., Doamne, miluiește-ne pe noi..., Și acum..., Ușa milostivirii...** (caută la pag. 10–11).

Și dacă va fi diacon, zice: **Să luăm aminte.** Preotul: **Pace tuturor.** Cântărețul: **Și duhului tău.**

Prochimen, glasul al 6-lea (*Psalm* 24: 4, 1):

Sufletul lui întru bunătăți se va sălășlui și seminția lui va moșteni pământul.

Stih: **Către Tine, Doamne, am ridicat sufletul meu.**

(4) A P O S T O L U L (*Romani* 6: 9-11)

Diaconul: **Înțelepciune.**

Cititul: **Din *Epistola către Romani a Sfântului Apostol Pavel,* citire.**

Diaconul: **Să luăm aminte.** Cititul:

Fraților, Hristos, înviat din morți, nu mai moare. Moartea nu mai are stăpânire asupra Lui. Pentru că ce a murit, a murit păcatului odată pentru totdeauna, iar ce trăiește, trăiește lui Dumnezeu. Așa și voi, socotiți-vă că sunteți morți față de

păcat, dar vii pentru Dumnezeu, întru Hristos Iisus, Domnul nostru.

Preotul: **Pace ție, cititorule.** Cititul: **Și duhului tău.** Apoi: **Aliluia, glasul al 6-lea (*Psalm* 111: 1, 6): Fericit este bărbatul care se teme de Domnul.** Stih: **Întru pomenire veșnică va fi dreptul.**

Diaconul: **Înțelepciune. Drepți. Să ascultăm Sfânta Evanghelie.**

Preotul: **Pace tuturor.** Strana: **Și duhului tău.**

(4) EVANGHELIA (*Ioan* 6: 40–44)

Preotul: **Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan,* citire.**

Strana: **Slavă Ție, Doamne, slavă Ție.**

Diaconul: **Să luăm aminte.**

Preotul:

Zis-a Domnul către iudeii care crezuseră în El: Aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. Deci iudeii murmurau împotriva Lui, fiindcă zisese: Eu sunt pâinea care s-a coborât din cer. Și ziceau: Oare nu este Acesta Iisus, fiul lui Iosif, și nu știm noi pe tatăl Său și pe mama Sa? Cum spune El acum: M-am coborât din cer? Iisus a răspuns și le-a zis: Nu murmurați între voi. Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-l va trage Tatăl, Care M-a trimis; iar Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

Strana: **Slavă Ție, Doamne, slavă Ție**

Diaconul: **Domnului să ne rugăm.** Cititul: **Doamne, miluiește.**

Preotul citește această

(4) Rugăciune

Dumnezeule, Dumnezeul nostru, Ziditorule a toată făptura, cel ce ai ca lăcaș cerul și privești spre cele de pe pământ, Cel ce cunoști lucrarea fratelui și împreună slujitorului nostru, preotul (N) care acum s-a mutat la Tine și știi slujirea lui în sfântul Tău lăcaș, cel ce ai binevoit a-l învrednicit pe el să-ți aducă rugăciuni și tămâieri preasfântului Tău nume, dăruiește-i lui, Bunule, iertarea greșelilor și sălășluire în loc luminat, în latura celor vii, în corturile drepților Tăi cu toți sfinții Tăi, iertându-i păcatele și învrednicindu-l de strălucirea și de bunătatea Ta.

Că Tu ești Cel ce stăpânești peste cei vii și peste cei morți și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău Celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Apoi cântă Fericirile, glasul al 2-lea:

Pomenește-ne pe noi, Doamne, când vei veni întru Împărăția Ta.

Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăția cerurilor.

Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

Fericiți cei flămânzi și însetați de dreptate, că aceia se vor sătura.

Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

De demult, Adam, gustând din rodul pomului, din Rai a fost izgonit; iar tâlharul, fiind spânzurat pe cruce și mărturisindu-Te pe Tine Dumnezeule, în Rai a fost așezat. Și noi, care am fost mântuiți prin Pătimirea Ta, Stăpâne, urmând tâlharului, cu credință strigăm: Pomenește-ne și pe noi, când vei veni întru împărăția Ta.

Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Luând țărână din pământ Tu, Cel ce m-ai zidit, ai plăsmuit trupul meu după sfatul cel dumnezeiesc, și, suflând cu suflarea Ta cea purtătoare de viață, prin poruncă sfântă, ai pus în mine sufletul; dar, supunându-mă stricăciunii păcatului, m-ai chemat iarăși la Tine, Iubitorule de oameni, prin milostivirea Ta cea mare. Ci odihnește, Dumnezeule, cu sfinții Tăi, pe cel pe care l-ai luat.

Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Despărțirea sufletului de trup este taină înfricoșătoare și înspăimântătoare pentru toți; căci sufletul se duce tânguindu-se, iar trupul se acoperă, fiind dat pământului. Pentru aceasta, și noi, cunoscând moartea trupului, să alergăm cu lacrimi la Mântuitorul, strigând: Pomenește-ne și pe noi, când vei veni întru împărăția Ta.

Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

Pentru ce mă tânguiți cu jale, oamenilor, pentru ce vă tulburați în deșert, grăiește cel adormit către toți. Moartea este odihnă pentru toți, precum am auzit glasul lui Iov, care zice: Moartea este odihna omului. Ci odihnește, Dumnezeule, cu sfinții Tăi, pe acesta pe care l-ai luat.

Fericiți veți fi, când, din pricina Mea, vă vor ocărî pe voi și vă vor prigoni și, mințind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră.

Preaînțeleptul Pavel a vestit lămurit mai dinainte mutarea, învățând pe toți că morții vor învia nestricați și noi ne vom schimba, la porunca lui Dumnezeu. Pentru aceasta, trâmbița va răsuna înfricoșător și pe cei adormiți din veac îi va scula din somn. Ci odihnește, Dumnezeule, cu sfinții Tăi, pe acesta pe care l-ai luat.

Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.

Adormitul care zace în groapă, cu bună cucernicie strigă tuturor: Veniți la mine, pământenilor, și vedeți frumusețea trupului înnegrită toată. Din aceasta, fraților, cunoscând sfârșitul, să alergăm la Mântuitorul, cu lacrimi strigând: Odihnește, Dumnezeule, cu sfinții Tăi, pe acesta pe care l-ai luat.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Mai presus de fire în pântecele tău, Stăpână, fără sămânță ai zămislit pe Dumnezeu cel preaveșnic și cu trup L-ai născut, Dumnezeu și om, fără schimbare și fără amestecare. Pentru aceasta și noi, pururea cunoscându-te pe tine Născătoare de Dumnezeu, lui Dumnezeu Celui născut din

tine, cu credință strigăm: Pomenește-ne și pe noi, Hristoase, întru împărăția Ta.

Și dacă va fi diacon zice: **Să luăm aminte.** Preotul: **Pace tuturor.** Cântărețul: **Și duhului tău.**

Prochimen, glasul al 6-lea (*Psalm* 64: 4; 24: 14):

Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne, locui-va în curțile Tale.

Stih: **Sufletul lui întru bunătăți se va sălășlui.**

(5) APOSTOLUL (*Romani* 14: 6-9)

Diaconul: **Înțelepciune.**

Cititul: **Din *Epistola către Romani a Sfântului Apostol Pavel,* citire.**

Diaconul: **Să luăm aminte.** Cititul:

Fraților, cel ce ține ziua, o ține pentru Domnul; și cel ce nu ține ziua, nu o ține pentru Domnul. Și cel ce mănâncă, pentru Domnul mănâncă, și mulțumește lui Dumnezeu; iar cel ce nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă, și mulțumește lui Dumnezeu. Căci nimeni dintre noi nu trăiește pentru sine și nimeni nu moare pentru sine. Că, dacă trăim, pentru Domnul trăim și, dacă murim, pentru Domnul murim. Deci și dacă trăim, și dacă murim, suntem ai Domnului. Căci pentru aceasta a murit și a înviat Hristos, ca să stăpânească și peste cei morți și peste cei vii.

Preotul: **Pace ție, cititorule.**

Cântărețul: **Și duhului tău.** Apoi: **Aliluia,** glasul al 6-lea (*Psalm* 64: 4; 101: 13): **Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne.**

Stih: **Și pomenirea lui din neam în neam.**

Diaconul: Înțelepciune. Drepți. Să ascultăm Sfânta Evanghelie. Preotul: Pace tuturor. Strana: Și duhului tău.

(5) EVANGHELIA (*Ioan* 6: 48–54)

Preotul: Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*, citire. Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție. Diaconul: Să luăm aminte. Preotul)

Zis-a Domnul către iudeii care crezuseră în El: Eu sunt pâinea vieții. Părinții voștri au mâncat mană în pustie și au murit. Pâinea care se coboară din cer este aceea din care, dacă mănâncă cineva, nu mai moare. Eu sunt Pâinea cea vie, Care S-a coborât din cer. Cine mănâncă din Pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu. Deci iudeii se certau între ei, zicând: Cum poate Acesta să ne dea trupul Său ca să-l mâncăm? Și le-a zis Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă, dacă nu veți mânca trupul Fiului Omului și nu veți bea sângele Lui, nu veți avea viață în voi. Cel care mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Cititul: Doamne, miluiește.

Preotul citește această

(5) Rugăciune

Stăpâne, Dumnezeul duhurilor și a tot trupul, Cel ce dai frumusețea slavei Tale în locul duhului întristării și, cu negrăita Ta înțelepciune, ai unit sufletul cu trupul și iarăși le-ai despărțit, ca să meargă țărâna în pământ, iar duhul către Tine pre-

cum ai poruncit, însuți Stăpâne Hristoase, primește sufletul robului Tău (N), fratele și împreună slujitorul nostru și învrednicește-l să se odihnească împreună cu sfinții Tăi în loc luminos, în ceata celor binecredincioși, în loc răcoros, de unde au fugit durerea și întristarea și suspinul, că nu este moarte pentru robii Tăi ci cu adevărat mutare a sufletului; și de a greșit el ceva cu fapta sau cu cuvântul sau cu gândul treci cu vederea, ca un Dumnezeu bun și iubitor de oameni. Fii mângâiere celor ce-l plâng, luminează întunericul mâhnirii lor cu lumina Ta cea înțelegătoare, iar pe noi, cei ce ne-am adunat la prohodirea robului Tău, păzește-ne și fii milostiv față de fărădelegile noastre.

Că Tu ești iertarea greșelilor noastre și odihna fratelui și împreună slujitorului nostru, preotul (N), Hristoase Dumnezeul nostru, și Ție slavă se cuvine, împreună și Tatălui și Sfântului Duh acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: **Amin.** Și se citește Psalmul 50 (pag. 425).

CANONUL

Cântarea I, glasul al 6-lea

Irmos: *Pe Cel ce cu valul mării...*

Stih: **Stăpâne Hristoase, odihnește pe robul Tău!**

Înaintea Ta, Făcătorule de bine și Stăpâne al tuturor, Hristoase, cădem cu lacrimi fierbinți, strigând cu plângere această cântare de îngropare: Pe credinciosul robul Tău odihnește-l ca un milostiv.

Învrednicește-l, Cuvinte sfinte, să stea de-a dreapta Ta împreună cu aleșii Tăi, pe acesta ce a murit întru nădejdea învierii, Iubitorule de oameni, cu osârdie ne rugăm cu glas de laudă.

În cinstita împărăție cerească pe alesul Tău rob cel mutat de pe pământ, învrednicește-l, Iubitorule de oameni, luminat să se bucure, trecându-i cu vederea greșelile sufletești, ca un îndurat.

Slavă...

Vai mie! Mărirea lumească este ca iarba; când a înflorit, îndată s-a uscat. Unde este în mormânt vrednicia? Unde este acolo chipul sau frumusețea? Pentru aceasta iartă, Doamne, pe robul Tău, ca un îndurat.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

După datorie toți cu dragoste te lăudăm, pe tine, Fecioară preacurată, Marie, Maica lui Dumnezeu, căci ai pururea neadormit ochiul rugăciunii tale; izbăvește-ne pe noi acum de păcate și de judecata morții.

Cântarea a 3-a

Irmos:

Nu este sfânt precum Tu, Doamne, Dumnezeul meu...

Nu este om pe pământ care n-a greșit, Cuvântule. Pentru aceasta primește, prin noi smeriții, rugăciunea și lasă, iartă, Mântuitorule, robului Tău toate greșelile.

Cine este iubitor de oameni ca Tine, Doamne milostive, Care, cu puterea Ta cea mare, ierți păcatele și ale celor vii și ale celor morți? Pentru aceasta mântuiește și pe robul Tău.

Slavă...

Chemării celei de sus, Mântuitorule, arată-l moștenitor pe acesta ce cu credință s-a mutat, primind rugăciunea cea din urmă a lacrimilor lui, Cel ce singur ești fără de păcat.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Ceea ce ești cu adevărat Stăpâna noastră, Preasfântă Fecioară, nu înceta rugând pe Dumnezeu, pe Care L-ai născut, să învrednicească de împărăția Sa pe acesta ce s-a mutat întru credință.

Irmosul:

Nu este sfânt precum Tu, Doamne, Dumnezeul meu, Care ai înălțat fruntea credincioșilor Tăi, Bunule, și ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Ectenia mică pentru morți, S E D E A L N A, glasul al 6-lea:

Cu adevărat deșertăciune sunt toate și viața aceasta este umbră și vis; că în deșert se tulbură tot pământeanul, precum a zis Scriptura: când dobândim lumea, atunci în groapă ne sălășluim, unde împreună sunt împărații și săracii. Pentru aceasta, Hristoase, Dumnezeule, pe robul Tău acesta, mutat de la noi, odihnește-l, ca un Iubitor de oameni.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, în vremea vieții mele nu mă părăsi pe mine, ajutorului omenesc nu mă încredința, ci singură mă apără și mă miluiește.

Cântarea a 4-a

Irmos: *Pogorârea Ta cea dumnezeiască...*

Pe cei ce s-au mutat îi așteaptă judecata nemitarnică a zilei aceleia de înfricoșătoare amenințare; de aceea cu stăruință să cerem, prin credință, de la Hristos, odihnă pentru acesta.

Ca pe cel care, prin pocăință, Ți-a aprins Ție făclie luminoasă, Hristoase, înainte de moarte, pe robul Tău, Stăpâne, îndurate Mântuitorule, de cămara Ta cea luminată învrednicește-l.

Slavă...

Când vei descoperi toate cele ascunse și vei vădi, Hristoase, păcatele noastre, miluiește-l pe acesta pe care l-ai luat, Doamne, aducându-Ți aminte de mărturisirea lui, Bunule.

Și acum..., a Născătoarei:

Nu uita pe cei ce strigă cu osârdie către tine plângând, Sfântă Născătoare de Dumnezeu; ceea ce ești bună, roagă-te să afle odihnă credinciosul tău rob acesta, care s-a mutat.

Cântarea a 5-a

Irmos: *Dumnezeiești arătării Tale, Hristoase...*

În ceata aleșilor și în desfătarea Raiului, Îndurate, sălășluiește pe acesta pe care întru credință l-ai mutat dintre noi; că Tu, Mântuitorul nostru, ai pus dumnezeiască pocăință tuturor oamenilor celor ce greșesc; deci, ca un Stăpân, și pe acesta învrednicește-l de împărăția Ta.

Cu putere, ca un Dumnezeu, miluiește ca un Stăpân făptura Ta, la a cărei lege omenească Te-ai supus, Doamne, Iubitorule de oameni. Pentru aceasta ușurează, iartă, Mântuitorule, păcatele acestuia care în credință s-a mutat, și-l învrednicește de împărăția Ta.

Slavă...

Nimeni nu va scăpa acolo de înfricoșătoarea Ta judecată: toți împărații și puternicii, împreună cu robii vor sta înainte,

și glasul cel înfricoșător al Judecătorului va chema popoarele cele păcătoase la judecata osândei; din care, Hristoase, izbăvește pe robul Tău.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Din tine S-a născut mai presus de fire Răscumpărătorul firii omenești, pe Care, Fecioară nenuntită, cu osârdie roagă-L să izbăvească pe toți de pedeapsă, de nevoi și de chinurile cele înfricoșătoare ale iadului; și să mântuiască pe acesta care acum în credință s-a mutat de la noi.

Cântarea a 6-a

Irmos: *Adâncul cel mai de jos...*

Moartea și mormântul și judecata care vădește toate faptele ne așteaptă pe noi; de aceasta izbăvește-l, Iubitorule de oameni, pe robul Tău, pe care acum l-ai mutat.

Deschide, Mântuitorul meu, acestuia ce s-a mutat, ușa milei Tale, rugămu-ne Ție, Hristoase, ca, făcându-l părtaș la veselia stăpânirii Tale, să se bucure întru mărire.

Slavă...

Izbăvește de greșeli cu mila Ta, Mântuitorule, pe robul Tău, pe care acum în credință l-ai mutat; căci nu se îndreptează nimeni numai din faptele omenești, Iubitorule de oameni.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Omorârea morții și pierderea blestemului fiind Ziditorul, Care cu trup S-a născut din tine, Născătoare de Dumnezeu, pe toți cei morți îi mântuiește ca un bun și de oameni iubitor.

Irmosul:

Adâncul cel mai de jos al păcatelor m-a înconjurat și, viforul nemairăbdându-l, ca Iona strig Ție, Stăpâne: Din stricăciune scoate-mă.

Apoi se rostește ectenia mică pentru cei morți: **Iară și iară...** și celelalte, iar preotul ecfonisul: **Că Tu ești învierea...**

După aceea C O N D A C U L, glasul al 8-lea:

Cu sfinții odihnește, Hristoase, sufletul adormitului robului Tău, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit.

Și I C O A S E L E acestea,
alcătuire a lui Anastasie monahul

Tu singur ești fără de moarte, Cel ce ai făcut și ai zidit pe om; iar noi pământenii din pământ suntem zidiți și în același pământ vom merge, precum ai poruncit Cel ce m-ai zidit și mi-ai zis: Pământ ești și în pământ vei merge, unde toți pământenii mergem, făcând tânguire de îngropare, cântând: Aliluia.

Cu osârdie mă rog să ascultați ceea ce cu durere spun către voi, căci am făcut plângerea aceasta, că doar va afla cineva folos; dar când veți rosti acestea, aduceți-vă aminte de mine, cel ce eram cândva cunoscut de voi; că de multe ori am intrat împreună în casa lui Dumnezeu și împreună am cântat: Aliluia.

Veniți toți, adunați-vă și, șezând, ascultați cuvânt: fraților, înfricoșătoare este judecata înaintea căreia toți vom sta; nu este acolo nici rob, nici slobod; nu este acolo nici mare, nici mic, ci toți ne vom înfățișa goi. Pentru aceasta, bine este să cântăm neîncetat cântarea: Aliluia.

Să plângem toți cu lacrimi când vedem trupul zăcând, și, apropiindu-ne, toți să-l sărutăm și să zicem unele ca acestea către el: Iată, ai lăsat pe cei ce te iubesc și mai mult nu vei mai grăi cu noi, o, prietene! Pentru ce nu grăiești, precum grăiai, cu noi? Ci taci, așa, fără să cânți cu noi: Aliluia.

Ce amare sunt cuvintele celor ce mor, pe care le zic când se duc de aici: Fraților, de frați mă despart, pe toți prietenii îi las și mă duc; dar încotro mă duc nu știu, sau cum va fi acolo, nu cunosc; numai Dumnezeu, Cel ce m-a chemat, știe. Ci voi faceți-mi pomenire cu cântarea: Aliluia.

Oare, unde se duc acum sufletele? Oare, cum stau acum acolo? Aș dori să știu taina, dar nu este nimeni în stare să mi-o spună. Oare, și ei își aduc aminte de ai lor, precum noi de ei? Sau poate că au uitat pe cei ce-i plâng și cântă: Aliluia.

Însoțiți, prietenilor, pe cei morți și degrab duceți-vă la mormânt și acolo cu osârdie priviți și fiți gata, pentru că tinerețea piere acolo și orice vârstă se veștejește acolo; acolo este țărână și pulbere și viermi; acolo este numai tăcere și nu este niciunul să grăiască: Aliluia.

Iată, acum mă vedeți zăcând și mult nu voi mai sta înaintea voastră; iată limba a amuțit, iată buzele stau nemișcate. Rămâneți sănătoși, prietenilor și fiilor; mântuiți-vă, fraților; mântuiți-vă, cunoscuților, căci eu în calea mea merg. Ci faceți pomenire de mine cu cântarea: Aliluia.

Niciunul din cei de acolo n-a înviat ca să spună nouă cum petrec frații de altădată sau nepoții cei duși mai înainte la Domnul. Pentru aceasta, adesea zicem între noi: Oare, putem să ne vedem acolo unul cu altul? Oare, putem să zicem acolo cântarea: Aliluia?

Ne ducem pe calea cea veșnică, stând ca niște vinovați înaintea lui Dumnezeu Celui veșnic, toți privind cu fețele în jos. Unde va fi atunci frumusețea? Unde va fi avuția? Unde va fi atunci mărirea vieții acesteia? Niciuna dintre acestea nu ne va ajuta nouă acolo, fără numai zicând neîncetat cântarea: Aliluia.

De ce te tulburi în deșert, omule? Încă un ceas și toate trec. În iad nu este pocăință, nu este acolo niciun fel de odihnă; acolo-i viermele cel neadormit; acolo totul este întuneric și beznă; acolo am să fiu eu osândit, căci nu m-am nevoit nicidecum ca să zic adesea cântarea: Aliluia.

Nimic nu se uită așa de lesne ca omul când se desparte de om; căci, deși ne aducem aminte de el câtăva vreme, repede uităm de moartea lui, ca și cum n-ar fi fost; chiar și părinții uită cu totul pe fiii lor, pe care i-au născut și i-au crescut și în lacrimi i-au petrecut cu cântarea: Aliluia.

Vă aduc aminte vouă, fraților, fiilor și prietenilor, să nu mă uitați când vă rugați către Domnul; vă rog și iar vă rog și vă poftesc: Țineți minte acestea și tânguiți-mă ziua și noaptea. Ca Iov către prietenii lui, zic și eu către voi: Ședeți iarăși să zicem: Aliluia.

Părăsind toate, ne ducem și ne vom înfățișa goi și amărâți, că frumusețea ca iarba se veștejește; dar noi ne înșelăm, oamenilor; gol te-ai născut, o, ticălosule, și cu totul gol vei sta acolo de față; să nu te amăgești cu mintea, muritorule, a trăi în desfătare în viață, ci numai suspină pururea cu plângere: Aliluia.

Dacă ai miluit, omule, pe vreun om, și tu acolo vei fi miluit; dacă te-ai îndurat de vreun orfan, și tu acolo vei afla îndurare; dacă ai scăpat pe cineva din nevoie, și tu vei fi

mântuit acolo din nevoie; dacă ai adăpostit pe vreun sărac în viață, și pe tine te va adăposti acolo cântarea: Aliluia.

Cumplită este calea pe care mă duc și pe care niciodată n-am mai umblat; și locul acela îmi este necunoscut, unde nimeni nicidecum nu mă cunoaște: înfricoșător lucru este să vezi pe cei ce ne conduc, dar și mai înfricoșător este să vezi pe Cel ce m-a chemat, Stăpânul vieții și al morții, Care ne cheamă pe noi acolo, când voiește să-i grăim: Aliluia.

Noi, dacă mergem dintr-o țară într-altă țară, avem nevoie de călăuzire. Ce să facem când ne vom duce în țara pe care nicidecum n-o cunoaștem? Multe călăuze îți trebuie ție, atunci, multe rugăciuni trebuie să meargă împreună cu tine, ca să se păzească ticălosul suflet, până să ajungă la Hristos și să zică Lui: Aliluia.

Cei ce se supun patimilor trupești, aceia nu vor avea acolo nicidecum iertare, căci acolo vor fi învinuitori înfricoșători; acolo și cărțile se vor deschide. Încotro vei privi atunci, omule, sau cine-ți va ajuta ție acolo, atunci? Fără numai dacă ai făcut vreun bine, când ai fost viu, și dacă ai făcut bine săracilor, cântând: Aliluia.

Tinerețile și frumusețea trupului, în vremea morții, se veștejesc; limba atunci arde cumplit și gâtlejul uscat se aprinde; atunci frumusețea ochilor se stinge și toată podoaba obrazului se schimbă, iar frumusețea glasului se destramă și de acum încetează a mai zice adesea: Aliluia.

Liniștiți-vă acum, liniștiți-vă, pentru cel mort; liniștiți-vă, încetând tânguirea; priviți taina cea mare, căci ceasul este înfricoșător; tăceți, ca să plece cu pace sufletul, că în mare nevoie se află, și cu multă frică se roagă lui Dumnezeu: Aliluia.

Eu am văzut prunc murind și mi-am tânguit viața, pentru că se tulbura cu totul și tremura; iar când i-a venit ceasul striga: Tată, ajută-mi! Maică, scapă-mă! Și nu era nimeni în stare să-l ajute, ci, numai văzându-l, se mâhneau și-l plângeau la groapă, cu cântarea: Aliluia.

Câți n-au fost răpiți fără de veste din cămările lor de nuntă, în mormânt, căci s-au însoțit cu însoțire veșnică și au pricinuit tânguire nesfârșită și nu s-au mai sculat din cămara lor de nuntă! În timpul în care a fost nunta, în același timp a fost și groapa; în timpul în care a fost însoțirea, în același timp și despărțirea; în același loc râsul, în același loc și plânsul, împreună și cântarea: Aliluia.

Ne bucurăm, chiar numai auzind, că acolo este veșnică lumină, că acolo este izvorul vieții noastre și că acolo este desfătarea cea veșnică; acolo este Raiul, unde toate sufletele drepților se bucură. Să ne adunăm și noi toți în Hristos, ca să strigăm așa lui Dumnezeu: Aliluia.

Preasfântă Fecioară nenuntită, care ai născut Lumina cea neapropiată, te rog și cu smerenie cad înaintea ta și cer ție: Nu înceta a ruga pe Domnul pentru adormitul robul tău, Preacurată, ca să afle acolo iertare greșelilor, în ziua judecății, Preasfântă, că îndrăznire ai pururea să te rogi Fiului tău: Aliluia.

Apoi iarăși **C O N D A C U L:** Cu sfinții odihnește...

Cântarea a 7-a

Irmos: *Minune de negrăit...*

De focul gheenei și de hotărârea cea înfricoșătoare, ca un îndurat, Hristoase, izbăvește pe robul Tău, pe care în credință l-ai luat din acestea de acum, și-i dă lui să-Ți cânte Ție: Izbăvitorule, Dumnezeule, binecuvântat ești.

În pământul celor blânzi și în desfătarea Raiului, pe robul Tău cel adormit întru credință, învrednicindu-l de lăcașul măririi celei minunate, Dumnezeule, dă-i să-Ți cânte Ție: Izbăvitorule, Dumnezeule, binecuvântat ești.

Slavă...

Mare este judecata, dar urgia gheenei este de negrăit, fraților, căci acolo sufletele ard dimpreună cu trupurile și cu durere lăcrimează, strigând: Izbăvitorule, Dumnezeule, binecuvântat ești.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Pe cei ce neîncetat te laudă pe tine, Maica lui Hristos, Născătoare de Dumnezeu, fără prihană, curată, pe cei vii pururea păzește-i cu rugăciunile tale, pe cei mutați scoate-i din foc, ca să strige: Izbăvitorule, Dumnezeule, binecuvântat ești.

Cântarea a 8-a

Irmos: *Înfricoșează-te, teme-te, cerule...*

O, ce ceas înfricoșător așteaptă pe păcătoși, fraților! O, ce frică îi va cuprinde, atunci când focul gheenei îi va mistui și șarpele cel târâtor îi va înghiți! Pentru aceasta, Hristoase îndurate, izbăvește-ne de ziua cea înfricoșătoare a gheenei.

O, de ce bucurie vor avea parte drepții, când va veni Judecătorul, căci acolo s-au pregătit cămara și Raiul și toată împărăția lui Hristos; întru acestea fă, Hristoase, ca robii Tăi să se veselească împreună cu sfinții Tăi, în veci.

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul.

Cine va putea îndura, Hristoase, amenințarea venirii Tale celei înfricoșătoare? Atunci cerul se va zbate ca o hârtie bă-

tută de vânt și vor cădea stelele; toată făptura se va clătina de frică și lumina se va schimba. Atunci iartă, Cuvântule, pe acesta ce s-a mutat de aici.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Fiul, pe Care L-ai întrupat mai presus de fire, Curată, este Judecătorul celor vii și al celor morți; El judecă tot pământul și mântuiește din chinuri pe cine voiește și mai ales pe cei ce cu dragoste se închină Lui și pe tine te laudă întru toți vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: *Nu te tângui pentru Mine...*

Nu vă tânguiți, toți cei ce ați murit în credință, că Hristos pentru noi a răbdat cu trupul și Crucea și îngroparea, și a făcut fii ai nemuririi pe toți cei ce strigă Lui: Să nu intri la judecată cu robii Tăi.

Ca unii care am adormit în nădejdea dumnezeiești învieri, noi, credincioșii, am aflat viața cea în Hristos a tuturor. Dar aici, fraților, ne este judecată multă și nimeni în iad nu se izbăvește pe sine. Dar voi, rugați-vă lui Hristos pentru toți.

Slavă...

În slava Ta cea neîmbătrânitoare și în desfătarea Raiului, așază-l, Bunule, pe acesta care s-a mutat acum de la noi, căci în dreaptă credință și în pocăință a alergat la Tine cu credință; fă-l părtaș ales al împărăției Tale.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Pe tine, ca pe Maica vieții, ceea ce ești mai presus de fire, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, cu dreaptă credință te lău-

dăm credincioșii, că noi cei ce eram morți mai înainte, prin tine făcându-ne fără de moarte, am aflat viață, și, iată, cântare aducem ție.

Irmosul:

Nu te tângui pentru Mine, Maică, văzându-Mă în groapă pe Mine, Fiul tău, pe Care M-ai zămislit în pântece fără de sămânță, că voi învia și Mă voi preaslăvi și voi înălța întru slavă, neîncetat, ca un Dumnezeu, pe cei ce cu credință și cu dragoste te măresc pe tine.

Apoi se zice ectenia mică pentru morți, după care:

L U M I N Â N D A, glasul al 3-lea:

Acum m-am odihnit și am aflat ușurare multă, căci m-am mutat din stricăciune și m-am dus la viață; Doamne, slavă Ție.

Și stihurile acestea (*Psalm* 102: 15, 16; 116: 2):

Stih 1: **Omul, ca iarba, zilele lui, ca floarea câmpului, așa va înflori.**

Stih 2: **Că duh a trecut printr-însul și nu va fi.**

Stih 3: **Și adevărul Domnului rămâne în veac.**

Și, după fiecare stih, se zice luminânda, apoi: **Slavă... Și acum...,** a Născătoarei:

Acum am ales pe Fecioara, Maica lui Dumnezeu, că dintru ea S-a născut Hristos, izbăvitorul tuturor; Doamne, slavă Ție.

Și îndată (dacă nu s-a făcut mai înainte Utrenia, se citesc psalmii laudelor: 148, 149 și 150 din Ceaslov, apoi) stihirile, glasul al 6-lea:

Podobie: *Cea deznădăjduită pentru viață...*

La Tine s-a mutat sfințitul Tău slujitor, îndumnezeindu-se acum, prin taina cea făcătoare de viață, Hristoase. Primește sufletul lui ca pe o pasăre în mâinile Tale, Mântuitorule; așază-l pe el în curțile Tale cu cetele îngerilor și odihnește pe

acesta pe care l-ai luat cu porunca Ta, Doamne, pentru mare mila Ta.

Străină este taina morții, pentru că vine asupra tuturor fără de veste; firea se strică; moartea ia cu sila pe bătrâni, pe dregători, pe cărturari, pe dascăli și pe cei care cugetă cele deșarte; surpă pe episcopi, pe păstori și pe tot omul muritor. Ci să strigăm cu lacrimi: pe acesta, pe care l-ai luat cu porunca Ta, Doamne, odihnește-l pentru mare mila Ta.

Viețuind întru dreapta credință și înfrumusețat fiind preotul Tău, Hristoase, jertfitorul și slujitorul dumnezeieștilor Taine, cu dumnezeiasca Ta poruncă, s-a mutat din tulburările cele lumești. Pe acesta, ca pe un preot al Tău, Mântuitorule, primindu-l, mântuiește-l; și pe acesta, pe care l-ai luat cu porunca Ta, odihnește-l cu drepții pentru mare mila Ta.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Pe Dumnezeu L-am cunoscut prin întruparea din tine, Născătoare de Dumnezeu Fecioară; pe Acela roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

Apoi, dacă nu s-a făcut mai înainte Utrenia, diaconul rostește: Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina. Iar cântăreții citesc Doxologia zilelor de rând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu..., Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă..., Învrednicește-ne, Doamne în ziua aceasta...

Apoi stihirile acestea ale Sfântului Ioan Damaschin, glasul 1:

Care desfătare lumească este lipsită de întristare? Care mărire stă pe pământ neschimbată? Toate sunt mai neputincioase decât umbra, toate mai înșelătoare decât visurile; o clipă numai, și pe toate acestea moartea le primește. Ci, în lumina feței Tale, Hristoase, și în îndulcirea frumuseții Tale, pe cel pe care l-ai ales odihnește-l, ca un iubitor de oameni.

Stih: Domnul mă paște și nimic nu-mi va lipsi (*Psalm* 22: 1).

Mântuitorul meu, cu fapta arăți că Tu ești învierea tuturor; cu cuvântul, Cuvântule, pe Lazăr l-ai înviat din morți; atunci încuietorile s-au sfărâmat și porțile iadului s-au cutremurat; atunci moartea oamenilor s-a arătat ca un somn. Ci Tu, Care ai venit să mântuiești zidirea Ta, nu să o osândești, pe aceasta, pe care l-ai ales, odihnește-l ca un iubitor de oameni.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Ocrotitoare caldă te-ai arătat tuturor, Născătoare de Dumnezeu; acoperământ și tărie de la Dumnezeu tuturor celor ce aleargă la tine, celor din nevoi ajutătoare, celor robiți, grabnică izbăvire, căci pe tine te-a pus Hristos sprijin și scut și zid nestricat împotriva vrăjmașilor, iar pentru neputincioși tărie nebiruită, și dătătoare de pace sufletelor noastre.

Stihirile, glasul al 2-lea:

Vai, câtă luptă are sufletul când se desparte de trup! Vai, cât lăcrimează atunci, și nu este cine să-l miluiască pe el; către îngeri ridicându-și ochii, în zadar se roagă; către oameni mâinile tinzându-și, nu are cine să-i ajute. Pentru aceasta, iubiții mei frați, cunoscând scurtimea vieții noastre, adormitului să-i cerem odihnă de la Hristos, și sufletelor noastre mare milă.

Stih: Către Domnul am strigat când m-am necăjit și m-a auzit (*Psalm* 119: 1).

Veniți cu toții să vedem minune mai presus de minte, că cel ce ieri cânta cu noi, acum zace mort. Veniți să cunoaștem cum, peste puțin, și noi, cei tulburați, ne vom sfârși; cum cei

ce se ungeau cu miruri zac greu mirosind; cum cei ce se împodobeau cu aur zac fără podoabă și fără chip? Pentru aceasta, iubiții mei frați, cunoscând scurtimea vieții noastre, celui mutat să-i cerem de la Hristos odihnă, și sufletelor noastre mare milă.

Stih: Doamne, izbăvește sufletul meu de buze nedrepte și de limba vicleană (*Psalm* 119: 2).

Mântuiește-te, viață deșartă, mântuiți-vă toți, prieteni, rude și fii; iată, eu merg acum pe o cale, unde n-am călătorit niciodată; ci, aducându-vă aminte de dragostea mea cea către voi, veniți, întovărășiți-mă și dați gropii acest lut al meu, iar pe Hristos, Care va judeca smeritul meu suflet, cu lacrimi rugați-L să mă izbăvească de focul cel nestins.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Ușă neumblată, tainic pecetluită, binecuvântată, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, primește rugăciunile noastre și le du Fiului tău și Dumnezeu, ca să mântuiască prin tine sufletele noastre.

Stihirile, glasul al 3-lea:

Deșertăciuni sunt toate cele omenești. Câte nu rămân după moarte! Nu merge cu noi bogăția, nu ne însoțește mărirea, căci, venind moartea, toate acestea pier. Pentru aceasta, lui Hristos celui fără de moarte să-I strigăm: pe acesta ce s-a mutat de la noi odihnește-l, unde este lăcașul tuturor celor ce se veselesc.

Stih: Ridicat-am ochii mei la munți, de unde va veni ajutorul meu (*Psalm* 120: 1).

Iată, zac, iubiții mei frați, în mijlocul tuturor, amuțit și fără glas; gura a tăcut, limba a încetat și buzele s-au lipit; mâinile și picioarele s-au legat, chipul s-a schimbat, ochii s-au stins și nu văd pe cei ce plâng; auzul nu primește strigarea celor ce se tânguiesc, nările nu simt mireasma tămâiei; dar dragostea cea adevărată niciodată nu moare; pentru aceasta, rog pe toți cunoscuții și prietenii mei, să faceți pomenire pentru mine, ca, în ziua judecății, să aflu milă la judecata cea înfricoșătoare.

Stih: Domnul va păzi intrarea ta și ieșirea ta de acum și până în veac (*Psalm* 120: 8).

O, oamenilor, pentru ce ne tulburăm zadarnic? Calea pe care alergăm este repede și scurtă; fum este viața; abur, cenușă și țărână ne facem peste puțin și ca floarea ne veștejim. Pentru aceasta să strigăm lui Hristos, Împăratului celui nemuritor: pe acesta ce s-a mutat de la noi odihnește-l, unde este lăcașul tuturor celor ce se veselesc.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Liman de mântuire te avem, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, noi, cei învăluiți în marea vieții. Pentru aceasta, roagă-te lui Dumnezeu, Care S-a întrupat din tine mai presus de fire și în chip de negrăit S-a făcut om, ca să mântuiască sufletele noastre.

Stihirile, glasul al 4-lea:

Unde este dezmierdarea cea lumească? Unde este nălucirea celor trecătoare? Unde este aurul și argintul? Unde este mulțimea slugilor și strigarea? Toate sunt țărână, toate cenușă, toate umbră. Ci veniți să strigăm Împăratului celui fără de moarte: Doamne, de veșnicele Tale bunătăți învred-

nicește pe acesta ce s-a mutat de la noi, odihnindu-l pe el întru fericirea cea neîmbătrânitoare.

Stih: Veselitu-m-am de cei ce mi-au zis mie: în casa Domnului vom merge (*Psalm* 121: 1).

A venit asupră-mi moartea ca un fur; a venit stricătorul și m-a surpat; a venit și, ca și cum n-aș fi fost, m-a arătat; a venit și, pământ fiind eu, ca și cum n-aș fi fost, zac; cu adevărat vis, cu adevărat nălucire suntem noi muritorii. Ci veniți să strigăm Împăratului celui fără de moarte: Doamne, pe acesta ce s-a mutat de la noi, învrednicește-l de veșnicele Tale bunătăți, odihnindu-l pe el în viața cea neîmbătrânitoare.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Una curată și preacinstită Fecioară, ceea ce pe Dumnezeu mai presus de fire L-ai născut, roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

Stihirile, glasul al 5-lea:

Adusu-mi-am aminte de prorocul ce strigă: eu sunt pământ și țărână; și iarăși m-am uitat în mormânt și am văzut oase goale și am zis: Oare, cine este împăratul sau ostașul, bogatul sau săracul, dreptul sau păcătosul? Ci odihnește, Doamne, cu drepții pe robul Tău.

Stih: Au stat picioarele noastre în curțile tale, Ierusalime (*Psalm* 121: 2).

Tu ai zis, Hristoase: cel ce crede în Mine nu va vedea moarte, ci, precum Eu sunt Lumină din Lumină, așa vor lumina cu Mine cei ce Mă caută; iar cei ce sunt împreună cu Mine se vor bucura de mărirea cea dumnezeiască, de care

învrednicește, Preabunule, pe robul Tău, cel plecat la Tine, Iubitorule de oameni, dând iertare greșelilor lui.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Ție ne rugăm, ca Maicii lui Dumnezeu; binecuvântată, roagă-te să ne mântuim noi.

Stihirile, glasul al 6-lea:

Început și temei mi-a fost mie hotărârea Ta de a mă zidi; căci, voind să mă faci ființă vie din firea cea nevăzută și din cea văzută, ai plăsmuit trupul meu din pământ și mi-ai dat suflet, prin insuflarea Ta cea dumnezeiască și făcătoare de viață. Pentru aceasta, Hristoase, odihnește pe robul Tău, în latura celor vii și în lăcașurile drepților.

Stih: **Către Tine, Cel ce locuiești în cer, am ridicat ochii mei** (*Psalm* 122: 1).

Cinstit-ai cu chipul Tău zidirea mâinilor Tale, Mântuitorule, că ai zugrăvit în chip trupesc asemănarea ființei Tale celei înțelegătoare, căreia și părtaș pe mine m-ai făcut, punându-mă să stăpânesc pe pământ făpturile după libera mea voie. Pentru aceasta, Mântuitorule, odihnește pe robul Tău, în latura celor vii și în lăcașurile drepților.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Pe Dumnezeu L-am cunoscut prin întruparea din tine, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, singură curată și binecuvântată; pentru aceasta, neîncetat lăudându-te, te mărim.

Stihirile, glasul al 7-lea:

După chipul și după asemănarea Ta ai plăsmuit din început pe om și l-ai pus în rai să stăpânească făpturile Tale;

dar, din pizma diavolului, fiind amăgit, s-a făcut părtaș mâncării, călcător poruncilor Tale făcându-se. Pentru aceasta, l-ai osândit să se întoarcă iarăși în pământul din care a fost luat, Doamne, și să-și ceară odihnă.

Stih: Cât sunt de iubite lăcașurile Tale, Doamne al puterilor (*Psalm* 83: 1).

Moartea, cea dată firii noastre celei din Adam, dezleagă toată întristarea; căci ne-am făcut stricăcioși, făcându-ne părtași mâncării; să cunoaștem dar că, fiind zidiți din pământ, vom deveni iarăși pulbere, țărână precum eram mai înainte. Pentru aceasta, cu glas de plângere pe Făcătorul să-L rugăm, ca să dăruiască adormitului iertare și mare milă.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Pe tine, Născătoare de Dumnezeu, zid nesurpat și nădejde te-au agonisit credincioșii. Pentru că știi că firea noastră este amestecată cu toate păcatele, nu înceta, Stăpână, a te ruga pentru robii tăi, care au adormit în credință, ca Fiul tău și Dumnezeu să dea lor iertare, când va ședea la judecată, ca toți să te fericim.

Stihirile, glasul al 8-lea:

Plâng și mă tânguiesc când gândesc la moarte și văd în morminte frumusețea noastră, cea zidită după chipul lui Dumnezeu zăcând: grozavă, fără mărire și fără chip. O, minune! Ce taină este aceasta, ce s-a făcut cu noi? Cum ne-am dat stricăciunii? Cum ne-am înjugat cu moartea? Cu adevărat, precum este scris, după porunca lui Dumnezeu, Care dă adormitului odihnă.

Stih: Doamne al puterilor, dorește și se sfârșește sufletul meu după curțile Domnului (*Psalm* 83: 2).

Cum ne-am dat stricăciunii noi, cei care, precum s-a scris, purtam chip nestricăcios și, primind prin suflare dumnezeiască suflet nemuritor, am devenit fire amestecată? Și cum am călcat poruncile lui Dumnezeu? O, minune! Cum, lăsând hrana vieții, am mâncat mâncare amară și aducătoare de moarte? Cum ne-am înșelat, lipsindu-ne de viața cea dumnezeiască? Pentru aceasta să strigăm: pe cel ce s-a mutat, în curțile Tale, odihnește-l.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Acoperământul tău, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, este doctorie sufletească, că, sub acela scăpând, ne izbăvim de bolile sufletești.

Alte stihiri idiomele, glasul al 8-lea:

Nemăsurat este chinul pentru cei ce viețuiesc în desfrânări: scrâșnire dinților și plângere nemângâiată, negură neluminată și întunericul cel mai din afară, vierme neadormit, lacrimi fără trecere și judecată fără milă. Pentru aceasta, mai înainte de sfârșit, să strigăm, grăind: Stăpâne Hristoase, pe cel pe care l-ai chemat, odihnește-l cu aleșii Tăi.

Va răsuna trâmbița și morții ca dintr-un somn se vor scula, dorind să ia viață cerească; să nu osândești pe robii Tăi, care au nădăjduit în Tine, Făcătorul și Domnul, că muritor pentru noi Te-ai arătat, Cel ce ești nemuritor. Pentru aceasta, îndrăznind, cădem la Tine și grăim: Stăpâne Hristoase, privește cu milă pe cel pe care l-ai chemat și odihnește-l cu aleșii Tăi.

Iată, și stihiile, cerul și pământul, se vor schimba și toată făptura în nestricăciune se va îmbrăca. Pieri-va stricăciunea și se va risipi întunericul, la venirea Ta; căci iarăși ai să vii cu

slavă, precum s-a scris, ca să răsplătești fiecăruia după faptele lui. Pentru aceasta, Hristoase, pe cel pe care l-ai chemat odihnește-l cu aleșii Tăi.

A Născătoarei:

Cel ce Te-ai arătat din Fecioară, Mântuitorul meu, ai slăvit fecioria; de aceea, cetele fecioarelor, aprinzându-și candelele, cântă Ție, dorind slava Ta. Deci, precum pe acelea, așa și pe robul Tău învrednicește-l să intre în cămara Ta cea dumnezeiască, cu rugăciunile curatei Fecioare, binecuvântata Maica Ta, care Te-a născut fără prihană, și cu ale tuturor sfinților Tăi, Iubitorule de oameni.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Veniți și priviți toți străina și înfricoșătoarea vedere, cunoscută tuturor, chipul care acum se arată, și să nu mai gândiți la cele trecătoare, căci astăzi sufletul se desparte de trup, mutându-se la lumea cea veșnică, mergând pe o cale în care niciodată n-a umblat, și la Judecătorul cel nefățarnic, unde stau înainte cetele îngerești; și înfricoșătoare este, frații mei, judecata aceea, unde toți vom sta goi: unii rușinați, iar alții încununați. Pentru aceasta, să strigăm către Împăratul cel nemuritor: când vei cerceta cele ascunse ale oamenilor, iartă pe robul Tău, pe care l-ai luat, Doamne, Iubitorule de oameni.

Și acum..., a Născătoarei:

Hristoase, pentru rugăciunile celei ce Te-a născut, ale Înaintemergătorului Tău, ale apostolilor, prorocilor, ale arhiereilor, ale preacuvioșilor și drepților și ale tuturor sfinților, odihnește pe robul Tău cel ce a adormit.

Apoi se zice: **Bine este a ne mărturisi Domnului și a cânta numelui Tău, Preaînalte, a vesti dimineața mila Ta și adevărul Tău în toată noaptea.**

Apoi: **Sfinte Dumnezeule...,** Preasfântă Treime..., **Tatăl nostru...,** Că **a Ta este împărăția...,** troparele, glasul al 5-lea:

Odihnește, Mântuitorul nostru, cu drepții pe robul Tău și-l sălășluiește în curțile Tale, precum este scris, trecând ca un bun greșelile lui cele de voie și cele fără de voie și toate cele cu știință și cu neștiință, Iubitorule de oameni.

Slavă... Și acum..., al Născătoarei:

Maică sfântă a Luminii celei negrăite, cu îngerești cântări cinstindu-te, cu dreaptă credință te mărim.

Apoi diaconul zice ectenia: **Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta... Încă ne rugăm pentru odihna sufletului robului lui Dumnezeu...** și celelalte, iar arhiereul sau protosul zice rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...** cu glas mare, venind aproape de sicriu, și împreună cu el și ceilalți preoți. Urmează rugăciunile de iertare și se face sărutare, așa cum s-a arătat la înmormântarea mirenilor, în care timp se cântă stihirile, glasul al 2-lea: **Veniți, fraților, să dăm mortului sărutarea...** Apoi, **Slavă...,** glasul al 6-lea: **Văzându-mă zăcând fără glas... Și acum...,** a Născătoarei (caută-le la Înmormântarea mirenilor, pag. 274–277). Apoi otpustul și **Veșnica pomenire...**

LA MORMÂNT

După aceasta, ridicând coșciugul, ocolesc mai întâi biserica și fac trei opriri, unde se rostește ectenia pentru morți, apoi este dus la mormânt; iar preoții, mergând înainte, cântă irmoasele Canonului Mare, glasul al 6-lea:

Irmosul Cântării 1:

Ajutor și apărător s-a făcut mie spre mântuire; Acesta este Dumnezeul meu și-L voi slăvi pe El, Dumnezeul părinelui meu și-L voi înălța pe El, căci cu slavă S-a preaslăvit.

Irmoasele Cântării a 2-a:

Ia aminte, cerule, și voi grăi și voi lăuda pe Hristos, Care a venit din Fecioară cu trup.

Vedeți, vedeți că Eu sunt Dumnezeu, Care am plouat mană și apă din piatră am izvorât de demult, în pustiu, poporului Meu, numai cu dreapta și cu puterea Mea.

Irmoasele Cântării a 3-a:

Pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale, Hristoase, întărește Biserica Ta.

Întărește, Doamne, pe piatra poruncilor Tale, inima mea care se clatină, că Tu ești singur sfânt și Domn.

Irmosul Cântării a 4-a:

A auzit prorocul de venirea Ta, Doamne, și s-a temut, că aveai să Te naști din Fecioară și oamenilor să Te arăți, și a strigat: Am auzit glasul Tău și m-am temut. Slavă puterii Tale, Doamne.

Irmosul Cântării a 5-a:

Pe mine, cel ce mă rog Ție dis-de-dimineață, Iubitorule de oameni, luminează-mă și mă îndreptează întru poruncile Tale și mă învață, Mântuitorule, să fac voia Ta.

Irmosul Cântării a 6-a:

Strigat-am cu toată inima mea către milostivul Dumnezeu și m-a auzit din iadul cel mai de jos, și a scos din stricăciune viața mea.

Irmosul Cântării a 7-a:

Am greșit, am făcut fărădelege, nu ne-am îndreptat înaintea Ta, nu am păzit și nici n-am făcut precum ne-ai poruncit

nouă. Dar nu ne părăsi pe noi până în sfârșit, Dumnezeul părinților.

Irmosul Cântării a 8-a:

Pe Cel pe Care oștile cerești Îl slăvesc și de Care se cutremură heruvimii și serafimii, pe Acela toată suflarea și făptura lăudați-L, binecuvântați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Irmosul Cântării a 9-a:

Nașterea cea din zămislire fără de sămânță este netâlcuită, Rodul Maicii celei fără de bărbat este nestricat; că nașterea lui Dumnezeu înnoiește firile. Pentru aceasta, toate neamurile pe tine, ca pe o Maică, Mireasă a lui Dumnezeu, cu dreaptă credință te mărim.

Apoi Trisaghionul: **Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția...,** troparele: **Cu duhurile drepților...** și celelalte. După aceea, diaconul rostește ectenia pentru morți și preotul citește rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...**

Și făcând apolisul, așază trupul celui adormit în mormânt, așa cum s-a arătat la Înmormântarea mirenilor.

RÂNDUIALA ÎNMORMÂNTĂRII MONAHILOR ȘI IERARHILOR

RÂNDUIALA CE SE FACE LA CHILIA RĂPOSATULUI

De se va muta către Domnul vreunul dintre călugări, se așază trupul lui jos întins pe o rogojină; și deoarece nu se cade ca trupul să fie scăldat și nici văzut gol, se rânduiește un călugăr care șterge trupul lui cu un burete muiat în apă caldă, făcând semnul crucii cu buretele mai întâi pe frunte, apoi la piept, la mâini, la picioare și la genunchi, și nimic mai mult. După aceea aduce cămașă curată și-l îmbracă, scoțând mai întâi pe cea veche, fără însă a-l vedea gol. Iar după îmbrăcare îi pune cuculiul; și de va fi schimnic îl înfășoară cu camilafca pe deasupra capului până la barbă, cât să nu i se vadă fața. Apoi îi pune analavul, adică pleterile după rânduiala lui, și rasa; îl încinge cu cureaua și-l încalță cu călțuni noi; apoi întinde mantia lui în lat, și ridicând trupul de pe rogojină, îi așterne mantia sub trup de la cap până la picioare. Și așa călugărul cel rânduit pentru îngrijirea mortului, tăind cu cuțitul marginile mantiei și de o parte și de alta, le sfâșie până sus, și învelind trupul cu mantia, îl înfășoară cu fășiile împletindu-le în jurul lui astfel:

începând de la cap, face trei cruci: una la cap, alta la piept, și a treia la genunchi; iar cu partea ce mai rămâne din acele două fâșii îi leagă picioarele.

După aceea cheamă preotul de rând care, punându-și epitrahilul și tămâie în cădelniță, face începutul obișnuit: **Binecuvântat este Dumnezeul nostru..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru..., Că a Ta este Împărăția...,** apoi troparele: **Cu duhurile drepților...** și celelalte, iar diaconul rostește ectenia pentru morți și preotul zice rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...,** și după ecfonis face sfârșit (caută-le la paginile 241-243).

După aceea, luând frații trupul celui adormit, îl duc în biserică; și de este fratele cel adormit preot sau arhiereu, pun trupul lui în mijlocul bisericii; iar dacă este numai călugăr, în pronaosul bisericii.

SLUJBA ÎN BISERICĂ

Venind vremea să se săvârșească înmormântarea pentru cel adormit, după săvârșirea Sfintei Liturghii, se duce aprinzătorul de candele și lovește în toaca de fier, făcând trei soroace; și așa, adunându-se frații, eclesiarhul le împarte lumânări aprinse.

Iar diaconul zice: **Binecuvintează, părinte!** Preotul: **Binecuvântat este Dumnezeul nostru...** și se citește Psalmul 90: **Cel ce locuiește în ajutorul Celui Preaînalt...** (caută-l la pagina 244). **Aliluia** (de trei ori), glasul al 8-lea.

Stihuri: 1. **Fericit este cel pe care l-ai ales și l-ai primit, Doamne.** 2. **Sufletul lui întru bunătăți se va sălășlui și seminția lui va moșteni pământul.** 3. **Și pomenirea lui în neam și în neam.**

Apoi troparul acesta, același glas:

Cel ce prin adâncul înțelepciunii, cu iubirea de oameni toate le chivernisești, și ceea ce este de folos tuturor le dăruiești; Unule, Ziditorule, odihnește, Doamne, sufletul adormitului robului Tău, că spre Tine nădejdea și-a pus, spre Făcătorul și Ziditorul și Dumnezeul nostru.

Slavă... Și acum..., al Născătoarei:

Pe tine zid și liman te avem, și rugătoare bine-primită către Dumnezeu; pe Care L-ai născut, Născătoare de Dumnezeu, nenuntită; ceea ce ești credincioșilor mântuire.

Și îndată Psalmul 118, glasul al 6-lea: **Fericiți cei fără prihană în cale...** (caută la pagina 245). Și se cântă starea întâi a psalmului până la: **Al Tău sunt eu, mântuiește-mă...**, pentru că aici se cântă psalmul întreg numai în două stări. Și când se ajunge la stihul din urmă: **În veac nu voi uita îndreptările Tale...**, al stării întâi, se repetă de trei ori. Trebuie a ști că după fiecare stih al psalmului se cântă: **Binecuvântat ești, Doamne...** Apoi diaconul rostește ectenia mică pentru morți, iar preotul zice rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...** și ecfonisul. Și se începe a doua stare: **Al Tău sunt eu, mântuiește-mă...**, Și după fiecare stih al psalmului mai departe, se cântă: **Al Tău sunt eu, mântuiește-mă...**, până ce se ajunge la: **Caută spre mine și mă miluiește...**, de unde se cântă psalmul mai departe, pe glasul al 3-lea, cântând după fiecare stih: **Întru împărăția Ta, Doamne, pomenește pe robul Tău.** Și la sfârșitul stării se repetă de trei ori stihul din urmă: **Viu va fi sufletul meu...**

Apoi îndată: **Binecuvântat ești, Doamne... Ceata sfinților a aflat...** și toate celelalte tropare (pe care caută-le la paginile 257-258). Și îndată diaconul rostește ectenia pentru morți, iar preotul Rugăciunea **Dumnezeul duhurilor...** și ecfonis (caută-le la pagina 242). După aceea se cântă sedealna, glasul al 5-lea: **Odihnește Mântuitorul nostru...** Slavă... **Și acum... Cel ce din Fecioară ai răsărit lumii...** și Psalmul 50: **Miluiește-mă Dumnezeule...** (caută-l la pagina 425). Și îndată se cântă Antifoanele:

Antifonul întâi, glasul 1:

Când mă necăjesc, auzi durerile mele, Doamne, către Tine strig.

Pustnicilor, celor ce sunt departe de lumea cea deșartă, neîncetată le este dorirea după Dumnezeu.

Slavă... Și acum...

Sfântului Duh cinstire și slăvire împreună se cuvine ca și Tatălui și Fiului; pentru aceasta să cântăm o stăpânire a Treimii.

Apoi stihirile lui Teofan, glasul 1:

Podobie: *Prealăudaților mucenici...*

Ție, Mântuitorule, ne rugăm: Învrednicește de împărtășirea Ta cea dulce pe acesta care s-a mutat, și-l sălășluiește în corturile drepților, în sălașurile Sfinților Tăi și în cămările cerești, trecându-i cu îndurarea Ta greșelile și dându-i odihnă.

Nimeni dintre oameni n-a fost fără de păcate, afară de Tine, Cel singur fără de moarte. Pentru aceasta pe robul Tău, ca un Dumnezeu îndurat, așază-l întru lumină, împreună cu cetele îngerilor Tăi, trecându-i cu vederea fărădelegile, prin milostivirea Ta, și dându-i odihnă.

Slavă...

Binevoiește, Stăpâne, după multă îndurarea Ta, ca acesta, care s-a mutat la Tine, să dobândească preadulcea împărtășire de bunătățile cele făgăduite de Tine, Mântuitorule, cele mai presus de cele văzute, pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s-au suit.

Și acum..., a Născătoarei:

Roagă pe Hristos Fiul tău, Maică Fecioară, să dea iertare de greșeli robului tău, celui ce te-a mărturisit cu dreaptă credință, și cu cuvânt adevărat te-a propovăduit pe tine,

Născătoare de Dumnezeu, ca să-l învrednicească de strălucirea și de veselia Sfinților întru împărăția Sa.

Antifonul al 2-lea, glasul al 2-lea:

Spre cer ridic ochii inimii mele, la Tine, Mântuitorule; mântuiește-mă cu strălucirea Ta.

Miluiește-ne pe noi, cei ce-Ți greșim Ție mult, în tot ceasul, o Hristoase al meu; și ne dă chipuri mai înainte de sfârșit, să ne pocăim.

Slavă... Și acum...

Sfântului Duh a împărăți se cuvine, a sfinți și a mișca făptura, că Dumnezeu este, de o ființă cu Tatăl și cu Cuvântul.

Apoi stihirile acestea, glasul al 2-lea:

Podobie: *Când de pe lemn...*

Tăria și stricăciunea morții, cu moartea Ta cea dătătoare de viață, le-ai surpat, Stăpâne; și tuturor ai izvorât viață veșnică, iar celor muritori învierea din morți le-ai dăruit. Pentru aceasta Ție ne rugăm: Mântuitorule, odihnește pe acesta, care cu credință s-a mutat la Tine, și slavei Tale celei nestricăcioase învrednicește-l, Iubitorule de oameni.

Ca să faci pe oameni părtași împărăției celei dumnezeiești, Cruce ai răbdat, și moarte de bunăvoie ai primit. Pentru aceasta, ne rugăm milostivirii Tale: Arată moștenitor împărăției Tale pe acesta, care în credință s-a mutat la Tine, și-l învrednicește de frumusețea Ta cea preadulce, Iubitorule de oameni.

Slavă...

Morții cei din veac, cu cutremur stând înaintea judecății Tale celei înfricoșătoare și înspăimântătoare, așteaptă răspunsul Tău cel drept, Mântuitorule, și primesc dumnezeiasca judecată cea dreaptă. Atunci iartă, Stăpâne Hristoase, pe robul Tău, care întru credință s-a mutat la Tine, și-l învrednicește desfătării și fericirii Tale celei de-a pururea.

Și acum..., a Născătoarei:

Tu, Curată, luând datoria strămoașei Eva, ai zămislit pe Dumnezeu, Care dăruiește nestricăciune și înviere credincioșilor, și încununează cu slavă nemuritoare pe cei ce te măresc pe tine. Pe El acum nu înceta rugându-L să așeze pe acesta întru lumina strălucirii Sale, dumnezeiască Mireasă.

Antifonul al 3-lea, glasul al 3-lea:

Robia Sionului Tu ai scos-o din Babilon; și pe mine din patimi la viață mă scoate, Cuvântule.

Cei ce seamănă în austru cu lacrimi dumnezeiești, secera-vor spice întru bucuria vieții celei veșnice.

Slavă... Și acum...

Prin Sfântul Duh este toată buna dăruire, căci cu Tatăl și cu Fiul împreună strălucește, întru Care toate viază și se mișcă.

Apoi stihirile acestea, glasul al 3-lea:

Podobie: *Cu chipul Crucii Tale...*

Măresc Crucea Ta cea cinstită, prin care s-a dăruit viața și moștenirea desfătării celor ce cu credință și cu dragoste Te laudă pe Tine, Unule mult-milostive. Pentru aceasta stri-

găm Ție, Hristoase Dumnezeule: Pe acesta, care s-a mutat de la noi, odihnește-l unde este lăcașul tuturor celor ce se veselesc întru Tine, ca să slăvească Dumnezeirea Ta.

Cel ce ești singur milostiv și îndurător, Care ai noian necuprins de bunătate și cunoști firea omenească pe care ai zidit-o, pe Tine Te rugăm, Hristoase Dumnezeule: Pe acesta, care s-a mutat de la noi, odihnește-l unde este lăcașul tuturor celor ce se veselesc întru Tine, ca să slăvească Dumnezeirea Ta.

Slavă...

Adormind în mormânt ca un om, cu puterea Ta cea nebiruită, ca un Dumnezeu, ai înviat pe cei ce dormeau în morminte, care fără încetare aduc Ție cântare. Pentru aceasta strigăm Ție, Hristoase Dumnezeule: Pe acesta, care s-a mutat de la noi, odihnește-l unde este lăcașul tuturor celor ce se veselesc întru Tine, ca să slăvească Dumnezeirea Ta.

Și acum..., a Născătoarei:

Pe tine, Născătoare de Dumnezeu, toți te știm făclie înțelegătoare și purtătoare de lumina Dumnezeirii, care s-a unit cu grosimea ființei omenești. Pentru aceasta roagă pe Fiul tău și Dumnezeu ca, pe acesta, care s-a mutat de la noi, să-l odihnească întru desfătare, unde este lăcașul tuturor celor ce se veselesc, Curată; ca să te mărească pe tine, ceea ce ești cu totul fără prihană.

Antifonul al 4-lea, glasul al 4-lea:

Din tinerețile mele multe patimi se luptă cu mine; ci Însuți mă sprijinește și mă mântuiește, Mântuitorul meu.

Cei ce urâți Sionul, rușinați veți fi de Domnul; că, precum iarba de foc, așa veți fi uscați.

Slavă... Și acum...

Prin Sfântul Duh tot sufletul viază și prin curăție se înalță, luminează-se întru unimea Treimii cu sfințenie de taină.

Apoi stihirile acestea, glasul al 4-lea:

Podobie: *Dat-ai semn...*

Cu adevărat înfricoșătoare este taina morții: Cum sufletul cu anevoie se desparte de trup? Cum, cu voință dumnezeiască, legătura cea firească se desface din încheieturi și din alcătuire? Pentru aceasta Ție ne rugăm: Pe acesta, care s-a mutat, odihnește-l în corturile drepților Tăi, Dătătorule de viață, Iubitorule de oameni.

Somn s-a arătat moartea celor ce cred în Tine, Cel pus în mormânt, Stăpânitorule a toate, Cel ce ai stricat stăpânirea morții și ai surpat puterea ei cea de mulți ani. Pentru aceasta ne rugăm Ție: Pe acesta, care s-a mutat, așază-l în corturile Sfinților Tăi, în lăcașurile Tale cele nestricăcioase.

Slavă...

Tu Te-ai făcut nouă dreptate și sfințire și izbăvire sufletelor, că ne-ai adus Tatălui îndreptați și izbăviți, luând pedeapsa noastră cu care eram datori. Și acum Te rugăm: Pe acesta, care s-a mutat, odihnește-l întru bucurie și lumină, Făcătorule de bine, Mântuitorul nostru.

Și acum..., a Născătoarei:

Urmând noi cuvintele grăitorilor de Dumnezeu, ceea ce ești cu totul fără prihană, te cunoaștem că ești Născătoare

de Dumnezeu, ceea ce ai născut pe Dumnezeu, Care S-a întrupat în chip necuprins cu mintea și ne-a izbăvit pe noi, cei robiți de păcate. Pe Acesta și acum roagă-L ca, pe robul tău care s-a mutat, cu strălucirile Sale să-l lumineze, Preacurată.

Antifonul al 5-lea, glasul al 5-lea:

Când sunt necăjit, ca David strig Ție, Mântuitorul meu: Izbăvește sufletul meu de limba vicleană.

Fericită este viața pustnicilor, a celor ce se întraripează cu dumnezeiescul dor.

Slavă... Și acum...

Prin Sfântul Duh se țin toate cele văzute, împreună cu cele nevăzute; că Însuși stăpânitor fiind, este cu adevărat Unul din Treime.

Apoi stihirile acestea, glasul al 5-lea:

Podobie: *Bucură-te, cămara...*

Cu raza feței Tale, Hristoase, luminează ca un îndurător pe acesta care s-a mutat, sălășluindu-l în loc cu verdeață, la apele odihnei Tale celei curate și dumnezeiești, întru doritele sânuri ale strămoșului Avraam, unde se vede limpede lumina Ta și se revarsă izvoarele bunătății Tale, unde cetele drepților dănțuiesc, veselindu-se de bunătatea Ta; cu aceștia așezând pe robul Tău, dăruiește-i mare milă.

Binevoiește, Îndurate, ca să-Ți cânte cu glas bine întocmit, slăvind puterea Ta, acesta care s-a mutat dintru cele trecătoare la Tine, Stăpânul tuturor și Iubitorul de oameni, dându-i să se lumineze cu frumusețea strălucirii Tale, să se îndulcească cu împărtășirea Ta cea dulce și veselă și să se

desfăteze preacurat, unde îngerii dănțuiesc împrejurul scaunului Tău, și cetele Sfinților cu bucurie stau împrejur; cu aceștia împreună dă robului Tău odihnă și mare milă.

Slavă...

Unde este adunarea Prorocilor și cetele Apostolilor și ale Mucenicilor și ale tuturor celor care din veac s-au îndreptat prin mântuitoarea Ta Pătimire și prin Sângele cu care ai răscumpărat pe omul cel robit, acolo odihnește-l pe acesta care a adormit întru credință, iertându-i greșelile, ca un iubitor de oameni; că Tu singur ai viețuit fără de păcat pe pământ, Tu singur ești sfânt, și singur slobod între morți. Pentru aceasta robului Tău dă-i odihnă și mare milă.

Și acum..., a Născătoarei:

Pe noi, cei robiți de legea păcatului, ne-ai liberat, Stăpână, ceea ce ești singura Maică Fecioară, zămislind în pântece pe Dătătorul de lege și Împăratul Hristos, prin Care ne îndreptăm prin dar și prin har. Pe Acesta acum roagă-L să așeze în cartea vieții sufletele celor ce te laudă pe tine, Maica lui Dumnezeu, ca prin mijlocirea ta, ceea ce ești cu totul fără prihană, să dobândim mântuirea cea dorită, închinându-ne Fiului tău, Care dă lumii mare milă.

Antifonul al 6-lea, glasul al 6-lea:

Spre cer ridic ochii mei, către Tine, Cuvântule: milostivește-Te spre mine ca să viez Ție.

Miluiește-ne pe noi defăimații, făcându-ne vase de bună trebuință Ție, Cuvântule.

Slavă... Și acum...

Prin Sfântul Duh este începutul a toată mântuirea: de suflă spre cineva Acesta, după vrednicie, curând îl ridică din cele de pe pământ, îl întraripează, îl crește și sus îl așază.

Apoi stihirile acestea, glasul al 6-lea:

Podobie: *Toată nădejdea...*

Cel ce ai necuprinsă milostivire spre noi și izvor nedeșertat de bunătăți dumnezeiești, mult-Milostive, pe acesta care s-a mutat la Tine, Stăpâne, sălășluiește-l în pământul celor vii, în lăcașurile cele iubite și dorite, dăruindu-i moștenirea cea pururea fiitoare. Că tu pentru toți Ți-ai vărsat sângele Tău, Hristoase, și cu prețul cel purtător de viață lumea ai răscumpărat.

Moarte de viață făcătoare răbdând Tu de bunăvoie, viață ai izvorât și desfătare veșnică ai dăruit credincioșilor; întru care așază pe acesta care a adormit întru nădejdea învierii, iertându-i lui toate păcatele cu bunătatea Ta, Cel ce ești singur fără de păcat, singur bun și iubitor de oameni, ca prin toate să se laude numele Tău, Hristoase, și, fiind mântuiți, să slăvim iubirea Ta de oameni.

Slavă...

Pe Tine, Hristoase, știindu-Te că stăpânești pe cei vii cu puterea Ta cea dumnezeiește stăpânitoare, și pe cei morți oblăduiești, Te rugăm: Pe credinciosul Tău rob, care a venit la Tine, Unule, Dătătorule de bine, odihnește-l cu aleșii Tăi, Iubitorule de oameni, în loc de odihnă, în luminile Sfinților, că voitor de milă ești și mântuiești ca un Dumnezeu pe cei pe care i-ai zidit după chipul Tău, Unule mult-Milostive.

Și acum..., a Născătoarei:

Arătatu-te-ai lăcaș cuviincios lui Dumnezeu, Preasfântă; că pe Dumnezeu L-ai încăput și L-ai născut, neispitită de nuntă, om văzut în două firi, dar într-un ipostas. Pe Acesta roagă-L, pe cel Unul-Născut și Întâi-Născut, Care te-a păzit pe tine și după naștere fecioară fără prihană, să odihnească sufletul celui adormit întru credință, în lumina și strălucirea cea nestricată și întru fericire.

Antifonul al 7-lea, glasul al 7-lea:

Robia Sionului dintru înșelăciune ai întors; și pe mine, Mântuitorule, mă viază, scoțându-mă din robia patimilor.

Cel ce seamănă în austru rele pătimiri, posturi cu lacrimi, acesta va secera snopii de bucurie ai hranei celei de viață veșnică.

Slavă... Și acum...

Prin Sfântul Duh este izvorul dumnezeieștilor vistierii, din care este înțelepciunea, înțelegerea, frica; Lui se cuvine laudă, slavă, cinste și putere.

Apoi stihirile acestea, glasul al 7-lea:

Podobie: *Toate urând...*

Mort ai fost văzut pe Cruce, Tu singurul fără de moarte, și în groapă ca un mort ai fost pus, izbăvind pe oameni din omorâre și din stricăciune și din moarte; și, ca Unul ce ești adâncul cel nedeșertat al îndurării și izvorul bunătății, sufletul robului Tău, care s-a mutat de la noi, odihnește-l.

Cu podoaba Ta cea nestricată și cu dulceața frumuseții Tale și cu razele luminii Tale celei dumnezeiești,

învrednicește, Bunule, pe acesta, care s-a mutat la Tine, să se lumineze cu arătarea strălucirii Tale celei nematerialnice, săltând cu îngerii împrejurul Tău, Stăpânul și Împăratul slavei și Domnul.

Slavă...

Cel ce ai necheltuită strălucire a darurilor, ca o vistierie neîmputinată a bogăției bunătății, Dumnezeule, pe acesta, care s-a mutat la Tine, sălășluiește-l în latura aleșilor Tăi, în locul ușurării, în casa slavei Tale, în desfătarea Raiului, în cămara fecioarelor, ca un Milostiv.

Și acum..., a Născătoarei:

Plinire a Legii ai născut pe Izbăvitorul, Care trup S-a făcut. Că îndreptare n-a fost pentru cei mai înainte de Lege, ci Hristos, acum răstignindu-Se pentru noi, ne-a îndreptat. Deci, pe tine, ceea ce ai îndrăznire ca o Maică, te rugăm: Cere de la Fiul tău cel Preamilostiv să odihnească sufletul acestuia care s-a mutat de la noi.

Antifonul al 8-lea, glasul al 8-lea:

Din tinerețile mele vrăjmașul mă ispitește și cu desfătări mă aprinde; dar eu nădăjduind spre Tine, Doamne, îl biruiesc pe el.

Cei ce urăsc Sionul, să se facă, mai înainte de a se smulge, ca o iarbă; că va tăia Hristos grumajii lor cu tăiere de chin.

Slavă... Și acum...

Prin Sfântul Duh viază toate, lumină din lumină, Dumnezeu mare; împreună cu Tatăl, Îl lăudăm pe El și cu Cuvântul.

Apoi stihirile acestea, glasul al 8-lea:

Podobie: *O, preaslăvită minune...*

Ca un împărat mi-ai scris mie liberare, ca și cu niște vopsele roșii înroșindu-Ți degetele Tale, Stăpâne, cu sângele Tău. Și acum cu credință Te rugăm: Cu cei întâi-născuți ai Tăi numără-l și învrednicește-l să dobândească bucuria drepților Tăi, pe acesta care s-a mutat la Tine, Milostive.

Sfințitor ai fost ca un om, junghiindu-Te pe Tine; jertfă Te-ai adus Tatălui, scoțând pe om din stricăciune. Deci, ca un iubitor de oameni, pe acesta care s-a mutat la Tine, în latura celor vii îl așază, unde râurile desfătării se revarsă, unde izvorăsc izvoarele viețuirii celei veșnice.

Slavă...

Cu adâncul înțelepciunii Tale celei de negrăit pui hotar vieții și mai înainte vezi moartea, și la altă viață muți pe om. Deci pe acesta, pe care l-ai luat, așază-l la apele odihnei, întru strălucirea Sfinților, Doamne, unde este glasul bucuriei și al laudei.

Și acum..., a Născătoarei:

Ceea ce ai zămislit pe Cuvântul lui Dumnezeu Cel fără de început și Dumnezeu, cu îndrăznirea ta cea de Maică, roagă-L cu dinadinsul să așeze pe robul tău unde este dănțuirea cea neîncetată a celor ce se veselesc și te laudă pe tine, unde sunt luminile cele veșnice și dulcele glas al celor ce prăznuiesc, Născătoare de Dumnezeu.

Apoi diaconul rostește ectenia pentru morți, și preotul Rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...** și ecfonisul (caută-le la pagina 242), iar după aceea condacul, glasul al 8-lea:

Cu sfinții odihnește, Hristoase, sufletul adormitului robului Tău unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit.

Icos

Tu singur ești fără de moarte, Cel ce ai făcut și ai zidit pe om; iar noi pământenii din pământ suntem zidiți și în același pământ vom merge, precum ai poruncit, Cel ce m-ai zidit și mi-ai zis: pământ ești și în pământ vei merge, unde toți pământenii mergem, făcând tânguire de îngropare cântarea: Aliluia.

Și iarăși se cântă: **Cu sfinții odihnește, Hristoase, sufletul robului Tău...**

Și îndată Fericirile, glasul al 2-lea:

Întru împărăția Ta când vei veni, pomenește-ne pe noi, Doamne.

Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor.

Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

Fericiți cei flămânzi și însetați de dreptate, că aceia se vor sătura.

Fericiți cei milostivi că aceia se vor milui.

Pomenește-ne și pe noi, Îndurate, precum ai pomenit pe tâlharul, întru împărăția cerurilor.

Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Toți cei ce se tem de Dumnezeu, acolo se vor veseli de El, întru împărăția cerurilor.

Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Pe cel ce întru pustnicie Ți-a slujit Ție, Hristoase, și dreptei credințe pe pământ, preamărește-l, Mântuitorule, în ceruri.

Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

Pe acesta care întru credință și întru nădejde, cu cuviință dumnezeiască și cu dragoste, a viețuit pe pământ, preamărește-l, Mântuitorule, în ceruri.

Fericiți veți fi când, din pricina Mea, vă vor ocărî pe voi și vă vor prigoni și, minținд, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră.

Odihnește pe robul Tău, Dumnezeule, cu Sfinții, ca un bun, întru împărăția cerurilor.

Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.

Pe cel ce a lăsat lumea, și în viață cinstită a viețuit cu dreaptă credință, preamărește-l, Mântuitorule, în ceruri.

Slavă...

Credincioșii ținând cu credință o stăpânire dumnezeiască, în trei fețe să o slăvim cu dreaptă cuviință.

Și acum..., a Născătoarei:

Toți te fericim pe tine, Curată, că fără de sămânță ai născut cu trup pe Dumnezeu, Împăratul cerurilor.

Prochimen, glasul al 6-lea:

Fericită este calea în care mergi astăzi, suflete, că s-a pregătit ție loc de odihnă.

Stih: **Întoarce-te, suflete al meu, la odihna ta, că Domnul bine a făcut ție.**

Urmează Apostolul și Evanghelia, pe care caută-le la slujba înmormântării mirenilor (paginile 269-271). Și după aceasta diaconul rostește ectenia întreită pentru morți, iar arhiereul sau protosul zice Rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...** și ecfonisul: **Că tu ești învierea și viața...,** apoi se face sărutarea icoanei sau a sfintei cruci aflată pe pieptul răposatului, timp în care se cântă aceste stihiri, glasul al 2-lea, podobie: **Când de pe lemn...**

Veniți, fraților, să dăm mortului sărutarea cea mai de pe urmă, mulțumind lui Dumnezeu; că acesta a ieșit din rudenia sa și de groapă se apropie, nemaiîngrijindu-se de cele deșarte și de trupul cel mult-pătimitor. Unde sunt acum rudele și prietenii, că, iată, ne despărțim? Să ne rugăm ca Domnul să-i facă odihnă.

Toate mădularele trupului se văd acum netrebnice; cele ce puțin mai înainte erau mișcătoare, toate sunt nelucrătoare, moarte, nesimțitoare; că ochii au apus, picioarele s-au legat, mâinile și auzul au încetat, limba cu tăcere s-a îngrădit și gropii se dă. Cu adevărat deșertăciune sunt toate cele omenești.

Ce despărțire este, o, fraților, ce tânguire, ce plângere în ceasul de acum! Deci, veniți să sărutăm pe cel ce puțin mai înainte a fost cu noi. Că se dă gropii, cu pământ se acoperă, în întuneric se sălășluiește, cu morții se îngroapă. Toate rudele și prietenii, acum când ne despărțim, să ne rugăm ca Domnul să-i facă odihnă.

Ce este viața noastră? Adevărat floare și fum și rouă de dimineață. Deci, veniți să ne uităm cu jale în morminte. Unde este frumusețea trupului, unde sunt tinerețile? Unde sunt ochii și chipul trupului? Toate s-au veștejit ca iarba, toate au pierit. Veniți să cădem la Hristos cu lacrimi.

Acum toată mărirea cea înșelătoare a deșertăciunii vieții se desface; pentru că sufletul a părăsit lăcașul său, vasul s-a spart, lutul s-a făcut negru, fără glas, fără simțire, mort, nemișcat; pe care petrecându-l la groapă, să ne rugăm Domnului ca să-i dea odihnă în veci.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei, glasul al 6-lea:

Mântuiește pe cei ce nădăjduiesc în tine, Maica Soarelui celui neapus, Născătoare de Dumnezeu, și, te rugăm, fă milostiv pe preabunul Dumnezeu prin rugăciunile tale, ca să dea odihnă celui ce a răposat acum, acolo unde sufletele drepților se odihnesc; să-l arate moștenitor bunătăților celor dumnezeiești în lăcașurile drepților, întru pomenire veșnică, ceea ce ești cu totul fără prihană.

Alte stihiri, glasul al 8-lea:

Scăpând din marea cea pururea tulburată a lumii, a alergat la limanul Tău acesta care s-a mutat întru credință. Ci, întru liniștea Ta și întru desfătarea cea pururea viețuitoare cu Sfinții, îndreptându-l, Hristoase, fă odihnă sufletului robului Tău.

Glasul al 4-lea:

Astăzi s-a plinit glasul cel de-a pururea lăudat al dumnezeiescului David, care zice: „Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului, așa va înflori." Că acela pe care cu puțin mai înainte l-am văzut viu și grăind, iată, zace de față mort, nemișcat, fără de suflare; a ieșit și s-a dus din acestea de aici, acolo unde este plata pentru fapte, acolo unde este bucuria tuturor Sfinților; cu care odihnește pe acesta care a răposat, Dumnezeule, ca un milostiv și iubitor de oameni.

Glasul al 8-lea:

Atottiitorule, Doamne, sufletul robului Tău odihnește-l în lăcașurile drepților, unde lumina Ta strălucește tuturor celor vrednici, Unule mult-milostive.

Alta, același glas:

Am părăsit rudenia mea și am lăsat cealaltă viață a mea, și la Tine am scăpat; Doamne, mântuiește-mă.

A Născătoarei:

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, împacă viața noastră, a celor ce strigăm Ție: Dătătorule de viață, Doamne, slavă Ție.

Și îndată după sărutare, se zic troparele acestea: **Cu duhurile drepților... Întru odihna Ta... Slavă... Tu ești Dumnezeu... Și acum... Una Curată...** Diaconul rostește ectenia pentru morți, iar preotul Rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...** și ecfonisul: **Că tu ești învierea și viața...** și otpustul: **Cel ce a înviat din morți...** (caută-le la paginile 241-243).

Luând patul cu trupul, dacă cel adormit este ieromonah sau arhiereu, se înconjoară biserica, și apoi este dus la mormânt cântând stihirile lui Ioan Damaschin monahul, care s-au pus la înmormântarea mirenilor: **Care desfătare lumească...** și celelalte toate (caută-le la paginile 265-267). Și, până la mormânt, este pus trupul jos de trei ori, când se rostește ectenia întreită pentru morți și rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...**, iar sosind la groapă, se așază trupul în groapă. Apoi preotul, luând țărână cu lopata, aruncă cruciș deasupra trupului, zicând: **Al Domnului este pământul și plinirea lui...** și varsă în groapă cenușa din cădelniță, zicând troparul acesta:

Cu semnul Crucii Tale, Iubitorule de oameni, moartea s-a omorât, iadul s-a prădat, și cei morți de demult sculându-se au adus Ție laudă. Pentru aceasta strigăm Ție, Hristoase Dumnezeule: Pe acesta, care s-a mutat de la noi, odihnește-l unde este lăcașul tuturor celor ce se veselesc întru Tine, ca să slăvească Dumnezeirea Ta.

Și după obicei se astupă groapa, zicând troparele, glasul al 8-lea:

Pământule, deschide-te și primește pe cel zidit din tine mai înainte cu mâna lui Dumnezeu, care acum iarăși se

întoarce la tine, cel ce l-ai născut; că Ziditorul a luat ceea ce a fost după chipul Său, iar tu primește trupul lui, ca pe unul ce este al tău.

Precum ai zis, Doamne, Martei: Eu sunt Învierea și cu fapta ai plinit cuvântul chemând din iad pe Lazăr, așa și pe robul Tău, ne rugăm Ție Mântuitorule, cu drepții odihnește-l, ca un singur milostiv și iubitor de oameni.

Frații mei cei sufletești și împreună-nevoitori, nu mă uitați pe mine când vă rugați către Domnul; ci, văzând mormântul meu, aduceți-vă aminte de dragostea mea, și rugați pe Hristos ca să așeze sufletul meu cu drepții.

Diaconul rostește ectenia pentru morți, iar preotul zice Rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...** și ecfonisul: **Că Tu ești învierea și viața...** Preotul: **Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție.** Cântărețul: **Slavă..., Și acum..., Doamne, miluiește** (de trei ori), **Părinte, binecuvintează.** Preotul zice otpustul: **Cel ce a înviat din morți...** Iar toți câți se află la înmormântare fac 12 metanii mici (închinăciuni) pentru fratele lor cel adormit, zicând: **Odihnește, Doamne, sufletul robului Tău (N).** Și apoi se întorc la chiliile lor.

Învățătură cum să se înmormânteze arhiereii

Pe arhiereul răposat mai întâi îl spală numai cu apă, cu buretele cruciș, ca la Sfântul Botez: la frunte, la ochi, la buze, la piept, la mâini și la genunchi; apoi ca pe cel ce este cu totul sfințit, îl îmbracă cu hainele sale curate și pe deasupra îl îmbracă cu veșmintele arhierești; apoi i se pune încălțăminte nouă în picioare, iar în mâini i se pune Sfânta Evanghelie, ca unul ce a viețuit după Evanghelie și și-a dat lui Dumnezeu sufletul; iar trupul cel sfințit cu sfințire se dă pământului. Se aduce apoi tămâie lui Dumnezeu spre arătarea cucerniciei și a dreptei lui credințe, care este ca o mireasmă curată și plăcută. Deci ridicându-l, îl duc cu făclii în biserică, spre închipuirea luminii celei dumnezeiești, unde se face slujba după rânduiala înmormântării călugărilor.

RÂNDUIALA ÎNMORMÂNTĂRII ÎN SĂPTĂMÂNA LUMINATĂ

Știut să fie că, dacă va răposa vreunul dintre creștini de Sfintele Paști sau în orice zi din Săptămâna Luminată, până la Duminica Tomii, nu se cântă slujba obișnuită a înmormântării, pentru mărirea și cinstea sărbătorii Învierii și pentru că acestea sunt zile de bucurie și de veselie, iar nu de jale și de plângere, căci toți câți murim în nădejdea învierii și a vieții celei veșnice, în Hristos înviem.

RÂNDUIALA CE SE FACE LA CASA RĂPOSATULUI

Deci venind preotul cu cântăreții în casa în care zace trupul celui adormit pus în sicriu, își pune epitrahilul și, căzând ca de obicei, începe:

Binecuvântat este Dumnezeul nostru..., apoi preotul cântă troparul, glasul al 5-lea:

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le (de trei ori).

Apoi zice stihurile acestea:

Stih 1: **Să învieze Dumnezeu, și să se risipească vrăjmașii Lui, și să fugă de la fața Lui cei ce-L urăsc pe El.**

Iar cântăreții cântă după fiecare stih: **Hristos a înviat din morți...**

Stih 2: **Precum se împrăștie fumul și nu mai este; precum se topește ceara de la fața focului.**

Stih 3: **Așa să piară păcătoșii de la fața lui Dumnezeu, iar drepții să se veselească.**

Stih 4: **Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru ea.**

Slavă..., Hristos a înviat..., Și acum..., Hristos a înviat...

Și diaconul zice ectenia pentru morți: **Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...,** iar preotul rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...** (caută-le la pag. 242). Și, după ecfonis, se citește **Învierea lui Hristos văzând...,** apoi se face otpustul și se cântă: de două ori **Veșnica pomenire** și în încheiere **Hristos a înviat.** Iar când sunt gata cele ale înmormântării, ridicând sicriul, pornesc spre biserică, mergând înainte preoții cu diaconii, după dânșii cântăreții și tot poporul, cântând **Hristos a înviat** sau Canonul Paștilor: **Ziua învierii, să ne luminăm, popoare...,** cât se va putea, până ajung la biserică.

SLUJBA ÎN BISERICĂ

După ce intră în biserică, pun sicriul pe masă și preotul cădește după obicei, apoi dă binecuvântarea: **Binecuvântat este Dumnezeul nostru...** Se cântă **Hristos a înviat** de trei ori apoi se începe Canonul Paștilor.

Cântarea I, glasul I

Irmosul:

Ziua învierii, să ne luminăm, popoare! Paștile Domnului, Paștile! Că, din moarte la viață și de pe pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce cântăm cântare de biruință.

Să ne curățim simțirile și să vedem pe Hristos strălucind cu neapropiata lumină a Învierii. Și, cântându-I cântare de biruință, luminat să-L auzim zicând: bucurați-vă!

Cerurile, după cuviință, să se veselească și pământul să se bucure. Și să prăznuiască toată lumea cea văzută și cea nevăzută, că a înviat Hristos, Bucuria cea veșnică.

Apoi ectenia mică și ecfonisul:

Că a Ta este stăpânirea și a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

De obicei se zic ectenii numai după Cântările a 3-a și a 6-a.

Cântarea a 3-a

Irmosul:

Veniți să bem băutură nouă, nu din piatră stearpă făcută cu minune, ci din izvorul nestricăciunii, cel izvorât din mormântul lui Hristos, întru care ne întărim.

Acum toate s-au umplut de lumină: și cerul și pământul și cele de dedesubt. Deci, să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru Care s-a întărit.

Ieri m-am îngropat împreună cu Tine, Hristoase; astăzi mă ridic împreună cu Tine, înviind Tu; răstignitu-m-am ieri împreună cu Tine, Însuți împreună mă preamărește, Mântuitorule, întru împărăția Ta.

Diaconul rostește ectenia mică pentru morți, iar preotul zice ecfonisul: Că Tu ești învierea și viața...

Apoi I P A C O I, glasul al 4-lea:

Venind, mai înainte de dimineață, cele ce au fost cu Maria și, aflând piatra răsturnată de pe mormânt, au auzit de la înger: Pentru ce căutați, printre morți, ca pe un om, pe Cel ce este Lumina cea pururea fiitoare? Vedeți giulgiurile cele de îngropare. Alergați și propovăduiți lumii că a înviat Domnul, omorând moartea, pentru că este Fiul lui Dumnezeu, Care mântuiește neamul omenesc.

Cântarea a 4-a

Irmosul:

La dumnezeiasca strajă, de Dumnezeu-grăitorul Avacum să stea împreună cu noi și să arate pe îngerul cel purtător de lumină, care a grăit cu mare glas: Astăzi este mântuirea lumii, că a înviat Hristos, ca un atotputernic.

Parte bărbătească a fost Hristos, ca Unul ce a deschis pântecele fecioresc, iar ca o hrană, Mielușel S-a chemat. Și fără prihană a fost Paștile noastre, ca Cel ce n-a gustat întinăciune; și, ca un Dumnezeu adevărat, desăvârșit S-a numit.

Ca un mielușel de un an, Cununa cea binecuvântată de noi, Hristos, de voie pentru toți S-a jertfit, Paștile cele curățitoare; și iarăși, din mormânt, a strălucit nouă frumos Soarele dreptății.

Dumnezeiescul părinte David înaintea chivotului umbrei a săltat jucând; iar noi, poporul cel sfânt al lui Dumnezeu, văzând plinirea celor închipuite, să ne veselim dumnezeiește, că a înviat Hristos, ca un atotputernic.

Ecfonis: **Că bun și iubitor de oameni...**

Cântarea a 5-a

Irmosul:

Să alergăm dis-de-dimineață și, în loc de mir, cântare să aducem Stăpânului; și să vedem pe Hristos, Soarele dreptății, tuturor viață răsărind.

Milostivirea Ta cea nemăsurată văzând-o cei ținuți în legăturile iadului, spre lumină se grăbeau, Hristoase, cu picioare sprintene, lăudând Paștile cele veșnice.

Să ne apropiem, purtătorilor de lumină, de Hristos, Care a ieșit din mormânt ca un mire; și să prăznuim, împreună cu cetele cele iubitoare de praznice, Paștile lui Dumnezeu cele mântuitoare.

Apoi ecfonis: Că s-a sfințit și s-a preaslăvit...

Cântarea a 6-a

Irmosul:

Pogorâtu-Te-ai în cele mai de jos ale pământului și ai sfărâmat încuietorile cele veșnice, care țineau pe cei legați, Hristoase; iar a treia zi, precum Iona din chit, ai înviat din mormânt.

Păzind pecețile întregi, Hristoase, ai înviat din mormânt, Cel ce n-ai stricat cheile Fecioarei cu nașterea Ta, și ne-ai deschis nouă ușile Raiului.

Mântuitorul meu, ca un Dumnezeu, pe Tine însuți de voie aducându-Te Tatălui, jertfă vie și nejertfită, ai sculat pe Adam, împreună cu tot neamul, înviind din mormânt.

Diaconul rostește ectenia pentru morți, iar preotul zice ecfonisul: Că Tu ești învierea și viața...

Apoi CONDACUL

Cu sfinții odihnește, Hristoase, sufletul adormitului robului Tău, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit.

ICOSUL

Tu singur ești fără de moarte, Cel ce ai făcut și ai zidit pe om; iar noi pământenii din pământ suntem zidiți și în același pământ vom merge, precum ai poruncit Cel ce m-ai zidit și mi-ai zis: Pământ ești și în pământ vei merge, unde toți

pământenii mergem, făcând tânguire de îngropare cântarea: Aliluia.

Și iarăși: Cu sfinții odihnește... Diaconul zice: Domnului să ne rugăm. Preotul: Că Sfânt ești Dumnezeul nostru și întru sfinți Te odihnești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Apoi se cântă de trei ori: Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat. Aliluia.

După aceea Apostolul din Faptele Apostolilor, al zilei în care se face înmormântarea, iar dacă nu se va afla Apostolul, se citește cel de la înmormântarea cea de obște (pag. 269-271). Apoi se citește Evanghelia tot de acolo sau aceasta, întâia a Învierii:

Diaconul: Înțelepciune. Drepți. Să ascultă Sfânta Evanghelie. Preotul: Pace tuturor. Strana: Și duhului tău. Preotul: Din *Sfânta Evanghelie de la Matei*, citire: (28: 16–20) Diaconul: Să luăm aminte. Preotul:

În vremea aceea, cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus. Și, văzându-L, I s-au închinat, ei care se îndoiseră. Și, apropiindu-Se Iisus, le-a vorbit lor zicând: Mi s-a dat toată puterea în cer și pe pământ. Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă; și, iată, Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție. După aceea se cântă:

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia Celui fără de păcat. Crucii Tale ne

închinăm, Hristoase, și sfântă învierea Ta o lăudăm și o slăvim, că Tu ești Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu știm; numele Tău numim. Veniți, toți credincioșii, să ne închinăm sfintei învierii lui Hristos, că, iată, a venit prin Cruce bucurie la toată lumea. Totdeauna, binecuvântând pe Domnul, lăudăm învierea Lui, că, răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat (de trei ori).

Și stihira, glasul al 6-lea:

Înviind Iisus din mormânt, precum a zis mai înainte, ne-a dăruit nouă viață veșnică și mare milă (de trei ori).

Cântarea a 7-a

Irmosul:

Cel ce a izbăvit pe tineri din cuptor, făcându-Se om, pătimește ca un muritor; și, prin patimă, pe cel muritor îl îmbracă în podoaba nestricăciunii, Cel unul binecuvântat, Dumnezeul părinților și preaslăvit.

Femeile, cele de Dumnezeu înțelepțite, cu miruri către Tine au alergat; și bucurându-se, s-au închinat Ție, Dumnezeului celui viu, pe Care, ca pe un mort, cu lacrimi Te căutau; și Paștile cele de taină, ucenicilor Tăi, Hristoase, le-au binevestit.

Prăznuim omorârea morții, sfărâmarea iadului și începutul altei vieți, veșnice; și, săltând, lăudând pe Pricinuitorul, Cel unul binecuvântat, Dumnezeul părinților și preaslăvit.

Cât este de sfântă, cu adevărat, și mult prăznuită această noapte de mântuire și strălucită, mai înainte vestitoare fiind a zilei celei purtătoare de lumină, a Învierii, întru care Lumina cea fără de ani din mormânt cu trupul tuturor a strălucit.

Ectenia mică și ecfonisul: **Fie stăpânirea Împărăției...**

Cântarea a 8-a

Irmosul:

Această vestită și sfântă zi, cea dintâi a săptămânii, împărătească și doamnă, al praznicelor praznic și sărbătoare este a sărbătorilor, întru care binecuvântăm pe Hristos în veci.

Veniți, în ziua cea vestită a Învierii, să ne împărtășim din rodul cel nou al viței, din veselia cea dumnezeiască și din împărăția lui Hristos, lăudându-L pe El ca pe un Dumnezeu în veci.

Ridică împrejur ochii tăi, Sioane, și vezi, că, iată, au venit la tine fiii tăi, ca niște făclii de Dumnezeu luminate, de la apus și de la miazănoapte, și de la miazăzi și de la răsărit, întru tine binecuvântând pe Hristos în veci.

Părinte atotțiitorule și Cuvântule și Duhule, fire ce ești una în trei Ipostasuri, mai presus de ființă și de dumnezeire, întru Tine ne-am botezat și pe Tine bine Te cuvântăm întru toți vecii.

Ectenia și ecfonisul: **Că s-a binecuvântat...**

Cântarea a 9-a

Stih: **Îngerul a strigat celei pline de har: Curată Fecioară, bucură-te și iarăși zic, bucură-te, că Fiul tău a înviat a treia zi din mormânt.**

Irmosul:

Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că slava Domnului peste tine a răsărit; saltă acum și te bucură, Sioane, iar tu, curată Născătoare de Dumnezeu, veselește-te întru învierea Celui născut al tău.

Stih: Mărește, sufletul meu, pe Cel ce a pătimit de bunăvoie și a fost îngropat și a înviat a treia zi din mormânt.

O, dumnezeiescul, o, iubitul, o, preadulcele Tău glas - căci cu noi ai făgăduit să fii, cu adevărat, până la sfârșitul veacului, Hristoase - pe care ancoră de nădejde având-o noi, credincioșii, ne bucurăm.

Stih: Hristos, Paștile cele noi, Jertfa cea vie jertfită, Mielușelul lui Dumnezeu, Care ridică păcatul lumii.

O, Paștile cele mari și preasfințite, Hristoase! O, Înțelepciunea și Cuvântul și Puterea lui Dumnezeu! Dă-ne nouă să ne împărtășim cu Tine, mai adevărat, în ziua cea neînserată a împărăției Tale.

Ectenia mică și ecfonisul:

Că pe Tine Te laudă toate Puterile cerești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântăreții: Amin.

LUMINÂNDA

Cu trupul adormind, ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând și moartea pierzând-o; Paștile nestricăciunii, lumii de mântuire (de trei ori).

Apoi Binecuvântările Învierii, glasul al 5-lea:

Binecuvântat ești, Doamne, învață-ne pe noi îndreptările Tale.

Soborul îngeresc s-a mirat văzându-Te pe Tine, între cei morți socotit fiind, și puterea morții, Mântuitorule, stricând și împreună cu Tine pe Adam ridicând, și din iad pe toți slobozindu-i.

Binecuvântat eşti, Doamne...

Pentru ce miruri, din milostivire, cu lacrimi amestecaţi, o ucenicelor? Îngerul, cel ce a strălucit la mormânt, a zis mironosiţelor: Vedeţi voi groapa şi înţelegeţi că Mântuitorul a înviat din mormânt.

Binecuvântat eşti, Doamne...

Foarte de dimineaţă, mironosiţele au alergat la mormântul Tău, tânguindu-se, dar înaintea lor a stat îngerul şi a zis: Vremea tânguirii a încetat, nu mai plângeţi, ci Apstolilor spuneţi învierea.

Binecuvântat eşti, Doamne...

Mironosiţele femei, cu miruri venind la groapa Ta, Mântuitorule, au plâns; dar îngerul către ele a grăit, zicând: Pentru ce socotiţi pe Cel viu cu cei morţi? Căci, ca un Dumnezeu, a înviat din mormânt.

Slavă..., a Treimii:

Închinămu-ne Tatălui şi Fiului Acestuia şi Duhului celui Sfânt, Sfintei Treimi întru o fiinţă, cu serafimii strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt eşti Doamne.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Pe Dătătorul de viaţă născându-L, Fecioară, de păcat pe Adam l-ai izbăvit şi bucurie Evei în locul întristării i-ai dăruit, iar pe cei căzuţi din viaţă i-a îndreptat la aceeaşi Cel ce S-a întrupat din tine Dumnezeu şi om.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule.

Şi, după Binecuvântările Învierii, îndată se cântă stihirile Paştilor, acelaşi glas, în vremea cărora se dă celui răposat sărutarea cea mai de pe urmă:

Stih: Să învieze Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii Lui și să fugă de la fața Lui cei ce-L urăsc pe El.

Paștile cele sfințite astăzi nouă s-au arătat, Paștile cele noi și sfinte, Paștile cele de taină, Paștile cele preacinstite, Paștile Hristos-Izbăvitorul; Paștile cele fără prihană, Paștile cele mari, Paștile credincioșilor, Paștile care au deschis nouă ușile raiului, Paștile cele ce sfințesc pe toți credincioșii.

Stih: Precum se împrăștie fumul și nu mai este; precum se topește ceara de fața focului.

Veniți de la mormânt, femei binevestitoare, și ziceți Sionului: Primește de la noi bunele vestiri de bucurie ale învierii lui Hristos; veselește-te, saltă și te bucură, Ierusalime, pe Împăratul-Hristos văzându-L ca pe un mire ieșind din mormânt.

Stih: Așa să piară păcătoșii de la fața lui Dumnezeu, iar drepții să se veselească.

Mironosițele femei, foarte de dimineață, stând înaintea mormântului Dătătorului de viață, aflat-au înger pe piatră șezând, și acela, grăind către ele, așa a zis: Ce căutați pe Cel viu cu cei morți? Ce plângeți pe Cel nestricăcios ca și cum ar fi întru stricăciune? Mergând, propovăduiți ucenicilor Lui.

Stih: Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim întru ea.

Paștile cele frumoase, Paștile Domnului, Paștile! Paștile cele preacinstite nouă ne-au răsărit! Paștile, cu bucurie unul cu altul să ne îmbrățișăm. O, Paștile, izbăvire de întristare! Că astăzi, din momânt, ca dintr-o cămară strălucind Hristos, pe femei de bucurie le-a umplut, zicând: vestiți Apostolilor.

Slavă... Și acum..., glasul al 5-lea:

Ziua Învierii! Și să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem: fraților, și celor ce ne urăsc pe noi. Să iertăm toate pentru înviere și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le.

Apoi diaconul rostește ectenia întreită pentru morți, iar arhiereul sau preotul citește cu glas mare, aproape de cel adormit, rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...** și rugăciunile de iertare cu celelalte cântări și rânduieli (caută-le la pag. 271–274). După aceea se face otpustul Paștilor: **Hristos, Cel ce a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le, adevăratul nostru Dumnezeu...** apoi se zice: **Întru fericita adormire, veșnică odihnă dă Doamne...** și se cântă de două ori **Veșnica pomenire...,** iar a treia oară **Hristos a înviat...**

LA MORMÂNT

Apoi ieșind din biserică, este dus cel adormit la groapă, cântându-se stihira: **Ziua Învierii! Și să ne luminăm...** și **Hristos a înviat...** Și este înmormântat cu mulțumire și cu bucurie, zicând cele scrise la Rânduiala înmormântării mirenilor (caută la pag. 278). Se cântă și troparul:

Pământule, deschide-te și primește pe cel zidit din tine mai înainte cu mâna lui Dumnezeu, care acum iarăși se întoarce la tine, cel ce l-ai născut; că Ziditorul a luat ceea ce a fost după chipul Său, iar tu primește trupul lui, ca pe unul ce este al tău.

Să se știe că, la înmormântarea pruncilor în Săptămâna Luminată, se săvârșește slujba de mai sus, cu observația că în locul rugăciunii: **Dumnezeul duhurilor...** se va rosti rugăciunea: **Doamne, Iisuse Hristoase...** (pag. 283) de la *Slujba înmormântării pruncilor.* De asemenea, în locul rugăciunilor finale de dezlegare se va citi rugăciunea aflată după Evanghelie în cadrul *Slujbei înmormântării pruncilor:* **Doamne, Cel ce păzești pruncii...** (pag. 293).

EVANGHELII CE SE CITESC LA „STÂLPI”

EVANGHELIILE ÎNVIERII

(1)

Din *Sfânta Evanghelie de la Matei*

(28: 16–20)

În vremea aceea, cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus. Și, văzându-L, I s-au închinat, ei care se îndoiseră. Și, apropiindu-Se, Iisus le-a vorbit lor, zicând: Mi s-a dat toată puterea în cer și pe pământ. Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, și, iată, Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin!

(2)

Din *Sfânta Evanghelie de la Marcu*
(16: 1–8)

În vremea aceea, după ce a trecut ziua sâmbetei, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, și Salomeea au cumpărat miresme, ca să vină să ungă trupul lui Iisus. Și dis-de-dimineață, în ziua cea dintâi a săptămânii, pe când răsărea soarele, au venit la mormânt. Și ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului? Dar, ridicându-și ochii, au văzut că piatra, care era foarte mare, fusese răsturnată. Și, intrând în mormânt, au văzut un tânăr șezând în partea dreaptă, îmbrăcat în veșmânt alb, și s-au spăimântat. Iar el le-a zis: Nu vă înspăimântați! Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus. Dar mergeți și spuneți ucenicilor Lui și lui Petru că merge în Galileea, mai înainte de voi; acolo Îl veți vedea, după cum v-a spus vouă. Și ieșind, au fugit de la mormânt, că erau cuprinse de frică și de uimire, și nimănui nimic n-au spus, căci se temeau.

(3)

Din *Sfânta Evanghelie de la Marcu*
(16: 9–20)

În vremea aceea, după ce a înviat dimineața, în ziua cea dintâi a săptămânii, Iisus S-a arătat întâi Mariei Magdalena, din care scosese șapte demoni. Ea, mergând, a vestit pe cei ce fuseseră cu El și care se tânguiau și plângeau. Iar ei, auzind că este viu și că a fost

văzut de ea, n-au crezut. După aceea, S-a arătat în alt chip, la doi dintre ei, care mergeau pe drum, ducându-se la câmp. Și aceia, mergând, au vestit celorlalți, dar nici pe ei nu i-au crezut. La urmă, pe când cei unsprezece ședeau la masă, li S-a arătat și i-a mustrat pentru necredința și împietrirea inimii lor, căci n-au crezut pe cei care-L văzuseră înviat. Și le-a zis: Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura. Cel ce va crede și se va boteza se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi. Iar celor ce vor crede, le vor urma minunile acestea: în numele Meu, demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi, șerpi vor lua în mână și, chiar ceva dătător de moarte de vor bea, nu-i va vătăma; peste cei bolnavi își vor pune mâinile și se vor face sănătoși. Deci, Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ei, S-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu. Iar ei, plecând, au propovăduit pretutindeni și Domnul lucra împreună cu ei și întărea cuvântul, prin minunile ce urmau. Amin.

(4)

Din *Sfânta Evanghelie de la Luca*
(24: 1–12)

În ziua cea dintâi a săptămânii, dis-de-dimineață, au venit femeile la mormânt, aducând miresmele pe care le pregătiseră. Ele au găsit piatra răsturnată de pe mormânt și, intrând, nu au găsit trupul Domnului Iisus. Și, fiind ele încă nedumerite de aceasta, iată doi bărbați au stat înaintea lor, în veșminte strălucitoare. Atunci ele, înfricoșându-se, și-au plecat fața la pământ. Ei însă au zis către ele: De ce căutați pe Cel viu

între cei morți? Nu este aici, ci a înviat. Aduceți-vă aminte cum v-a spus vouă, fiind încă în Galileea, zicând că Fiul Omului trebuie să fie dat în mâinile oamenilor păcătoși și să fie răstignit, iar a treia zi să învieze. Atunci ele și-au adus aminte de cuvintele Lui. Și întorcându-se de la mormânt, au vestit toate acestea celor unsprezece și tuturor celorlalți. Iar ele erau: Maria Magdalena, Ioana, Maria lui Iacov și celelalte împreună cu ele, care ziceau către Apostoli acestea. Dar spusele femeilor au părut înaintea lor ca o minciună și nu le-au crezut. Însă Petru, ridicându-se, a alergat la mormânt și, aplecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând. Și a plecat, mirându-se în sine de cele întâmplate.

(5)

Din *Sfânta Evanghelie de la Luca*

(24: 12–35)

În vremea aceea, Petru, ridicându-se, a alergat la mormânt și, aplecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând. Și a plecat, mirându-se în sine de cele întâmplate. Și, iată, doi dintre ucenici mergeau, în aceeași zi, la un sat care era departe de Ierusalim ca la șaizeci de stadii, al cărui nume era Emaus. Și aceia vorbeau între ei despre toate întâmplările acestea. Și, pe când vorbeau și se întrebau între ei, însuși Iisus, apropiindu-Se, mergea împreună cu ei. Dar ochii lor erau ținuți ca să nu-L cunoască. Atunci El le-a zis: Ce sunt cuvintele acestea pe care le schimbați unul cu altul în drumul vostru și de ce sunteți triști? Și, răspunzând cel

al cărui nume era Cleopa, a zis către El: Tu singur eşti străin în Ierusalim şi nu ştii cele ce s-au întâmplat în el zilele acestea? Şi El le-a zis: Care? Iar ei I-au răspuns: Cele despre Iisus Nazarineanul, Care era proroc puternic în faptă şi în cuvânt înaintea lui Dumnezeu şi a întregului popor, cum L-au osândit la moarte şi L-au răstignit arhiereii şi mai-marii noştri. Noi, însă, nădăjduiam că El este Cel ce avea să izbăvească pe Israel; şi, cu toate acestea, astăzi este a treia zi de când s-au petrecut acestea. Dar şi nişte femei de ale noastre ne-au înspăimântat, ducându-se dis-de-dimineaţă la mormânt şi, negăsind trupul Lui, au venit zicând că au văzut arătare de îngeri, care le-au spus că El este viu. Iar unii dintre noi s-au dus la mormânt şi au găsit aşa precum spuseseră femeile, dar pe El nu L-au văzut. Atunci El a zis către ei: O, nepricepuţilor şi zăbavnici cu inima ca să credeţi toate câte au spus prorocii! Nu trebuia, oare, ca Hristos să pătimească acestea şi să intre în slava Sa? Şi, începând de la Moise şi de la toţi prorocii, le-a tâlcuit lor, din toate Scripturile, cele scrise despre El. Şi s-au apropiat de satul unde se duceau, iar El se făcea că merge mai departe. Dar ei Îl rugau stăruitor, zicând: Rămâi cu noi că este spre seară şi s-a plecat ziua. Şi a intrat să rămână cu ei. Şi, când a stat împreună cu ei la masă, luând El pâinea, a binecuvântat şi, frângând, le-a dat lor. Atunci s-au deschis ochii lor şi L-au cunoscut; dar El S-a făcut nevăzut de lângă ei. Şi au zis unul către altul: Oare nu ardea în noi inima noastră, când ne vorbea pe cale şi când ne tâlcuia Scripturile? Şi, ridicându-se în

ceasul acela, sculându-se, s-au întors la Ierusalim și au găsit adunați pe cei unsprezece și pe cei ce erau împreună cu ei, care ziceau că a înviat cu adevărat Domnul și S-a arătat lui Simon. Și ei au spus cele petrecute pe cale și cum a fost cunoscut de ei la frângerea pâinii.

(6)

Din *Sfânta Evanghelie de la Luca*

(24: 36–53)

În vremea aceea, după ce a înviat din morți, Iisus a stat în mijlocul ucenicilor Săi și le-a zis: Pace vouă! Iar ei, înspăimântându-se și înfricoșându-se, credeau că văd un duh. Și Iisus le-a zis: De ce sunteți tulburați și pentru ce se ridică astfel de gânduri în inimile voastre? Vedeți mâinile Mele și picioarele Mele, că Eu Însumi sunt; pipăiți-Mă și vedeți, că duhul nu are carne și oase, precum Mă vedeți pe Mine că am. Și, zicând acestea, le-a arătat mâinile și picioarele Sale. Deci, încă necrezând ei de bucurie și minunându-se, El le-a zis: Aveți aici ceva de mâncare? Iar ei I-au dat o bucată de pește fript și dintr-un fagure de miere. Și, luând, a mâncat înaintea lor. Apoi le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi, fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în proroci și în psalmi. Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile. Și le-a spus că așa este scris și așa trebuia să pătimească Hristos și să învieze din morți a treia zi și să se propovăduiască în numele Său pocăința, spre iertarea păcatelor, la toate neamurile, începând de la Ierusalim. Voi sunteți martorii acestora. Și, iată, Eu trimit

peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi însă ședeți în cetatea Ierusalimului, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus. Și i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și, pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.

(7)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*

(20: 1–10)

În ziua cea dintâi a săptămânii, dis-de-dimineață, pe când era încă întuneric, Maria Magdalena a venit la mormânt și a văzut piatra ridicată de pe mormânt. Atunci a alergat și a venit la Simon-Petru și la celălalt ucenic, pe care-l iubea Iisus, și le-a zis: Au luat pe Domnul din mormânt și nu știm unde L-au pus. Deci, au ieșit Petru și celălalt ucenic și veneau la mormânt. Și cei doi alergau împreună, dar celălalt ucenic, alergând înainte, mai repede decât Petru, a sosit cel dintâi la mormânt. Și, aplecându-se, a văzut giulgiurile puse jos, dar n-a intrat. A sosit după el și Simon-Petru și a intrat în mormânt și a văzut giulgiurile puse jos, iar mahrama, care fusese pe capul lui Iisus, nu era pusă împreună cu giulgiurile, ci înfășurată, la o parte, într-un loc. Atunci a intrat și celălalt ucenic, care sosise întâi la mormânt, și a văzut și a crezut. Căci încă nu știau Scriptura, că Iisus trebuia să învieze din morți. Și s-au întors ucenicii iarăși la ai lor.

(8)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*

(20: 11–18)

În vremea aceea, Maria stătea afară, lângă mormânt, plângând. Și, pe când plângea, s-a aplecat spre mormânt și a văzut doi îngeri în veșminte albe, șezând unul către cap și altul către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus. Și aceia i-au zis: Femeie, de ce plângi? Pe cine cauți? Ea le-a zis: Au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus. Zicând acestea, ea s-a întors și L-a văzut pe Iisus stând, dar nu știa că este Iisus. Zis-a ei Iisus: Femeie, de ce plângi? Pe cine cauți? Iar ea, gândind că este grădinarul, I-a zis: Doamne, dacă L-ai luat Tu, spune-mi unde L-ai pus și eu Îl voi ridica. Iisus i-a zis: Marie! Iar ea, întorcându-se, I-a zis evreiește: Rabuni! (adică, Învățătorule). Iisus i-a zis: Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Mergi la frații Mei și le spune: Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru și la Dumnezeul Meu și Dumnezeul vostru. Și a venit Maria Magdalena, vestind ucenicilor că a văzut pe Domnul și acestea i-a spus ei.

(9)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*

(20: 19–31)

În ziua cea dintâi a săptămânii, fiind seară și ușile fiind încuiate, acolo unde erau adunați ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus și a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă! Și, zicând acestea, le-a arătat mâinile și coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzându-L pe

Domnul. Atunci Iisus le-a zis iarăși: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi. Și, spunând acestea, a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfânt! Cărora veți ierta păcatele, le vor fi iertate, și cărora le veți ține vor fi ținute. Însă Toma, unul dintre cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus. Deci, i-au zis lui ceilalți ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnele cuielor și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede. Și, după opt zile, ucenicii Lui erau iarăși înăuntru, și Toma era împreună cu ei. Și a venit Iisus, ușile fiind încuiate, și a stat în mijloc și a zis: Pace vouă! Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace și vezi mâinile Mele, și adu mâna ta și o pune în coasta Mea, și nu fi necredincios, ci credincios. A răspuns Toma și I-a zis: Domnul meu și Dumnezeul meu! Iisus i-a zis: Pentru că M-ai văzut, Toma, ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut! Iisus a făcut înaintea ucenicilor Săi și multe alte minuni, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Iar acestea s-au scris ca să credeți că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, și, crezând, să aveți viață în numele Lui.

(10)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*

(21: 1–14)

În vremea aceea, după ce a înviat din morți, Iisus S-a arătat iarăși ucenicilor la Marea Tiberiadei; și S-a arătat așa: Erau împreună Simon-Petru și Toma, cel numit Geamănul, și Natanael, cel din Cana Galileei,

și fiii lui Zevedeu și alți doi dintre ucenicii Lui. A zis către ei Simon-Petru: Mă duc să pescuiesc. Și i-au zis ei: Mergem și noi cu tine. Și au ieșit și s-au suit în corabie, dar în noaptea aceea n-au prins nimic. Iar, când s-a făcut dimineață, Iisus a stat la țărm; dar ucenicii nu știau că este Iisus. Deci le-a zis Iisus: Fiilor, nu cumva aveți ceva de mâncare? Ei I-au răspuns: Nu avem. Iar El le-a zis: Aruncați mreaja în partea dreaptă a corăbiei și veți afla. Deci, au aruncat-o și nu mai puteau s-o tragă de mulțimea peștilor. Atunci, ucenicul acela, pe care-l iubea Iisus, i-a zis lui Petru: Domnul este! Deci Simon-Petru, auzind că este Domnul, și-a încins haina, căci era dezbrăcat, și s-a aruncat în apă. Iar ceilalți ucenici au venit cu corabia, căci nu erau departe de țărm, ci la două sute de coți, trăgând mreaja cu pești. Deci, când au ieșit la țărm au văzut jar întins și pește pus deasupra și pâine. Iisus le-a zis: Aduceți din peștii pe care i-ați prins acum. Simon-Petru s-a suit în corabie și a tras mreaja la țărm, plină de pești mari: o sută cincizeci și trei și, deși erau atâția, nu s-a rupt mreaja. Iisus le-a zis: Veniți de prânziți. Și niciunul dintre ucenici nu îndrăznea să-L întrebe: Cine ești Tu?, știind că este Domnul. Deci, a venit Iisus și a luat pâinea și le-a dat lor, de asemenea și peștele. Aceasta este, acum, a treia oară când Iisus S-a arătat ucenicilor Săi, după ce a înviat din morți.

(11)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*
(21: 14–25)

În vremea aceea, S-a arătat Iisus ucenicilor Săi, după ce a înviat din morți, și a zis lui Simon-Petru: Simone, fiul lui Iona, Mă iubești tu mai mult decât aceștia? El I-a răspuns: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc.

Zis-a lui: Paște mielușeii Mei! Iisus i-a zis iarăși, a doua oară: Simone, fiul lui Iona, Mă iubești? El I-a zis: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a Iisus lui: Păstorește oile Mele! Iisus i-a zis a treia oară: Simone, fiul lui Iona, Mă iubești? Petru s-a întristat, că i-a zis a treia oară: Mă iubești? și I-a zis: Doamne, Tu știi toate. Tu știi că Te iubesc. Iisus i-a zis: Paște oile Mele! Adevărat, adevărat zic ție: Când erai mai tânăr, te încingeai singur și umblai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale și altul te va încinge și te va duce unde nu voiești. Iar aceasta a zis-o, însemnând cu ce fel de moarte va preaslăvi Petru pe Dumnezeu. Și, spunând aceasta, i-a zis: Urmează Mie! Dar, întorcându-se, Petru a văzut venind după el pe ucenicul pe care-l iubea Iisus, acela care la Cină s-a rezemat de pieptul Lui și I-a zis: Doamne, cine este cel ce Te va vinde? Pe acesta, deci, văzându-l, Petru a zis lui Iisus: Doamne, dar cu acesta ce se va întâmpla? Zis-a lui Iisus: Dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce ai tu? Tu urmează Mie! De aceea a ieșit cuvântul acesta între frați, că ucenicul acela nu va muri, dar Iisus nu i-a spus că nu va muri, ci: Dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce ai tu? Acesta este ucenicul care mărturisește despre acestea și care a scris acestea, și știm că mărturia lui e adevărată. Dar sunt și alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus și care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, socotesc că lumea aceasta n-ar cuprinde cărțile ce s-ar fi scris. Amin.

ALTE EVANGHELII

care pot fi citite ca adaos la „stâlpi”, precum și în drum spre locul de înmormântare

(1)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*

(5: 17–24)

Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la El: Tatăl Meu până acum lucrează; și Eu lucrez. Deci, pentru aceasta căutau și mai mult iudeii să-L omoare, nu numai pentru că dezlega sâmbăta, ci și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, făcându-Se pe Sine deopotrivă cu Dumnezeu. A răspuns, deci, Iisus și le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Fiul nu poate să facă nimic de la Sine, dacă nu va vedea pe Tatăl făcând; căci cele pe care le face Acela, pe acestea le face și Fiul întocmai. Pentru că Tatăl iubește pe Fiul și-I arată toate câte face El și lucruri mai mari decât acestea va arăta Lui, ca voi să vă miraţi. Căci, precum Tatăl învie pe cei morți și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață cui voiește. Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului, ca toți să cinstească pe Fiul precum cinstesc pe Tatăl. Cel ce nu cinstește pe Fiul, nu cinstește nici pe Tatăl Care L-a trimis. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvântul Meu și crede în Cel Care M-a trimis pe Mine are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață.

(2)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*

(6: 40–44)

Zis-a Domnul către iudeii care crezuseră în El: Aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică, iar Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. Deci, iudeii murmurau împotriva Lui, fiindcă zisese: Eu sunt pâinea ce s-a coborât din cer. Și ziceau: Oare nu este Acesta Iisus, fiul lui Iosif, și nu știm noi pe tatăl Său și pe mama Sa? Cum spune El acum: M-am coborât din cer? Iisus a răspuns și le-a zis: Nu murmurați între voi. Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-l va trage Tatăl, Care M-a trimis, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

(3)

Din *Sfânta Evanghelie de la Luca*

(12: 16–21)

Zis-a Domnul pilda aceasta: Unui om bogat i-a rodit din belșug țarina. Și el cugeta în sine, zicând: Ce voi face, că n-am unde să adun roadele mele? Și a zis: Aceasta voi face: Voi strica hambarele mele și mai mari le voi zidi și voi strânge acolo toate roadele și bunătățile mele; și voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te. Însă Dumnezeu i-a zis: Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Și cele ce ai pregătit ale cui vor fi? Așa se întâmplă cu cel ce-și adună comori pentru sine însuși și nu se îmbogățește în Dumnezeu.

(4)

Din *Sfânta Evanghelie de la Matei*

(22: 23–33)

În vremea aceea, s-au apropiat de Iisus saducheii, cei ce zic că nu este înviere, și L-au întrebat, zicând: Învățătorule, Moise a zis: Dacă cineva moare neavând copii, fratele lui să ia de soție pe cea văduvă și să ridice urmași fratelui său. Deci erau la noi șapte frați; și cel dintâi s-a însurat și a murit și, neavând urmaș, a lăsat pe femeia sa fratelui său. Asemenea și al doilea și al treilea, până la al șaptelea. În urma tuturor a murit și femeia. La înviere, deci, a cărui dintre cei șapte va fi femeia? Căci toți au avut-o de soție. Răspunzând, Iisus le-a zis: Vă rătăciți, neștiind Scripturile, nici pu-terea lui Dumnezeu. Căci la înviere nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer. Iar despre învierea morților, oare n-ați citit ce vi s-a spus vouă de Dumnezeu, zicând: Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov? Dumnezeu nu este Dumnezeul morților, ci al celor vii. Iar mulțimile, ascultându-L, erau uimite de învățătura Lui.

(5)

Din *Sfânta Evanghelie de la Matei*

(24: 27–33; 42–51)

Zis-a Domnul ucenicilor Săi: Precum fulgerul iese de la răsărit și se arată până la apus, așa va fi și venirea Fiului Omului. Că unde va fi stârvul, acolo se vor aduna vulturii. Iar, îndată după strâmtorarea

acelor zile, soarele se va întuneca și luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer și puterile cerurilor se vor zgudui. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului și vor plânge toate neamurile pământului și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă. Și va trimite pe îngerii Săi, cu sunet mare de trâmbiță, și vor aduna pe cei aleși ai Lui din cele patru vânturi, de la marginile cerurilor până la celelalte margini. Învățați de la smochin pilda: Când mlădița lui se face fragedă și odrăslește frunze, cunoașteți că vara este aproape. Asemenea și voi, când veți vedea toate acestea, să știți că este aproape, la uși. Privegheați, deci, că nu știți în care zi vine Domnul vostru. Aceea cunoașteți, că dacă ar ști stăpânul casei la ce strajă din noapte vine furul, ar priveghea și n-ar lăsa să i se spargă casa. De aceea, și voi fiți gata, că, în ceasul în care nu gândiți, Fiul Omului va veni. Cine, oare, este sluga credincioasă și înțeleaptă, pe care a pus-o stăpânul peste slugile sale, ca să le dea hrană la timp? Fericită este sluga aceea pe care, venind stăpânul său, o va afla făcând așa. Adevărat zic vouă că peste toate avuțiile sale o va pune. Iar dacă acea slugă, rea fiind, va zice în inima sa: Stăpânul meu întârzie! și va începe să bată pe cei ce slujesc împreună cu el, să mănânce și să bea cu bețivii, va veni stăpânul slugii aceleia, în ziua când nu se așteaptă și în ceasul pe care nu-l cunoaște, și o va îndepărta din dregătorie și partea ei o va pune cu fățarnicii. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

(6)

Din *Sfânta Evanghelie de la Matei*

(6: 22–33)

Zis-a Domnul: Luminătorul trupului este ochiul; dacă va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat. Iar dacă va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care e în tine este întuneric, dar întunericul cu cât mai mult! Nimeni nu poate să slujească la doi domni, căci sau pe unul îl va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va lipi și pe celălalt îl va disprețui; nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui mamona. De aceea zic vouă: Nu vă îngrijiți pentru sufletul vostru ce veți mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca; oare nu este sufletul mai mult decât hrana și trupul decât haina? Priviți la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în hambare, și Tatăl vostru Cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai presus decât ele? Și cine dintre voi, îngrijindu-se, poate să adauge staturii sale un cot? Iar de îmbrăcăminte de ce vă îngrijiți? Luați seama la crinii câmpului cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc. Și vă spun vouă că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceștia. Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este și mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu astfel o îmbracă, oare nu cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor? Deci, nu duceți grijă, spunând: Ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca? Pentru că după toate acestea se străduiesc păgânii; doar știe Tatăl vostru Cel ceresc că aveți nevoie de

ele. Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă.

(7)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*

(6: 48–54)

Zis-a Domnul către iudeii care crezuseră în El: Eu sunt pâinea vieții. Părinții voștri au mâncat mană în pustie și au murit. Pâinea care se coboară din cer este aceea din care, dacă mănâncă cineva, nu moare. Eu sunt pâinea cea vie, care s-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu. Deci, iudeii se certau între ei, zicând: Cum poate Acesta să ne dea trupul Său ca să-l mâncăm? Și le-a zis Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă, dacă nu veți mânca trupul Fiului Omului și nu veți bea sângele Lui, nu veți avea viață în voi. Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

(8)

Din *Sfânta Evanghelie de la Luca*

(14: 1, 12–15)

În vremea aceea a intrat Iisus, într-o sâmbătă, în casa uneia dintre căpeteniile fariseilor, ca să mănânce pâine; și a zis celui care-L chemase: Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogați, ca nu cumva să te cheme și ei, la rândul lor, pe tine și să-ți fie ca

răsplată. Ci, când faci un ospăț, cheamă pe săraci, pe neputincioși, pe șchiopi, pe orbi, și fericit vei fi, că ei nu pot să-ți răsplătească, ci ți se va răsplăti la învierea drepților. Și, auzind acestea, unul dintre cei ce ședeau cu El la masă I-a zis: Fericit este cel ce va prânzi în împărăția lui Dumnezeu!

(9)

Din *Sfânta Evanghelie de la Matei*

(25: 31–46)

Zis-a Domnul: Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, și toți sfinții îngeri cu El, atunci va ședea pe tronul slavei Sale. Și se vor aduna înaintea Lui toate neamurile și-i va despărți pe unii de alții, precum desparte păstorul oile de capre. Și va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniți, binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți Împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii; că flămând am fost și Mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați primit; gol am fost și M-ați îmbrăcat; bolnav am fost și M-ați cercetat; în temniță am fost și ați venit la Mine. Atunci drepții Îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând și Te-am hrănit? Sau însetat și Ți-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin și Te-am primit, sau gol și Te-am îmbrăcat? Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniță și am venit la Tine? Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă: Întrucât ați făcut unuia dintre acești frați ai Mei preamici, Mie Mi-ați făcut. Atunci

va zice și celor de-a stânga: Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este pregătit diavolului și îngerilor lui. Căci flămând am fost și nu Mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și nu Mi-ați dat să beau; străin am fost și nu M-ați primit; gol, și nu M-ați îmbrăcat; bolnav și în temniță, și nu M-ați cercetat. Atunci vor răspunde și ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și nu Ți-am slujit? El însă le va răspunde, zicând: Adevărat zic vouă: Întrucât nu ați făcut unuia din aceștia prea mici, nici Mie nu Mi-ați făcut. Și vor merge aceștia la osândă veșnică, iar drepții la viață veșnică.

(10)

Din *Sfânta Evanghelie de la Matei*
(5: 42–48)

Zis-a Domnul: Celui care cere de la tine, dă-i; și de la cel ce voiește să se împrumute de la tine, nu întoarce fața ta. Ați auzit că s-a zis: Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău. Iar Eu vă zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cel ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc, ca să fiți fiii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele peste cei răi și peste cei buni și trimite ploaie peste cei drepți și peste cei nedrepți. Căci, dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată veți avea? Oare nu fac și vameșii același lucru? Și, dacă îmbrățișați numai pe frații voștri, ce faceți mai mult? Oare nu fac și păgânii același lucru? Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este.

(11)

Din *Sfânta Evanghelie de la Matei*

(13: 44–54)

Zis-a Domnul pilda aceasta: Asemenea este Împărăția cerurilor cu o comoară ascunsă în țarină, pe care, găsind-o un om, a ascuns-o, și, de bucuria ei, se duce și vinde tot ce are și cumpără țarina aceea. Iarăși este asemenea Împărăția cerurilor cu un negustător care caută mărgăritare bune. Și, aflând un mărgăritar de mult preț, s-a dus, a vândut toate câte avea și l-a cumpărat. Asemenea este iarăși Împărăția cerurilor cu un năvod aruncat în mare și care adună tot felul de pești. Iar când s-a umplut, l-au tras pescarii la mal și, șezând, au ales în vase pe cei buni, iar pe cei răi i-au aruncat afară. Așa va fi la sfârșitul veacului: vor ieși îngerii și vor despărți pe cei răi din mijlocul celor drepți. Și îi vor arunca în cuptorul cel de foc; acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Ați înțeles toate acestea? Ei au răspuns: Da, Doamne. Iar El le-a zis: De aceea, orice cărturar cu învățătură despre Împărăția cerurilor este asemenea unui om gospodar, care scoate din vistieria sa lucruri noi și lucruri vechi. Iar, după ce Iisus a sfârșit aceste pilde, a plecat de acolo. Și, venind în patria Sa, îi învăța pe ei în sinagoga lor.

(12)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*

(8: 51–59)

Zis-a Domnul către iudeii care veniseră atunci la El: Adevărat, adevărat zic vouă: Dacă va păzi cineva cuvântul Meu, nu va vedea moartea în veac. Însă iudeii I-au zis: Acum am cunoscut că ai demon. Avraam

a murit, de asemenea și prorocii; și Tu zici: Dacă cineva va păzi cuvântul Meu, nu va gusta moartea în veac. Nu cumva ești Tu mai mare decât Tatăl nostru Avraam, care a murit? Și au murit și prorocii. Cine Te faci Tu a fi? Iisus a răspuns: Dacă Mă slăvesc Eu pe Mine Însumi, slava Mea nimic nu este. Tatăl Meu este Cel care Mă slăvește, despre Care ziceți voi că este Dumnezeul vostru. Și nu L-ați cunoscut, dar Eu Îl știu; și, dacă aș zice că nu-L știu, aș fi mincinos, asemenea vouă. Ci Îl știu și păzesc cuvântul Lui. Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vadă ziua Mea și a văzut-o și s-a bucurat. Deci au zis iudeii către El: Încă nu ai cincizeci de ani și l-ai văzut pe Avraam? Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sunt mai înainte de a fi fost Avraam. Deci, au luat pietre ca să arunce asupra Lui. Dar, Iisus S-a ferit și a ieșit din templu și, trecând prin mijlocul lor, a plecat de acolo.

(13)

Din *Sfânta Evanghelie de la Matei*

(12: 30–37)

Zis-a Domnul: Cine nu este cu Mine este împotriva Mea, și cine nu adună cu Mine, risipește. De aceea vă zic: Orice păcat și orice blasfemie se va ierta oamenilor, dar blasfemia împotriva Duhului nu se va ierta. Celui care va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; dar celui care va zice împotriva Duhului Sfânt, nu i se va ierta lui, nici în veacul acesta, nici în cel ce va să fie. Ori spuneți că pomul este bun și rodul lui e bun, ori spuneți că pomul este rău și rodul lui e rău, căci după

roade se cunoaște pomul. Pui de vipere, cum puteți să grăiți cele bune, odată ce sunteți răi? Că din prisosul inimii grăiește gura. Omul cel bun din comoara lui cea bună scoate afară cele bune, pe când omul cel rău din comoara lui cea rea scoate afară cele rele. Vă spun că pentru orice cuvânt deșert, pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecății. Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept, și din cuvintele tale vei fi osândit.

(14)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*
(12: 24–26; 35–36)

Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Adevărat, adevărat zic vouă că, dacă grăuntele de grâu, când cade în pământ, nu va muri, rămâne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă. Cel ce își iubește sufletul îl va pierde; iar cel ce își urăște sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viața veșnică. Dacă-Mi slujește cineva, să-Mi urmeze, și unde sunt Eu, acolo va fi și slujitorul Meu. Dacă-Mi slujește cineva, Tatăl Meu îl va cinsti. Deci le-a zis Iisus: Încă puțină vreme Lumina este cu voi. Umblați cât aveți Lumina, ca să nu vă prindă întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu știe unde merge. Cât aveți Lumina, credeți în Lumină, ca să fiți fii ai Luminii.

(15)

Din *Sfânta Evanghelie de la Luca*
(12: 32–40)

Zis-a Domnul: Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă Împărăția. Vindeți averile voastre și dați milostenie; faceți-vă pungi care nu se învechesc, comoară neîmputinată în

ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu o strică. Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră. Să fie mijloacele voastre încinse și făcliile voastre aprinse; fiți asemenea oamenilor care așteaptă pe stăpânul lor când se va întoarce de la nuntă, ca, venind și bătând, îndată să-i deschidă. Fericite sunt slugile acelea pe care, venind, stăpânul le va afla veghind. Adevărat zic vouă că se va încinge și le va pune la masă și, apropiindu-se, le va sluji. Fie că va veni la straja a doua, fie că va veni la straja a treia, și le va găsi așa, fericite sunt acelea. Iar aceasta să știți, că, de ar ști stăpânul casei în care ceas vine furul, ar veghea și n-ar lăsa să i se spargă casa. Deci și voi fiți gata, că, în ceasul în care nu gândiți, Fiul Omului va veni.

(16)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*

(11: 1–45)

În vremea aceea era bolnav un oarecare Lazăr din Betania, satul Mariei și al Martei, sora ei. Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul și I-a șters picioarele cu părul capului ei, iar fratele ei, Lazăr, era bolnav. Deci au trimis surorile la El, zicând: Doamne, iată, cel pe care îl iubești este bolnav. Iar Iisus, auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca prin ea Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească. Și iubea Iisus pe Marta și pe sora ei și pe Lazăr. Când a auzit, deci, că Lazăr este bolnav, Iisus a rămas două zile în locul în care era. Apoi a zis ucenicilor: Să mergem iarăși în Iudeea. Ucenicii I-au zis: Învățătorule, acum căutau iudeii

să Te ucidă cu pietre, iar Tu iarăși Te duci acolo? A răspuns Iisus: Nu sunt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi; iar dacă umblă cineva noaptea, se împiedică, pentru că lumina nu este în el. A zis acestea, iar după aceea le-a spus: Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc. Deci I-au zis ucenicii: Doamne, dacă a adormit, se va face bine. Iar Iisus vorbise despre moartea lui, iar ei credeau că vorbește despre somn ca odihnă. Însă atunci Iisus le-a spus lor pe față: Lazăr a murit. Și Mă bucur pentru voi, ca să credeți, că n-am fost acolo. Deci, să mergem la el. Însă Toma, care se numește Geamănul, a zis celorlalți ucenici: Să mergem și noi și să murim cu El. Deci, venind, Iisus l-a găsit (pe Lazăr) pus de patru zile în mormânt. Iar Betania era aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii. Și mulți dintre iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângâie pentru fratele lor. Deci Marta, când a auzit că vine Iisus, a ieșit în întâmpinarea Lui, iar Maria ședea în casă. Și a zis Marta către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit. Dar și acum știu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu Îți va da. Iisus i-a zis: Fratele tău va învia. Marta I-a zis: Știu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi. Și Iisus i-a zis: Eu sunt Învierea și Viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta? Zis-a Lui: Da, Doamne. Eu am crezut că Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume. Și zicând aceasta, s-a dus și a chemat pe Maria, sora ei, zicându-i în taină: Învățătorul este aici și te cheamă.

Când a auzit aceea, s-a ridicat degrabă și a venit la El. Și Iisus nu venise încă în sat, ci era în locul unde Îl întâmpinase Marta. Iar iudeii care erau cu ea în casă și îi spuneau cuvinte de mângâiere, văzând pe Maria că s-a ridicat degrabă și a ieșit din casă, au mers după ea, socotind că a plecat la mormânt ca să plângă acolo. Deci Maria, când a venit unde era Iisus, văzându-L, a căzut la picioarele Lui, zicându-I: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit. Deci Iisus, când a văzut-o plângând și pe iudeii care veniseră cu ea plângând și ei, a suspinat cu duhul și S-a tulburat întru Sine. Și a zis: Unde l-ați pus? Zis-au Lui: Doamne, vino și vezi. Și a lăcrimat Iisus. Deci ziceau iudeii: Iată, cât de mult îl iubea. Iar unii dintre ei ziceau: Nu putea oare Acesta, Care a deschis ochii orbului, să facă așa ca și acesta să nu moară? Deci, suspinând iarăși Iisus întru Sine, a mers la mormânt. Și era o peșteră și o piatră era așezată pe ea. Iisus a zis: Ridicați piatra! Marta, sora celui răposat, I-a zis: Doamne, deja miroase, că este a patra zi. Iisus i-a zis: Nu ți-am spus că, dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu? Au ridicat deci piatra, iar Iisus Și-a ridicat ochii în sus și a zis: Părinte, Îți mulțumesc că M-ai ascultat. Eu știam că întotdeauna Mă asculți, dar pentru mulțimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis. Și zicând acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară! Și a ieșit mortul, fiind legat la picioare și la mâini cu fâșii de pânză, iar fața lui era înfășurată cu mahramă. Iisus le-a zis: Dezlegați-l și lăsați-l să meargă. Deci, mulți dintre iudeii care veniseră la Maria și care văzuseră ce a făcut Iisus, au crezut în El.

Îndrumări privind citirile de la priveghi

În serile ce preced înmormântarea, la căpătâiul răposaților, potrivit tradiției Bisericii Ortodoxe, se fac citiri biblice. Dacă răposatul este episcop sau preot, preoții vor citi din Evanghelie și vor rosti Ectenii. Dacă răposatul este diacon, monah sau mirean, i se va citi Psaltirea. În Săptămâna Luminată, în locul Psaltirii se citește Apostolul.

La citirea Psaltirii, după fiecare Catismă, se rostește pentru cel adormit în Domnul, următoarea rugăciune:

Pomenește, Doamne, Dumnezeul nostru, pe cel ce a adormit întru credință și întru nădejdea vieții veșnice, pe robul Tău, fratele nostru (N), și, ca un bun și iubitor de oameni, Cel ce ierți păcatele și pierzi nedreptățile, slăbește, lasă și iartă toate greșelile lui cele de voie și cele fără de voie, izbăvește-l pe el de chinul cel veșnic și de focul gheenei, și-i dă lui împărtășire de bunătățile Tale cele veșnice, pregătite celor ce Te iubesc pe Tine; că de a și greșit, însă nu s-a depărtat de la Tine, și fără de îndoială a crezut în Tine, Dumnezeu Cel în Treime slăvit: Tatăl și Fiul și Sfântul Duh, și pe Tine Te-a mărturisit Unime în Treime, și Treime în Unime, cu preaslăvire, până la cea de pe urmă a sa suflare. Pentru aceasta, milostiv fii robului Tău, și credința pe care a avut-o în Tine, alături de faptele lui bune să o socotești, și cu Sfinții Tăi ca un Îndurat să-l odihnești, că nu este om care să fie viu și să nu greșească, numai Tu singur ești fără de păcat, și dreptatea Ta este dreptate în veac. Că Tu ești Dumnezeul milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni, și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RÂNDUIALA PARASTASULUI

Mergând preotul unde este pregătită coliva și cădind-o cruciș, zice:

Binecuvântat este Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cititul: **Amin.** Și citește Psalmul 90: **Cel ce locuiește întru ajutorul Celui Preaînalt...** (pagina 244). Și îndată preotul (diaconul, dacă este) rostește Ectenia mare pentru cei răposați:

Cu pace, Domnului să ne rugăm.

Strana: **Doamne, miluiește.**

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru iertarea greșelilor celor ce întru fericită adormire s-au mutat, Domnului să ne rugăm.

Pentru pururea pomenirii robi ai lui Dumnezeu (N) și pentru toți cei din veac adormiți întru dreapta credință: ctitori ai acestui sfânt lăcaș, rudenii ale noastre și drept-slăvitori creștini, care odihnesc aici și pretutindeni; pentru odihna, liniștea și fericirea lor, Domnului să ne rugăm.

La pomenirea Eroilor, se va rosti și cererea aceasta:

Pentru odihna sufletelor fericiților întru adormire eroi, ostași și luptători români din toate timpurile și din toate

locurile, care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagăre și în închisori, pentru apărarea patriei și a credinței ortodoxe strămoșești, pentru întregirea neamului, pentru libertatea, unitatea și demnitatea poporului român, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să li se ierte lor toată greșeala cea de voie și cea fără de voie, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca neosândiți să stea la înfricoșătorul scaun al slavei lui Hristos, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce plâng și se chinuiesc, și pentru mângâierea lor cea de la Dumnezeu, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să îndepărteze de la ei toată durerea, întristarea și suspinul și să-i sălășluiască unde strălucește lumina feței lui Dumnezeu, Domnului să ne rugăm.

Ca Domnul Dumnezeul nostru să așeze sufletele lor în loc luminat, în loc de verdeață, în loc de odihnă, unde toți drepții sălășluiesc, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să fie izbăviţi ei şi noi de chinul cel veşnic, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuieşte, miluieşte şi odihneşte sufletele adormiţilor robilor Tăi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Mila lui Dumnezeu, Împărăţia cerurilor şi iertarea păcatelor lor cerând, pe noi înşine şi unii pe alţii şi toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ţie, Doamne.

Preotul rosteşte ecfonisul: **Că Tu eşti învierea şi viaţa şi odihna adormiţilor robi ai Tăi, Hristoase Dumnezeul nostru, şi Ţie slavă înălţăm, împreună şi Celui fără de început al Tău Părinte şi Preasfântului şi bunului şi de viaţă făcătorului Tău Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.**

Strana: **Amin.** Și cântă **Aliluia** (de trei ori) pe glasul al 8-lea, zicând aceste stihuri:

Stih 1: **Fericiți sunt cei pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne.**

Stih 2: **Și pomenirea lor din neam în neam.**

Stih 3: **Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și semința lor va moșteni pământul.**

Apoi aceste Tropare, glasul al 8-lea:

Cel ce, prin adâncul înțelepciunii, cu iubirea de oameni toate le chivernisești și ceea ce este de folos tuturor le dăruiești, unule Ziditorule, odihnește, Doamne, sufletele adormiților robi ai Tăi, că spre Tine nădejdea și-au pus, spre Făcătorul și Ziditorul și Dumnezeul nostru (de două ori).

Slavă..., Și acum..., al Născătoarei:

Pe tine zid și liman te avem și rugătoare bine-primită către Dumnezeu, pe Care L-ai născut, Născătoare de Dumnezeu nenuntită, a credincioșilor mântuire.

Urmează Catisma a 17-a în două stări, la sfârșitul căreia se cântă: Binecuvântările pentru cei răposați, glasul al 5-lea cu stihul: **Binecuvântat ești, Doamne, învață-ne pe noi îndreptările Tale! Ceata sfinților a aflat izvorul vieții...,** toate pe rând, până la sfârșit (caută-le la Înmormântarea mirenilor, pag. 257–258). Apoi diaconul rostește Ectenia întreită:

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Strana: **Doamne, miluiește** (de trei ori).

Încă ne rugăm pentru odihna sufletelor adormiților robi ai lui Dumnezeu (N) și pentru ca să li se ierte toată greșeala cea de voie și cea fără de voie.

La pomenirea eroilor, se va rosti cererea aceasta:

Încă ne rugăm pentru odihna sufletelor fericiților întru adormire eroi, ostași și luptători români din toate timpurile și din toate locurile, care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagăre și în închisori, pentru apărarea patriei și a credinței ortodoxe strămoșești, pentru întregirea neamului, pentru libertatea, unitatea și demnitatea poporului român, și pentru ca să li se ierte lor toată greșeala cea de voie și cea fără de voie.

Ca Domnul Dumnezeul nostru să așeze sufletele lor unde drepții se odihnesc.

Mila lui Dumnezeu, împărăția cerurilor și iertarea păcatelor lor, de la Hristos, Împăratul cel fără de moarte și Dumnezeul nostru, să cerem.

Domnului să ne rugăm.

Strana: **Dă, Doamne. Doamne, miluiește.**

Preotul zice rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...** și îndată ecfonisul: **Că Tu ești învierea și viața și odihna...**

După aceea, se cântă Sedelnele, glasul al 5-lea: **Odihnește, Mântuitorul nostru, cu drepții pe robii Tăi...**

Urmează [Psalmul 50 și Canonul, sau numai] Irmoasele al 3-lea și al 6-lea: **Nu este sfânt..., Marea vieții...** Condacul, glasul al 8-lea: **Cu Sfinții odihnește, Hristoase...** Icosul: **Tu singur ești fără de moarte...,** apoi iarăși Condacul.

Apoi preotul (diaconul, dacă este) zice, tămâind: **Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii, întru cântări cinstind-o, să o mărim.** Cântăreții, în loc de stih, zic: **Duhurile drepților Te vor lăuda pe Tine, Doamne.** Urmează Irmosul Cântării a 9-a: **Pe Dumnezeu a-L vedea...** [Apoi: **Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția...,** troparele: **Cu duhurile drepților..., Întru odihna Ta, Doamne..., Slavă... Tu ești Dumnezeu, Care Te-ai pogorât la iad..., Și acum..., Una curată și preanevinovată, Fecioară...** (caută-le la pag. 406-407). Diaconul rostește Ectenia pentru morți, iar preotul rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor** și ecfonisul: **Că Tu ești învierea, viața...**].

Diaconul rostește: **Domnului să ne rugăm,** iar preotul citește rugăciunile de iertare (caută la pag. 271-274). Preotul: **Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție.** Cântăreții: **Slavă..., Și acum..., Doamne, miluiește** (de trei ori), **Părinte binecuvintează!** Și Otpustul: **Cel ce a înviat din morți...** Apoi preotul zice: **Întru fericită adormire, veșnică odihnă...** Și se cântă: **Veșnică pomenire** (de trei ori), făcând sfârșitul: **Pentru rugăciunile...**

SE CUVINE A ȘTI CĂ: În ziua în care se face Parastas, la Liturghie, la obișnuitele tropare de după ieșirea cu Sfânta Evanghelie, se cântă troparul și condacul pentru cei răposați. La Apostolul și Evanghelia zilei, se adaugă Apostolul și Evanghelia pentru cei răposați. După ectenia întreită de după Evanghelie, se rostește și ectenia pentru cei adormiți.

LITIA MICĂ PENTRU MORȚI

(Trisaghionul sau Parastasul mic)

Se face în toate zilele peste an, seara, după sfârșitul Vecerniei, și dimineața, după sfârșitul Utreniei, în zilele obișnuite; iar în zilele de sărbătoare, când se cântă polieleu și doxologie, la sărbătorile cele mari, la înainte-prăznuire și după-prăznuire, Litia aceasta pentru morți nu se face la sfârșitul Vecerniei și al Utreniei. Rânduiala ei este următoarea:

Seara, după sfârșitul Vecerniei, și dimineața, după sfârșitul Utreniei, preotul ia cădelnița cu tămâie și ecleziarhul ia sfeșnicul cu lumânarea aprinsă, mergând înaintea preotului ce-și are pus pe sine epitrahilul; iar cântăreții urmând, cântă o stihiră din cele de la Litia hramului bisericii (o dată una, altă dată alta, de câte ori se face Litia); și, când ajung în tinda bisericii, preotul stă în mijloc și, după terminarea stihirii, zice:

Binecuvântat este Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Și cântăreții îndată: **Amin. Sfinte Dumnezeule...** (cântându-l de trei ori, pe glasul stihirii, însă repede în amândouă stranele). Apoi se rostește: **Slavă..., Și acum..., Preasfântă Treime..., Doamne, miluiește** (de trei ori), **Slavă..., Și acum..., Tatăl nostru...** Preotul: **Că a Ta este împărăția...** Și îndată se cântă Troparele acestea ale morților, iar preotul cădește icoanele din tindă și poporul.

Tropare, glasul al 4-lea:

Cu duhurile drepților celor ce s-au săvârșit, odihnește, Mântuitorule, sufletele adormiților robi ai Tăi, păzindu-le

întru viața cea fericită, care este la Tine, Iubitorule de oameni.

Întru odihna Ta, Doamne, unde toți Sfinții Tăi se odihnesc, odihnește și sufletele robilor Tăi, că Tu singur ești fără de moarte.

Slavă...

Tu ești Dumnezeu, Care Te-ai pogorât la iad și ai dezlegat durerile celor ferecați; Însuți și sufletele robilor Tăi odihnește-le.

Și acum..., al Născătoarei:

Una curată și preanevinovată, Fecioară, care ai născut pe Dumnezeu mai presus de fire, pe Acela roagă-L să mântuiască și sufletele robilor tăi.

Și îndată diaconul sau preotul zice această Ectenie:

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Strana: Doamne, miluiește (de trei ori).

Încă ne rugăm pentru odihna și iertarea sufletelor celor din veac adormiți în dreapta credință: ale strămoșilor, ale moșilor, ale părinților, ale maicilor, ale fraților, ale surorilor, ale fiilor și ale tuturor celor dintr-o rudenie și semințe cu noi, care mai înainte au adormit în nădejdea învierii și a vieții veșnice; ale ctitorilor acestui sfânt lăcaș, ale miluitorilor și binefăcătorilor și ale tuturor celor ce s-au ostenit și au slujit în acest sfânt lăcaș: arhierei, ieromonahi, preoți, ierodiaconi, diaconi, monahi și slujitori ortodocși creștini care odihnesc aici și pretutindeni, și ale robilor lui Dumnezeu care acum se

pomenesc (N), și pentru ca să li se ierte lor toată greșala cea de voie și cea fără de voie.

Ca Domnul Dumnezeu să așeze sufletele și numele lor în cartea vieții, în sânurile lui Avraam, în latura celor vii, în împărăția cerurilor și în Raiul desfătării, unde toți drepții se odihnesc.

Mila lui Dumnezeu, împărăția cerurilor și iertarea păcatelor lor, de la Hristos, Împăratul cel fără de moarte și Dumnezeul nostru, să cerem.

Strana: Dă, Doamne

Diaconul sau preotul: Domnului să ne rugăm. Strana: Doamne, miluiește. Apoi preotul citește această rugăciune:

Dumnezeul duhurilor și a tot trupul, Care ai călcat moartea și pe diavolul l-ai surpat și ai dăruit viață lumii Tale; Însuți, Doamne, odihnește și sufletele adormiților robi ai Tăi (N), în loc luminat, în loc cu verdeață, în loc de odihnă, de unde au fugit toată durerea, întristarea și suspinul. Și orice greșeală au săvârșit ei, cu cuvântul, cu fapta sau cu gândul, ca un Dumnezeu bun și iubitor de oameni, iartă-le. Că nu este om care să fie viu și să nu greșească; numai Tu ești fără de păcat, dreptatea Ta este dreptate în veac și cuvântul Tău este adevărul.

Ecfonis:

Că Tu ești învierea și viața și odihna robilor Tăi celor adormiți, Hristoase Dumnezeul nostru, și Ție

slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău Celui fără de început, și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție.

Strana: Slavă..., Și acum..., Doamne, miluiește (de trei ori), Părinte, binecuvintează.

Preotul:

Cel ce a înviat din morți, Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici, ale Sfinților, slăviților și întru tot lăudaților Apostoli, ale Cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor Părinți ai noștri și pentru ale tuturor Sfinților, sufletele robilor Săi, mutați de la noi, în corturile Drepților să le așeze, în sânurile lui Avraam să le odihnească, împreună cu Drepții să le numere și să ne miluiască pe noi, ca un bun și de oameni iubitor.

Strana: Amin.

Preotul:

Întru fericită adormire, veșnică odihnă dă, Doamne, sufletelor robilor Tăi celor adormiți și le fă lor veșnică pomenire.

Strana cântă: Veșnică pomenire! pe glasul al 3-lea (de trei ori).

Eclesiarhul, luând sfeșnicul, cădelnița și epitrahilul de la preot, le aduce la locul lor, iar preotul, stând înaintea ușilor, zice:

Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi.

Strana: Amin.

Ectenia pentru cei răposați, la Sâmbetele Moșilor

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, ne rugăm Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Strana: **Doamne, miluiește** (de trei ori).

Încă ne rugăm pentru odihna și iertarea sufletelor celor din veac adormiți întru dreapta credință: ale străMoșilor, ale moșilor, ale părinților, ale maicilor, ale fraților, ale surorilor, ale fiilor și ale tuturor celor dintr-o rudenie și seminție cu noi, care mai înainte au adormit în nădejdea învierii și a vieții veșnice; ale ctitorilor acestui sfânt lăcaș, ale miluitorilor și binefăcătorilor și ale tuturor celor ce s-au ostenit și au slujit în acest sfânt lăcaș: arhierei, ieromonahi, preoți, ierodiaconi, diaconi, monahi și slujitori ortodocși creștini care odihnesc aici și pretutindeni, și ale robilor lui Dumnezeu care acum se pomenesc (N), și pentru ca să li se ierte lor toată greșala cea de voie și cea fără de voie.

Ca Domnul Dumnezeu să așeze sufletele și numele lor în cartea vieții, în sânurile lui Avraam, în latura celor vii, în împărăția cerurilor și în Raiul desfătării, unde drepții se odihnesc.

Mila lui Dumnezeu, împărăția cerurilor și iertarea păcatelor lor, de la Hristos, Împăratul cel fără de moarte și Dumnezeul nostru, să cerem. Domnului să ne rugăm.

Apoi rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor..., Că Tu ești învierea...**

Rugăciune de dezlegare, la pomenirea eroilor

La săvârșirea Parastasului sau Trisaghionului în zilele de pomenire a eroilor, în locul obișnuitelor rugăciuni de dezlegare, se citește următoarea rugăciune:

Doamne, Dumnezeul nostru, Dumnezeul puterilor, Cel ce sfărâmi războaiele cu braţ înalt, Cel ce, prin negrăita Întrupare şi prin Pătimirea de bunăvoie a Unuia Născut Fiului Tău, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, ne-ai arătat că totdeauna după jertfă urmează biruinţa şi după Cruce Învierea, auzi-ne pe noi, care ne rugăm acum puterii şi iubirii Tale de oameni; pentru ca, prin puterea Ta, să păzeşti neamul nostru, călăuzindu-l din biruinţă în biruinţă şi din slavă în slavă, iar prin iubirea Ta de oameni să rânduieşti în ceata aleşilor Tăi sufletele celor ce pentru credinţă şi patrie s-au luptat în chip strălucit şi s-au jertfit eroic. Sufletele acestora ca un nor de martori ne stau înainte şi locurile unde odihnesc osemintele lor păzesc hotarele pământului patriei, iar cinstitul lor sânge adapă vlăstarul libertăţii noastre. Pentru aceasta, dezleagă și iartă-le lor orice au greșit cu fapta, cu vorba și cu gândul, ca, precum pe pământ au fost

socotiţi în ceata celor aleşi, aşa şi în cer să-i numeri în oastea Sfinţilor Mucenici. Și precum s-au arătat cinstiţi de către oameni, aşa şi înaintea Ta, Dumnezeule, să fie aşezaţi cu Sfinţii, că aceşti viteji ostaşi, purtători de biruinţă, lupta cea bună au luptat şi calea vieţii bine au săvârşit-o. Pentru aceasta, Dreptule Judecător, dăruieşte-le în schimb cununa dreptăţii. Iar nouă, celor ce datorită lor trăim acum liberi, dăruieşte-ne, Dumnezeule, pururea să pomenim jertfa lor cea mare şi, privind înfăptuirile făurite prin lupta lor, să le urmăm vitejia. Caută, Doamne, din cer, de pe tronul slavei împărăției Tale și, pentru jertfa înaintașilor noștri, binecuvintează și acum pe binecredinciosul popor român de pretutindeni, pe conducătorii săi și armata țării, dăruindu-ne biruință asupra celor potrivnici, bună sporire, îmbelșugare și pace. Că Tu ești Dumnezeul mântuirii noastre și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin.

RUGĂCIUNE

la împărțirea hainelor și a altor lucruri pentru cei răposați

Diaconul: Domnului să ne rugăm. **Cititul:** Doamne, miluiește.

Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Cel ce stăpânești peste cei morți și peste cei vii, Care dai hrană celor flămânzi și îmbrăcăminte celor lipsiți, binecuvintează *hainele acestea* și toate cele ce se vor împărți întru pomenirea adormitului Tău rob (N), ca să-i fie spre iertarea păcatelor. Dăruiește, Doamne, sănătate celor ce vor purta aceste daruri *de haine*, iar pe robul Tău (N), mutat de la noi, îmbracă-l în veșmântul nestricăciunii, cel înfrumusețat cu lumină, și-l așază în lăcașul Tău, ca să se bucure în veci întru desfătarea bunătăților Tale și întru odihnă; dezleagă-l de păcatele ce a săvârșit cu fapta, cu cuvântul sau cu gândul, și dăruiește-i răspuns bun la înfricoșătoarea Ta judecată. Că Tu singur ești fără de păcat, Hristoase, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău Celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin.

RÂNDUIALA

sfințirii crucii ce se așază la mormânt

Preotul, îmbrăcat în epitrahil și felon, stând cu fața spre răsărit și cădind crucea cea nouă, face obișnuitul început: **Binecuvântat este Dumnezeul nostru...** Citețul: **Împărate ceresc..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția...**

Apoi se cântă Troparul Crucii, glasul I:

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta. Biruință binecredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește și, cu Crucea Ta, păzește pe poporul Tău.

Slavă..., Și acum...

Condacul Crucii, glasul al 4-lea:

Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruiește, Hristoase Dumnezeule. Veselește cu puterea Ta pe binecredincioșii creștini, dăruindu-le biruință asupra potrivnicului, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruință.

Preotul (diaconul, dacă este) rostește Ectenia pentru cel răposat: **Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...**, iar preotul zice rugăciunea: **Dumnezeul duhurilor...** Și ecfonisul: **Că Tu ești învierea...**

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Cititul: Doamne, miluiește.
Apoi preotul citește această

Rugăciune

Doamne, Dumnezeul slavei, Părinte atotțiitorule, Dumnezeule Savaot, Cel ce ai preînchipuit, prin pomul vieții cel din mijlocul Raiului, Crucea de viață făcătoare, pe care preaiubitul Tău Fiu fiind răstignit, a murit, și cu moartea pe moarte a omorât-o; Cel ce ai dăruit Bisericii Tale Crucea armă nebiruită, întărire în credință, nădejde tare de mântuire și izvor de viață; pe Tine Te chemăm noi, nevrednicii Tăi slujitori, și, cu smerită închinare, Te rugăm: Trimite harul Preasfântului Tău Duh, și, privind cu milostivire la Crucea aceasta, care va însemna mormântul robului Tău (N), mutat de la noi, binecuvinteaz-o și o sfințește, ca să fie pentru cei dreptcredincioși ajutor, întărire în credință, sprijinire nădejdii, biruință în ispite, sporire în toate virtuțile, semn puternic și înfricoșător împotriva tuturor vrăjmașilor văzuți și nevăzuți, alungare și îndepărtare a tuturor uneltirilor și ispitelor diavolești; iar pentru toți cei ce se vor închina și vor aduce rugăciuni înaintea acestei Cruci, fii ascultător, împlinind cererile lor spre iertarea sufletelor celor ce odihnesc aici. Și, după cum prin Cruce ai izbăvit lumea de osânda păcatului, așa și pe robii

Tăi, care au așezat aici cu credință Crucea aceasta, din dragoste pentru robii Tăi adormiți, arată-i, cu puterea Crucii iubitului Tău Fiu, totdeauna biruitori împotriva păcatului și dăruiește-le bunătățile Tale pământești și cerești, învățându-i totdeauna spre bine și îndrumându-i spre dobândirea cununilor cerești. Că Tu ești Izvorul sfințeniei și Dătătorul bogat al darurilor și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul, stropind Crucea de trei ori cu apă sfințită, zice:

Se sfințește Crucea aceasta cu harul Sfântului Duh, prin stropirea cu această apă sfințită: în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

Strana: Amin.

Preotul: Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție.

Strana: Slavă..., Și acum..., Doamne, miluiește (de trei ori), Părinte, binecuvintează.

Preotul:

Cel ce, pentru mântuirea noastră, de bunăvoie S-a răstignit pe lemnul Crucii și moarte a răbdat și a înviat a treia zi din morți, Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu...

Și, după Otpust, preotul zice: Întru fericită adormire, veșnică odihnă... și se cântă: Veșnică pomenire (de trei ori), apoi se face sfârșitul: Pentru rugăciunile...

Rânduiala binecuvântării unui cimitir nou

În mijlocul locului ales pentru cimitir se pune o cruce mare din lemn, iar în fața ei se așază o masă cu un vas de apă în vederea săvârșirii întâi a Aghiasmei mici (sau se pune un vas cu apă deja sfințită), un mănunchi (sfeștoc) de busuioc, două sau trei sfeșnice cu lumânări aprinse și cartea de slujbă. După Slujba Sfeștaniei (Aghiasma mică), se săvârșește rânduiala aceasta:

Preotul: **Binecuvântat este Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.**

Cântărețul: **Amin. Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție! Împărate ceresc..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru...**

Preotul: **Că a Ta este împărăția...**

Cântărețul: **Amin. Doamne, miluiește** (de 12 ori), **Slavă..., Și acum..., Veniți să ne închinăm...,** Psalmul 50: **Miluiește-mă, Dumnezeule...** (pag. 425).

Preotul (diaconul) rostește Ectenia mare:

Cu pace, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru buna stare a sfintelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru Preafericitul Părintele nostru (N), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române [(Înalt) Preasfințitul Părintele

nostru (N)], pentru cinstita preoție și cea întru Hristos diaconime, pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca acest cimitir, prin harul Duhului Sfânt, să fie izbăvit de toate duhurile cele potrivnice, de stăpânirea lor și de feluritele lor meșteșugiri, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca acest cimitir, prin dumnezeiasca Sa cercetare, să primească desăvârșită curățire, binecuvântare și sfințire, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să fim izbăviți..., Apără, mântuiește..., Pe Preasfânta...

Preotul: Că Ție se cuvine toată slava...

Cântărețul cântă Troparul, pe glasul al 5-lea:

Te rugăm, milostive Dumnezeule, fă odihnă în sânurile lui Avraam, Hristoase, robilor Tăi pe care i-ai mutat la Tine din deșertăciunile vieții. Dăruiește-le veșnica lumină, trecând cu vederea toate greșelile lor, Cel ce singur ești bun.

Slavă..., Condacul, glasul al 3-lea:

Când vom sta înaintea nemitarnicului Tău scaun de judecată, precum ai zis înainte, Doamne, nu-i rușina pe cei ce au crezut în Tine, Mântuitorule, că deși toți am greșit, dar nu ne-am depărtat de Tine. Pentru aceasta te rugăm, Hristoase, pentru toți cei pe care i-ai mutat de la noi, ca să dobândească odihnă, că numai Tu ești fără de păcat.

Și acum..., al Născătoarei, același glas:

Odihnește sufletele pe care le-ai mutat la Tine din viața aceasta vremelnică, Mântuitorule, că Tu ești nemuritor și atotputernic; iartă-le păcatele și fii îndurător, Milostive, spre făptura mâinilor Tale, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Cel ce singur ești iubitor de oameni.

Preotul: Să luăm aminte! Pace tuturor! Cititul: Și duhului tău!

Prochimen, glasul al 6-lea (*Psalm* 67: 7, 6):

Domnul scoate cu vitejie din obezi pe cei ce locuiesc în morminte.

Stih: Dumnezeu este în locul cel sfânt al Lui. Dumnezeu locuiește în pace.

APOSTOLUL (*Faptele Apostolilor* 13: 23, 26-37)

Diaconul: Înțelepciune. Cititul: Din *Faptele Apostolilor*, citire. Diaconul: Să luăm aminte. Cititul:

În zilele acelea, ridicându-se Pavel, a zis: Dumnezeu, după făgăduinţă, i-a adus lui Israel un Mântuitor, pe Iisus. Bărbaţi fraţi, fii din neamul lui Avraam şi cei dintre voi temători de Dumnezeu, vouă vi s-a trimis cuvântul acestei mântuiri. Fiindcă cei ce locuiesc în Ierusalim şi căpeteniile lor, necunoscându-L şi osândindu-L, au împlinit glasurile prorocilor care se citesc în fiecare sâmbătă. Şi, neaflând în El nicio vină de moarte, au cerut de la Pilat ca să-L omoare. Iar când au săvârşit toate cele scrise despre El, coborându-L de pe cruce, L-au pus în mormânt. Dar Dumnezeu L-a înviat din morţi. El S-a arătat mai multe zile celor ce împreună cu El s-au suit din Galileea la Ierusalim şi care sunt acum martorii Lui către popor. Şi noi vă binevestim făgăduinţa făcută părinţilor, că pe aceasta Dumnezeu a împlinit-o cu noi, copiii lor, înviindu-L pe Iisus, precum este scris şi în Psalmul al doilea: „Fiul Meu eşti Tu; Eu astăzi Te-am născut”. Şi cum că L-a înviat din morţi, ca să nu se mai întoarcă la stricăciune, a spus-o altfel: „Vă voi da vouă cele sfinte şi vrednice de credinţă ale lui David”. De aceea şi în alt loc zice: „Nu vei da pe Sfântul Tău să vadă stricăciune”. Pentru că David, slujind în timpul său voii lui Dumnezeu, a adormit şi s-a adăugat la părinţii lui şi a văzut stricăciune. Dar Acela pe Care Dumnezeu L-a înviat n-a văzut stricăciune.

Preotul: Pace ție. Cântărețul: Și duhului tău. Aliluia, glasul 1:
Stih: Dumnezeul nostru este Dumnezeul mântuirii și ale Domnului Dumnezeu sunt ieșirile morții (*Psalm* 67: 21).

EVANGHELIA (*Ioan* 19: 38-42)

Diaconul: Înțelepciune. Drepți. Să ascultăm Sfânta Evanghelie. Preotul: Pace tuturor. Cititul: Și duhului tău. Preotul: Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan,* citire. Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție. Diaconul: Să luăm aminte. Preotul:

În vremea aceea, după ce Iisus a murit pe cruce, a venit Iosif din Arimateea, ucenic al lui Iisus, dar într-ascuns, de frica iudeilor, şi a rugat pe Pilat ca să-i dea voie să ridice trupul lui Iisus. Şi Pilat i-a dat voie. Deci a venit şi a ridicat trupul Său. Şi a venit şi Nicodim, cel care venise mai înainte noaptea la Iisus, aducând ca la o sută de litre de amestec de smirnă şi aloe. Deci ei au luat trupul lui Iisus şi l-au înfăşurat în giulgiu cu miresme, precum este obiceiul de înmormântare la iudei. Iar în locul unde a fost răstignit era o grădină, şi în grădină un mormânt nou, în care nu mai fusese nimeni îngropat. Deci, din pricina vinerii iudeilor, acolo L-au pus pe Iisus, pentru că mormântul era aproape.

Strana: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție.

Preotul: Domnului să ne rugăm. Cântărețul: Doamne, miluiește.

Preotul:

Dumnezeule, Făcătorul a toată lumea, Răscumpărătorul neamului omenesc și Cârmuitorul desăvârșit al tuturor celor văzute și nevăzute, cu glasuri de cerere și cu inimă curată te rugăm să curățești, să binecuvintezi și să sfințești acest cimitir, în care se vor odihni trupurile robilor Tăi la sfârșitul acestei vieți degrab-curgătoare, scurte și vremelnice, ca, prin mulțimea milei Tale, să le dăruiești tuturor iertare de păcate și loc de odihnă sufletelor lor până în ziua Judecății,

la care învrednicește-i să primească împreună cu trupurile lor veșnică bucurie, după ce se vor fi odihnit aici în așteptarea trâmbiței pe care o va suna întâi arhanghelul trimis de Tine. Cu îndurările Unuia-Născut Fiului Tău, Domnul nostru Iisus Hristos, și ale Preasfântului Duh, cu Care ești binecuvântat în vecii vecilor.

Cântărețul: Amin.

Preotul: Pace tuturor! **Cântărețul:** Și duhului tău.

Preotul: Domnului să ne rugăm. **Cântărețul:** Doamne, miluiește.

Preotul:

Dumnezeule, prin a Cărui milă sufletele credincioșilor găsesc odihnă, cu stăruință Te rugăm: Doamne, trimite înger sfânt, ca păzitor al acestui cimitir și al trupurilor robilor Tăi care vor fi înmormântate aici, și binevoiește să le dezlegi sufletele de legăturile tuturor păcatelor lor, ca să se bucure cu toți sfinții, fără de sfârșit, fiind pururea împreună cu Tine. Dumnezeule atotputernice, Părinte veșnic și Preasfinte Doamne, Cel ce pe toate le sfințești, Cel ce înnoiești fața pământului, de la Care și prin Care toată binecuvântarea coboară din cer pe pământ, curățește, binecuvintează și sfințește locul acesta, ca cimitirul care s-a deschis să fie loc de cuvenită odihnă pentru trupurile ce vor fi înhumate aici, după bună-plăcerea Ta, iar sufletele lor să se sălășluiască în Ierusalimul cel de sus, bucurându-se până la ziua cea mare a Judecății, când se vor uni iarăși cu trupurile înviate din morminte și vor primi putere să întâmpine pe Domnul cu roadele faptelor bune. Că Tu ești învierea, viața și odihna robilor Tăi adormiți, Hristoase, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău Celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: **Amin.**

Preotul stropește Crucea și tot locul dimprejur, cu apă sfințită, zicând:

Se binecuvintează cimitirul acesta, prin stropire cu apă sfințită, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Apoi zice: **Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți, spăla-mă-vei și mai mult decât zăpada mă voi albi.**

După aceea se rostește Ectenia pentru cei morți și se face Otpustul mic, la care se pomenește și puterea cinstitei Cruci.

Rugăciune la binecuvântarea unui mormânt nou

Preotul, purtând epitrahil, dă binecuvântarea: **Binecuvântat este Dumnezeul nostru, totdeauna...** Cântărețul: Rugăciunile începătoare, timp în care preotul cădește mormântul în cele patru părți.

Preotul: **Domnului să ne rugăm!** Citețul: **Doamne, miluiește!** Preotul:

Stăpâne Doamne, Dumnezeule, prin a Cărui milă sufletele credincioșilor primesc odihnă, binecuvintează mormântul robului Tău (N) și trimite-i înger sfânt să-l păzească, încât să fie loc de odihnă până la a doua Ta venire și până la învierea lui, când sufletul, izbăvit de legăturile păcatului, ne rugăm să primească veșnica bucurie cu sfinții Tăi în corturile cerești. Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cântărețul: **Amin.**

Apoi preotul stropește de trei ori mormântul cu apă sfințită, zicând:

Se binecuvintează mormântul acesta, prin stropire cu apă sfințită, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Apoi se face Otpustul mic.